

Stjórnartíðindi

1884 - C-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfunduð skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

árið 1884.

C-deildin.

Reykjavík.

Í prentsmiðju Einaris Þórðarsonar.
1884.

Efnisyfirlit.

	Bls.
Skýrslur um fólksflutninga frá Íslandi til Vesturheims árin 1873—1880 . . .	1—11
Fólkstala á Íslandi 1. dag októbermánaðar 1880	12—63
Skýrsla um búnaðarástand í fardögum 1880 og 1881	64—72
Skýrsla um virðingarverð húseigna á Íslandi 1882 og 1883	73—77

Skýrslur

um fólksflutninga frá Íslandi til Vesturheims árin 1873—1880.

Eptir *Indriða Einarsson*.

Skýrslum þeim, sem fara hjer á eptir, hefir landshöfðinginn yfir Íslandi látið sýslumennina safna, og var það fyrst byrjað 1873. Reyndar hafa nokkrir Íslendingar flutt sig til Vesturheims fyrir þann tíma, en af því þeir voru bæði fáir, í samanburði við útflutning síðari ára, og flutningarnir komu ekki fyrir optar en tvisvar eða prisvar fyrir 1873, þá hefir þeim ekki verið veitt eptirtekt fyrr, og vjer verðum að álíta útflutning manna til Vesturheims fyrir þann tíma hjerumbil þýðingarlausan fyrir fólksstölu Íslands og aðra hagi þess. Það mun ekki þurfa að taka það fram, að ferðir Íslendinga til annara staða en Vesturheims (t. d. til Danmerkur) koma skýrslum þessum alls ekki við.

Skýrslunum mætti skipta í tvö tímabil, og nær hið fyrra frá 1873 til ársloka 1875, en hitt yfir 1876—1880; hið fyrra tímabilið eru skýrslurnar ófullkomnari, en hið síðara eru þær miklum mun fullkomnari, enda voru þá útflutningalögin 1876 komin, og þau heimta einmitt töluvert eptirlit með fólksflutningunum. Víða hefir orðið auðið að fylla út og fullkomna skýrslur sýslumannanna, einkum fyrir 1876; þannig hefir herra Guðmundur Lambertsen látið í tje allar þær skýrslur, sem í hans höndum eru, og árið 1875 er eingöngu eptir hans skýrslum, og á sama hátt eru útflutningarnir frá Eskifirði 1879 teknir eptir skýrslum herra alþingismanns Jóns Ólafssonar. Vjer verðum því að vona, að skýrslurnar, einkum eptir 1876, sjeu fullkomnar, og að skýrslurnar fyrir það ár telji hjerumbil alla vesturfara, þótt ýms atriði önnur vanti í þær.

Skýrslan, sem hjer fer næst á eptir, er samin bæði eptir skýrteinum frá útflutningsstjörum og frá sýslumönnum, en nær þó ekki yfir ýmsa menn, sem án milli-göngumanna hafa flutt sig hjeðan.

Skýrsla

yfir fólksflutninga frá Íslandi til Vesturheims árin 1873—1880 eptir kynferði, hjúskaparstjett og aldri vesturfara.

Nafn skipsins og árið	Höfnin, sem skipið fór frá	Mán- aðar- dagur	Karlkyns eða kvennk.	Eptir hjú- skaparstjett		Eptir aldri						Samtals.
				gípt.	ógípt.	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yf. 50 ára	
1873												
Pera	Reykjavík	²⁴ / ₆	karlk.	?	?	7	2	4	4	3	2	22
—	—	—	kvennk.	?	?	6	5	5	5	3	1	25
Diana	Reykjavík	²⁷ / ₇	karlk.	?	?	3	2	5	1	1	»	12
—	—	—	kvennk.	?	?	3	2	4	1	»	»	10
Qveen	Akureyri	⁴ / ₈	karlk.	?	?	19	19	20	12	11	2	83
—	—	—	kvennk.	?	?	15	18	16	11	6	6	72
Diana	Reykjavík	⁵ / ₉	karlk.	?	?	»	»	1	»	»	»	1
—	—	—	kvennk.	?	?	»	»	1	2	»	»	3
1874												
Nancy	Reykjavík	¹⁵ / ₆	karlk.	»		»	»	»	»	»	»	»
—	—	—	kvennk.	1	1			1			1	2

Nafn skipsins og árið	Höfnin, sem skipið fór frá	Mán- aðar- dagur	Karlkyns eða kvennk.	Eptir hjú- skaparstjett		Eptir aldri						Samtals.
				gipt.	ógipt.	0 10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yf. 50 ára	
1874												
Diana	Reykjavík	11/6	karlk.	»	»	»	»	»	»	»	»	»
—	—	—	kvennk.	»	2	»	1	»	1	»	»	2
Diana	Reykjavík	27/	karlk.	1	»	»	»	»	1	»	»	1
—	—	—	kvennk.	1	4	4	»	»	1	»	»	5
St. Patrick	Akureyri	3/9	karlk.	?	?	17	17	27	5	8	3	77
—	—	—	kvennk.	?	?	23	6	22	7	9	2	69
St. Patrick	Sauðárkrók.	4/9	karlk.	?	?	36	16	21	13	15	3	104
—	—	—	kvennk.	?	?	29	17	20	20	12	3	101
1875												
Qveen	Reykjavík	7/9	karlk.	?	?	2	1	5	»	3	»	11
—	—	—	kvennk.	?	?	2	3	1	1	3	1	11
Qveen	Reykjavík	21/9	karlk.	»	2	»	»	2	»	»	»	2
—	—	—	kvennk.	»	»	»	»	»	»	»	»	»
1876												
Verona	Borðeyri	28/6	karlk.	38	93	41	19	35	17	14	5	131
—	—	—	kvennk.	43	73	41	16	19	16	15	9	116
Verona	Sauðárkrók.	31/6	karlk.	35	108	55	24	22	20	13	9	143
—	—	—	kvennk.	35	107	38	33	26	21	20	4	142
Verona	Akureyri	2/7	karlk.	31	75	42	13	19	15	14	3	106
—	—	—	kvennk.	35	66	29	20	15	18	13	6	101
Verona	Seyðisfjörður	11/2	karlk.	64	114	62	18	41	33	14	10	178
—	—	—	kvennk.	63	135	67	33	33	33	18	14	198
1877												
Snowdown	Seyðisfjörður	1/8	karlk.	6	15	3	4	6	2	3	3	21
—	—	—	kvennk.	7	16	9	3	4	3	3	1	23
1878												
Osborne	Borðeyri	11/7	karlk.	15	21	10	3	8	11	3	1	36
—	—	—	kvennk.	15	26	18	5	9	6	1	2	41
Osborne	Akureyri	12/7	karlk.	21	39	21	10	15	9	3	2	60
—	—	—	kvennk.	21	27	14	7	9	10	6	2	48
Osborne	Djúpivogur	14/7	karlk.	6	9	8	1	3	2	»	1	15
—	—	—	kvennk.	6	14	9	2	6	2	»	1	20
Osborne	Seyðisfjörður	17/7	karlk.	13	31	10	4	15	6	3	6	44
—	—	—	kvennk.	12	30	14	4	10	10	3	1	42
Osborue	Vopnafjörður	18/7	karlk.	17	33	14	11	11	3	9	2	50
—	—	—	kvennk.	17	30	10	8	16	1	7	5	47
Cumbrae	Reykjavík	29/7	karlk.	2	9	2	3	5	1	»	»	11
—	—	—	kvennk.	4	8	4	1	3	4	»	»	12
Phönix	Reykjavík	30/7	karlk.	1	2	1	1	»	»	1	»	3
—	—	—	kvennk.	1	2	»	1	1	»	1	»	3
1879												
Camoens	Akureyri	29/6	karlk.	3	10	»	10	»	»	1	2	13
—	—	—	kvennk.	3	9	4	2	1	1	3	1	12
Camoens	Húsavík	30/6	karlk.	10	31	15	11	1	4	7	3	41
—	—	—	kvennk.	10	16	7	3	6	3	5	2	26
Camoens	Vopnafjörður	1/7	karlk.	32	53	20	11	32	8	4	10	85
—	—	—	kvennk.	26	44	16	11	21	6	7	9	70
Diana	Eskifjörður	12/7	karlk.	13	28	15	6	5	8	3	4	41
—	—	—	kvennk.	17	35	18	5	9	7	3	10	52
1880												
Camoens	Akureyri	28/6	karlk.	2	3	2	1	»	1	»	1	5
—	—	—	kvennk.	2	2	1	1	»	2	»	»	4
Camoens	Vopnafjörður	30/6	karlk.	8	16	4	6	7	3	»	4	24
—	—	—	kvennk.	8	25	6	5	9	4	2	7	33

Samandregin skýrsla

yfir fólksflutninga frá Íslandi til Vesturheims árin 1873—80 eptir kynferði, hjúskaparstjett og aldri vesturfara.

Árið	Karlkyns eða kvennkyns.	Hjúskaparstjett		Aldur.						Samtals.
		gipt	ógipt	0—10 ára	11—20 ára	21—30 ára	31—40 ára	41—50 ára	yfir 50 ára	
1873	karlk.	?	?	29	23	30	17	15	4	118
	kvennk.	?	?	24	25	26	19	9	7	110
	samtals.	?	?	53	48	56	36	24	11	228
1874	karlk.	?	?	53	33	48	19	23	6	182
	kvennk.	?	?	56	24	43	29	21	6	179
	samtals	?	?	109	57	91	48	44	12	361
1875	karlk.	?	?	2	1	7	»	3	»	13
	kvennk.	?	?	2	3	1	1	3	1	11
	samtals	?	?	4	4	8	1	6	1	24
1876	karlk.	168	390	200	74	117	85	55	27	558
	kvennk.	176	381	175	102	93	88	66	33	557
	samtals	344	771	375	176	210	173	121	60	1115
1877	karlk.	6	15	3	4	6	2	3	3	21
	kvennk.	7	16	9	3	4	3	3	1	23
	samtals	13	31	12	7	10	5	6	4	44
1878	karlk.	75	144	66	33	57	32	19	12	219
	kvennk.	76	137	69	28	54	33	18	11	213
	samtals	151	281	135	61	111	65	37	23	432
1879	karlk.	58	122	50	38	38	20	15	19	180
	kvennk.	56	104	45	21	37	17	18	22	160
	samtals	114	226	95	59	75	37	33	41	340
1880	karlk.	10	19	6	7	7	4	»	5	29
	kvennk.	10	27	7	6	9	6	2	7	37
	samtals	20	46	13	13	16	10	2	12	66
1873- -1880	karlk.			409	213	310	179	133	76	1320
	kvennk.			387	212	267	196	140	88	1290
	samtals			796	425	577	375	273	164	2610

Þetta er nú skýrsla milligöngumanna vesturfara og flutningsfjelaganna. Hún sýnir, hve margir hafa haft milligöngumenn; af henni má sjá aldur vesturfara, hjúskaparstjett og kynferði og það, hvernig flutningarnir aukast og rjena; aptur verður það ekki sjeð með neinni vissu, úr hverjum sýslum útflutningurinn er, að öðru leyti en því, að hann er auðsjáanlega mestur úr norður- og austuramtinu. Til þess að tengja þessar skýrslur við fólksstölu landsins 1880, sem nýlega er komin út í Danmörku og mun verða prentuð hjer á eptir, hefur það þótt nauðsynlegt, að reyna til að heimfæra fólksflutningana til sýslufjelaganna. Það er ekki hægt að segja, hvernig það hafi tekizt, en með nokkurnvegin kunnugleik til Norðurlands, með þeim skýrslum, sem unnt er að hafa fyrir mann, sem ekki er á staðnum, og með því að nota til hins ýtrasta allar skýrslur sýslumanna frá 1873—80, er það von vor, að sundurliðun þessi sje svo rjett, sem kostur var á eptir skýrslunum, sem optast alls ekki segja til, í hverri sýslu brottflytjendur eigi heima,

en allajafna nefna hið síðasta heimili þeirra hjer á landi. Þessi tilraun hefur kostað mikla fyrirhöfn, en hefur, auk þess að skýrslan hjerna á eftir sýnir hve marga hver sýsla hefur misst, þann kost, að í skýrslunni standa ýmsir menn, sem milligöngumennirnir ekki nefna, en sem sýslumenn, eftir vottorðum sóknarpresta og öðrum upplýsingum, vita til að hafa farið af landi burt. Þeir menn, sem þannig hafa farið, hafa flestir flutt sig árin 1873—75, eða áður en umboðsmennirnir höfðu vakið alla eptirtekt almennings á sjer, og maður verður að álíta, að flestir, sem þannig hafa flutt sig, hafi verið menn, sem kunnu nokkuð í ensku, því svo löng og flókin ferð mundi verða óframkvæmileg fyrir aðra. Þeir geta því ekki hafa verið margir, eða sízt mikið fleiri en hjer eru taldir á eftir:

Skýrslur

yfir

fólksflutninga frá Íslandi til Vesturheims 1873—80 eptir sýslunum, sem vesturfara hafa átt heima í, og eptir kynferði og aldri, og eingöngu eptir skýrslum sýslumanna yfir vesturfara.

1873.

Sýsluheiti.	Kynferði.		Aldur.							Sam- tals.
	Karlk.	Kvennk.	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára		
Skaptafellssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Rangárvallasýsla	3	3	1	1	1	1	1	1	6	
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Árnessýsla	3	3	2	»	1	3	»	»	6	
Kjósar- og Gullbringusýsla . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Reykjavíkur kaupstaður	11	20	8	6	7	6	4	»	31	
Borgarfjarðar- og Mýrasýsla . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Dalasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Bárðastrandarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Ísafjarðarsýsla og kaupstaður . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Strandasýsla	2	3	2	»	1	2	»	»	5	
Húnavatnssýsla	17	15	11	4	6	5	4	2	31	
Skagafjarðarsýsla	66	57	23	33	30	18	13	6	123	
Eyjafjarðarsýsla og Akureyri . .										
Þingeyjarsýsla	35	24	8	20	13	6	9	3	59	
Norðurmúlasýsla	15	11	5	4	11	6	»	»	26	
Suðurmúlasýsla	3	»	»	»	3	»	»	»	3	
Samtals	155	136	60	68	73	47	31	12	291	

1874.

Sýsluheiti.	Kynferði			Aldur.							Sam- tals.
	karl- kyns	kvenn- kyns	óvíst	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára	óviss	
Skaptafellssýsla .	1	3	»	»	»	»	»	»	»	4	4
Rangárvallasýsla .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vestmannaeyjas. .	2	3	6	4	2	»	»	»	»	5	11 ¹
Árnessýsla	»	»	13	»	»	»	»	»	»	13	13 ¹
Kjósar- og Gullbr.s.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Reykjavíkurborg.	9	3	»	2	1	1	»	»	1	6	12
Borgarfj.- og Mýras.	»	1	»	»	»	»	1	»	»	»	1
Snæf.n.- og Hnppd.	2	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2
Dalassýsla	»	»	26	»	»	»	»	»	»	26	26
Barðastrandarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ísafj.s. og kaupst.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Strandassýsla . . .	1	2	2	2	»	»	»	»	»	3	5
Húnavatnssýsla . .	»	»	90	35	8	»	»	»	»	47	90 ²
Skagafjarðarsýsla .	1	»	»	»	»	»	»	»	»	1	1
E.fj.s. og Akureyri	»	»	51	13	8	»	»	»	»	30	51
Þingeyjarsýsla . .	30	25	»	15	13	12	6	6	3	»	55
Norðurmúlasýsla . .	3	»	»	»	»	3	»	»	»	»	3
Suðurmúlasýsla . .	2	»	»	»	»	2	»	»	»	»	2
Samtals	51	37	188	71	32	18	7	6	4	137	276

1875.

Amtaheiti.	Kynferði.		Aldur.						Sam- tals.
	karl- kyns	kvenn- kyns	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára	
Suðuramtið	13	11	4	4	8	1	6	1	24
Vesturamtið	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Norður- og austuramtið o: Norð- urmúlasýsla	6	5	4	»	6	1	»	»	11 ³
Samtals	19	16	8	4	14	2	6	1	35

- 1) Fólkið frá Vestmannaeyjum fór til Utah milligöngumannslaust, og munu Skaptfellingar þeir, sem taldir eru, hafa farið áleiðis með því. Þessir 13 úr Árnessýslu fóru án milligöngumanns til Skotlands.
- 2) Úr Húnavatns-, Eyjafjarðar-, Þingeyjar- og Norðurmúlasýslum hafa þetta ár farið miklu fleiri, eins og skýrslan hér á undan fyrir árið 1874 sýnir, en skýrslur sýslumanna 1874 nefna að eins þá, sem hér eru taldir að ofan.
- 3) Fóru allir með seglskipum frá Norðurmúlasýslu, án þess að nota milligöngumann

1876.

Sýsluheiti.	Kynferði.		Aldur.						Sam- tals
	Karl- kyns	Kvenn- kyns	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára	
Skaptafellssýsla	9	8	8	2	2	2	1	2	17
Rangárvallasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Árnessýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kjósar- og Gullbringusýsla .	6	6	5	1	4	1	1	»	12
Reykjavíkurborg	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Borgarfjarðar- og Mýrasýsla	16	17	11	6	6	4	4	2	33
Snæfellsness- og Hnappadalss.	31	19	15	13	8	4	8	2	50
Dalasýsla	25	28	16	7	13	8	4	5	53
Barðastrandarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ísafjardarsýsla og kaupstaður	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Strandasýsla	23	12	10	2	12	7	2	2	35
Húnavatnssýsla	46	47	33	15	12	15	14	4	93
Skagafjardarsýsla	127	129	85	48	47	35	29	12	256
Eyjafjardarsýsla og Akureyri	64	65	41	26	17	24	15	6	129
Þingeyjarsýsla	46	40	33	8	20	9	13	3	86
Norðurmúlasýsla	142	163	101	41	56	59	29	19	305
Suðurmúlasýsla	23	23	17	7	13	5	1	3	46
Samtals	558	557	375	176	210	173	121	60	1115

1877.

Amta- og sýsluheiti.	Kynferði		Aldur.						Sam- tals
	Karl- kyns	Kvenn- kyns	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára	
Suðuramtið	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vesturamtið	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Húnavatnssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Skagafjardarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Eyjafjardarsýsla og Akureyri	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Þingeyjarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Norðurmúlasýsla	17	17	9	5	8	5	5	2	34
Suðurmúlasýsla	4	6	3	2	2	»	1	2	10
Samtals	21	23	12	7	10	5	6	4	44

1878.

Sýsluheiiti.	Kynterði		Aldur.						Sam- tals.
	karlk.	kvennk.	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára	
Skaptafellssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rangárvallasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Arnessýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Kjósar- og Gullbringusýsla	1	2	1	»	2	»	»	»	3
Reykjavíkurborg	5	4	1	3	2	1	2	»	9
Borgarfjarðar- og Mýrasýsla	18	30	22	6	3	9	2	1	48
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	5	4	1	2	1	5	»	»	9
Dalassýsla	19	16	10	3	13	5	2	2	35
Bardastrandarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ísafjarðarsýsla- og kaupstaður . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Strandasýsla	2	»	»	»	1	1	»	»	2
Húnavatnssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Skagafjarðarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Eyjafrjardarsýsla og Akureyri	27	18	13	3	13	10	3	3	45
Þingeyjarsýsla	47	42	30	15	19	14	10	1	89
Norðurmúlasýsla	65	62	28	25	36	9	17	12	127
Suðurmúlasýsla	30	35	29	4	16	11	1	4	65
Samtals	219	213	135	61	111	65	37	23	432

1879.

Amta- og sýsluheiði.	Kynferði.		Aldur.							Sam- tals.
	karlk.	kvennk.	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára		
Suðuramtið	1	»	»	»	1	»	»	»	1	
Vesturamtið	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Húnavatnssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Skagafjarðarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Eyjafrjardarsýsla og Akureyri .	13	12	4	12	1	1	4	3	25	
Þingeyjarsýsla	64	40	29	19	24	9	14	9	104	
Norðurmúlasýsla	62	56	29	17	36	12	9	15	118	
Suðurmúlasýsla	41	52	33	11	14	15	6	14	93	
Samtals	181	160	95	59	76	37	33	41	341	

1880.

Amta- og sýsluheiti.	Kynferði		Aldur.							Sam- tals
	Karl- kyns	Kvenn- kyns	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára		
Suðuramtið	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Vesturamtið	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Húnavatnssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Skagafjardarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Eyjafjardarsýsla og Akureyri	1	3	1	1	»	1	»	1	4	
Þingeyjarsýsla	9	13	4	4	4	4	»	6	22	
Norðurmúlasýsla	19	21	8	8	12	5	2	5	40	
Suðurmúlasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Samtals	29	37	13	13	16	10	2	12	66	

Þegar nú þessar skýrslur eru teknar og bornar saman við hinar fyrri, þá ber þeim ekki allskostar saman til loka ársins 1875; af hverju það kemur, hefur verið tekið fram, en til skýringar fyrir lesendurna höfum vjer búið til eina aðal-skýrslu úr þeim báðum, sem á að innihalda fjölda vesturfara, eins og næst verður komið, að hann muni hafa verið, og verður sú tafla þannig:

Samandregin skýrsla

yfir

alla þá, sem farið hafa til Vesturheims á hverju ári frá 1873—1880.

Árið.	Kynferði			Aldur.							Sam- tals.
	karl- kyns	kvenn- kyns	óvíst	0-10 ára	11-20 ára	21-30 ára	31-40 ára	41-50 ára	yfir 50 ára	óviss	
1873	155	136	»	60	68	73	47	31	12	»	291
1874	185	185	19	113	59	91	48	44	12	22	389 ¹
1875	19	16	»	8	4	14	2	6	1	»	35 ²
1876	558	557	»	375	176	210	173	121	60	»	1115
1877	21	23	»	12	7	10	5	6	4	»	44
1878	219	213	»	135	61	111	65	37	23	»	432
1879	181	160	»	95	59	76	37	33	41	»	341
1880	29	37	»	13	13	16	10	2	12	»	66
1873—1880	1367	1327	19	811	447	601	387	280	165	22	2713

1) Tölurnar árið 1874 eru fengnar út með því að bera skýrslur sýslumanna saman við skýrslur útflutningsstjórnanna; eptir skýrslum hinna síðarnefndu fluttu af landi burt þetta ár 361 manns (sbr bls. 3). en þar eru ekki nefndir 4 menn úr Skaptafellssýslu, 11 manns úr Vestmannaeyjasýslu og 13 manns úr Árnessýslu, og verður þá aðaltalan 389 manns.

2) Af þessum 35 fóru 24 úr suðuramtinu, og notuðu milligöngumann, en 11 úr Norðurmúlasýslu milligöngumannslaust með seglskipi til Skotlands.

Margur hver gæti nú ímyndað sjer, að svo verulegir fólksflutningar hefðu að lokunum auðn landsins í för með sjer, en það lítur alls ekki út fyrir það enn sem komið er, því þrátt fyrir þau 2700, sem farið hafa frá 1870—80, hefur fólkinu í landinu fjölgað um önnur 2700 manns (eða 2682). Af þessum 2700 vesturförum hafa 2127 farið úr norður- og austuramtinu einu, og þrátt fyrir það hefur sá landshluti fullkomlega haldið tölu sinni frá 1870—80; þar hefur fjölgað um 17 manns. Menn mega ekki álíta, að allir þeir Norðmenn og útlendingar, sem eru á fiskiveiðum við norðurland, hafi verið taldir 1880, því fólkstalið það ár nefnir að eins 23 menn í norðurlandi sem fædda erlendis. Hafi allt Ísland sama fjölgunarkrapt og norður- og austuramtið, þá polir það að missa 5000 manns á hverjum 10 árum, án þess að fólkinu fækki fyrir það, eða c. 500 manns á ári, og er þá gengið að því vísu, að engar drepsóttir eða óvanalegur manndauði komi fyrir jafnframt. Í einstökum sýslum hefur fólkinu fækkað frá 1870—80: í Vestmannaeyjasýslu um 2.5 af hundraði, í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu um 3.7, í Þingeyjarsýslu um 7.1, og í Norðurmúlasýslu um 1.5; í tveimur hinum fyrst töldu kemur fækkunin ekki af burtflutningi, en það mun eiga sjer stað í Þingeyjarsýslu, sem hefur misst 395 manns, og Norðurmúlasýslu, sem hefur misst 664.

Svo skýrslurnar sjeu settar í samband við fólkstöluna 1870 og 1880, skal þess getið, að frá 1. október 1870 til 31. desbr. 1880 fæddust á öllu Íslandi 24093 á sama tímabili dóu 18137 og hefði því fjölgunin átt að vera 5956 Eptir fólkstölunni 1880 hafði fjölgað á landinu 1870—80 um 2682 og eptir því ættu að hafa farið af landi burt á sama tíma 3274 Hjer að framan er talið að flutzt hafi til Vesturheims 2713

mismunur: 561

sem ekki verður gjörð nákvæm grein fyrir. Nokkuð af þessum 561 felst í því, að fæðinga- og dánarskýrslurnar ná til 31. des. 1880, en manntalið var haldið 1. október; fjölgunin hefur verið hvert ár í þessi 10 ár c. 600 manns, og á einum ársfjórðungi verður hún þá c. 150, sem strax má draga frá. Sumir menn, sem drukknar á sjó, eða týnast, svo þeir koma aldrei fram, eru ekki tilfærðir í kirkjubókunum; þá ætti líka að draga frá. Nokkrir menn hafa flutt sig til Vesturheims 1871 og 1872; þeirra erekki getið hjer að framan, því um þá vantar skýrslur, og svo eru heldur engar upplýsingar um það, hve margir hafi farið til annara landa en Vesturheims, t. d. til Danmerkur, á tímabilinu frá 1870—80. Ef allir þessir menn væru dregnir frá tölunni 561 mundi hún lækka að stórum mun. Skýrslurnar hjer að framan hljóta því að vera nærri hinu rjetta; þó verðum vjer að álíta, að þær sjeu heldur of lágar, en of háar.

Áður en vjer skiljum við skýrslur þessar, viljum vjer reyna að gefa litilfjórlegt yfirlit yfir þau áhrif, sem fólksflutningarnir hafa haft á hagi Íslands. Það er almennt álitid, að fæðingunum fjölgi eptir því sem útflutningar vaxa, en þetta hefur ekki átt sjer stað á Íslandi; 1860—70 fæddust 25701 barn, en 1870—80 átti 2—4000 fleira fólk að eins 24093 börn; fjölgunin síðara tímabilið liggur í því að c. 4700 manna færra hefur ááið. Nokkuð af þessu kemur af því, að c. 800 börn 10 ára og þaðan af yngri hafa verið flutt til annarar heimsálfu; en mannlífínu er svo hætt meðan það er ungt; en þó þau hefðu komið öll á dánarlistana, þá hefði ekki munað mikið um það. Minkun manndauðans, sem er svo gleðileg, kemur því sjálfsgagt af öðrum ástæðum; landfarsóttir

virðast vera í rjenun, hífli og aðbúnaður að batna víða um land, og það er ekki ólíklegt, að endurbætt læknaskipun hafi hjer góð áhrif á manndauðann.

Þeir, sem fyrst fóru til Vesturheims, voru ungir og einhleypir menn. Síðan útflutningar urðu almennir, hefur þetta mjög breytzt, svo að hin síðari ár hefur farið hinn mesti fjöldi af giptu fólki frá 30—40 ára og með fjölskyldur sínar; ungir menn og ungur stúlkur frá 21—25 ára fara að tiltölu sjaldnar, gamalt fólk yfir 50 ára sjaldan nema með börnum sínum eða ættingjum. Afleiðingin af þessu hefur verið sú fyrir landið í heild sinni, að aldursflokkarnir eru 1880 betur skipaðir, en nokkru sinni áður á þessari öld; sjer í lagi er aldursflokkurinn frá 20—30 ára óvanalega fjölmennur, og er það hinn mesti hagrur fyrir þá, sem eptir eru. Í aldursflokknum 20—60 ára voru þannig af hverjum 1000: 1801 — 487; 1840 — 462; 1860 — 479; 1870 — 456; 1880 — 501. Þetta er mikið að pakka útflutningunum. Menn geta náttúrlega sagt, að vjer höfum misst svo og svo mikið við hvern mann, sem farinn er; það má segja, að 16 ára gamall piltur kosti (að uppeldinu til) 1800 kr., og stúlkan 1500 kr., og að allt, sem þannig hefur misst sje tapað fje; en þess verður þó líka að gæta, að 8 ára gamalt barn kostar ekki nema helminginn af þeirri upphæð, og að hver maður, sem er eldri en 16 ára, er farinn að vinna uppeldiskostnaðinn af sjer aftur. En þegar skoða skal, hvort Íslendingar sem þjóð sjeu betur staddir eptir en áður, þá er það bersýnilegt, að þeir eru verkfærari þjóð, og hafa færri ómaga að vinna fyrir eptir 8 ára burtflutninga, en fyrir þá. Ef talað er um hagi einhverrar þjóðar, þá er fyrst og fremst undir því komið, hvað henni líður vel, svo kemur fjöldinn.

Við fólksflutningana úr landinu kemur hjer eins og annarstaðar los á ýmislegt, sem áður var fast og bundið. Bændur taka sig upp af jörðum sínum, og aðrir nýir, sem annars hefðu kannske ekki fengið jarðnaði, koma í þeirra stað; kaupið hækkar ekki óvída; við það, að menn selja allt sitt, ganga bæði lönd og lausir aurar yfir á nýja menn, opt þeim í hag; hugsunarhátturinn hjá mörgum hverjum lifnar við; þeir hugsa sem svo: gangi mjer ekki vel hjer í landi, þá get jeg farið burt; margur sem fer hjeðan skipbrota, getur í annari álfi byrjað nýtt líf o. s. frv. Allt þetta miðar til hins betra fyrir þá, sem hjer eru eptir. Aptur á móti getum vjer ekki neitað því, að þegar maður sjer fertug hjón með 4—10 ungbörn fara til Vesturheims, líklega án þess að hafa meira en rjett fyrir ferðinni, og án þess að kunna nokkurt orð í ensku, verður það opt og tíðum vafasamt, hvort þeim sem fara, hefði ekki verið eins gott að vera kyrrum heima.

Það er ekki hægt að leysa úr því, hvort landsmenn — útflutninganna vegna — eru auðugri eptir þá, en fyrir þá. Hafi þeir, sem farnir eru, verið að meðaltali fátækari en þeir, sem eptir eru, hefur velmegun landsins aukizt, og svo aptur þvert á móti. Eptir lauslegri ætluun má gizka á, að þjóðar-aleigan 1880 hafi verið c. 30 milliónir eða liðugar 410 kr. á mann. Vesturfara þurfa að hafa með sjer í fargjald:

til Winnipeg	210 kr.
til Milwaukee	200 —
til Utah	362 —

helminginn af þessu fyrir börn fulls 1—14 ára, og ekkert fyrir yngri börn. Það langflestir hafa farið til Winnipeg, má álita það sem vanalega fargjaldið, og þá hafa ferðir vesturfara kostað:

1. Þeirra fullorðnu: alls 1679	352590 kr.
2. Barna frá 1-14 ára:— 934	98070 —
Samtals: 450660 —	

Skýrt með tölu allra vesturfara koma af þeirri upphæð e. 163 kr. á mann, en við það verður að bæta nauðsynlegum aukakostnaði vestur, fyrir hvern mann e. 20 kr., fatnaði og farangri, e. 50 kr. Það nauðsynlegasta verður þannig á hvern mann 233 kr., en um það, sem vesturfara hafa með sjer þessutan, eru hjer til engar skýrslur, en það virðist ótrúlegt, að hver maður, börn á brjósti og gamalmenni með taldir, hafi haft með sjer yfir 177 kr. virði.

Fólkstala á Íslandi 1. dag októberm. 1880.

A.
Fólksfjöldi á Íslandi 1880, 1870, 1860, 1840 og 1801.

Suðwramtið. Skaptafellssýsla.	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Stafafells sókn	31	125	153	278	234	237	171	159
Bjarnaness	24	102	107	209	214	219	198	160
Hoffells	8	31	34	65	61	71	73	62
Einholts	36	118	141	259	269	281	280	185
Kálfafells í Hornafirði	34	122	133	255	254	266	234	210
Hofs	21	59	74	133	153	152	135	89
Sandfells	9	36	40	76	73	65	59	46
Kálfafells á Síðu . . .	16	61	69	130	116	110	94	78
Kirkjubæjar-klausturs	70	265	276	541	513	540	474	340
Langholts	61	177	222	399	405	398	377	264
Búlands	11	40	48	88	89	98	98	44
Ása	10	44	53	97	89	105	96	74
Þykkvabæjar-klausturs	20	65	72	137	139	141	133	94
Höfðabrekku	11	34	48	82	86	82	92	69
Reynis	50	173	200	373	371	328	322	268
Dyrhóla	31	89	132	221	225	224	207	159
Sólheima	18	68	93	161	193	182	155	149
Samtals	461	1609	1895	3504	3484	3499	3198	2450
Vestmannaeyjasýsla.								
Ofanleytis sókn . . . }	81	246	311	557	571	499	354	173
Kirkjubæjar . . . }								
Rangárvallasýsla.								
Skóga sókn	11	56	71	127	125	106	99	88
Eyvindarhóla	32	105	110	215	204	224	210	222
Steina	25	99	92	191	186	171	164	154
Holts	52	131	204	335	355	371	380	332
Stóradals	29	106	142	248	242	230	226	196
Teigs	33	102	134	236	222	218	207	229
Eyvindarmúla	9	38	43	81	91	103	73	86
Breiðabólstaðar . . .	48	190	226	416	394	384	341	375
Voðmúlastaða	40	140	164	304	279	245	234	216
Kross	54	192	230	422	375	333	312	311
Sigluvíkur	31	125	149	274	272	214	229	187
Stórólfsþvols	27	84	121	205	189	208	197	141
Odda	66	266	284	550	529	505	507	329
Keldna }	23	101	128	229	228	235	210	205
Gunnarsholts . . . }								
Skarðs }	27	99	98	197	205	240	183	201
Klofa }								
Stóruvalla	21	95	101	196	189	187	166	153

(Framhald af töflunni A.).

Rangárvallasýsla (framhald).	Tala heimila. 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Árbæjar sókn . . .	16	70	82	152	148	133	110	88
Haga	16	64	73	137	124	115	105	89
Marteinstungu . . .	31	91	117	208	196	188	131	107
Áss	13	52	51	103	95	83	61	53
Kálfholts	20	90	102	192	190	167	147	122
Háfs	54	164	178	342	363	374	297	146
Samtals	678	2460	2900	5360	5201	5034	4589	4030
Árnessýsla.								
Villingaholts sókn .	36	142	164	306	298	253	261	238
Hróarsholts . . .	14	45	58	103	94	80	79	63
Hraungerðis . . .	34	135	149	284	270	243	267	235
Laugardæla . . .	43	143	167	310	298	264	237	224
Gaulverjabæjar . .	70	249	259	508	491	438	424	417
Stokkseyrar . . .	141	389	457	846	677	595	474	444
Kaldaðarness . . .	25	86	115	201	179	162	174	137
Ólafsvalla	37	143	174	317	316	288	268	256
Stóranúps	24	110	128	238	194	185	163	178
Hrepphóla	30	122	130	252	245	236	206	194
Hruna	38	167	212	379	340	336	280	284
Tungufells	5	26	28	54	52	47	43	48
Torfastaða	17	64	90	154	149	143	121	127
Skálholts	22	97	105	202	199	174	161	135
Bræðratungu . . .	14	48	56	104	104	99	91	90
Haukadals	14	62	73	135	142	147	129	99
Miðdals	19	72	83	155	156	148	148	135
Úthlíðar	13	44	59	103	112	96	90	66
Mosfells	31	114	137	251	271	240	220	171
Klausturhóla . . .	21	86	103	189	182	161	158	139
Búrfells	12	56	48	104	111	117	105	107
Þingvalla	21	66	77	143	145	120	115	98
Úlfjótsvatns . . .	15	78	69	147	137	129	145	97
Arnarbælis	26	111	121	232	224	209	207	196
Hjalla	28	104	119	223	208	194	171	161
Reykja	25	112	106	218	196	191	165	171
Selvogs	18	48	51	99	101	114	99	115
Samtals	793	2919	3338	6257	5891	5409	5001	4625
Gullbr.- og Kjósars.								
Krýsuvíkur sókn . .	4	22	20	42	53	72	49	39
Staðar í Grindavík .	27	112	111	223	221	207	172	146
Kirkjuvogs	18	78	65	143	159	120	102	61
Hvalsness	55	174	151	325	234	241	191	177
Útskála	138	388	412	800	616	550	555	308

(Framhald af töflunni A.).

Gullbr.- og Kjósarsýsla (framhald).	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi. 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi. 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Njarðvíkur sókn. . . .	34	129	123	252	252	220	188	119
Kálfatjarnar	125	402	354	756	658	551	467	323
Garða	152	376	413	789	715	705	637	500
Bessastaða	99	276	324	600	579	582	569	357
Reykjavíkur kaupst.	442	1192	1375	2567	2024	1444	890	307
Reykjavíkur s. utanbæjar	55	216	238	454	487	420	370	559
Gufuness sókn með Viðey	17	90	112	202	243	228	157	182
Mosfells	32	124	149	273	265	276	237	238
Brautarholts	37	107	125	232	271	278	236	178
Saurbæjar	32	113	122	235	207	216	203	181
Reynivalla	39	157	177	334	342	335	357	330
Samtals	1306	3956	4271	8 227	7326	6445	5380	4005
Borgarfjarðarsýsla.								
Saurbæjar sókn . . .	31	121	138	259	270	224	217	200
Garða	169	426	467	893	813	678	598	549
Mela	19	83	73	156	167	140	162	135
Leirár	16	74	66	140	134	149	144	162
Hvanneyrar	44	155	177	332	340	291	292	235
Bæjar	13	45	66	111	120	118	100	79
Lundar	29	90	118	208	217	192	189	143
Fitja	12	41	50	91	101	81	87	69
Reykholts	40	155	178	333	354	316	311	249
Stóra-Áss	8	35	40	75	74	62	55	56
Samtals	381	1225	1373	2598	2590	2251	2155	1877
Í öllu suðuramtinu	3700	12415	14088	26503	25063	23137	20677	17160
<i>Vesturamtið.</i>								
Mýrasýsla.								
Gilsbakka sókn . . .	13	68	72	140	125	121	106	93
Síðumúla	15	64	66	130	105	114	93	84
Norðtungu	16	61	84	145	139	118	95	80
Hvamms	34	106	121	227	223	198	191	179
Hjarðarholts	13	62	57	119	136	119	95	81
Stafholts	49	193	226	419	395	362	317	254
Borgar	39	143	149	292	258	240	197	156
Álptaness	42	128	143	271	253	249	201	187
Álptártungu	19	68	84	152	126	126	94	86
Staðarhrauns	9	42	52	94	80	66	72	70
Hítardals	10	32	31	63	90	84	68	63
Hjörtseyjar	13	53	52	105	92	102	69	44
Akra	28	81	90	171	143	153	97	101
Samtals	300	1101	1227	2328	2165	2052	1695	1478

(Framhald af töflunni A).

Snæfellsness- og Hnappadalssýsla.	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Krossholts sókn . . .	11	44	48	92	86	80	77	84
Kolbeinsstaða . . .	31	93	109	202	176	197	164	157
Rauðamels	20	59	63	122	129	121	100	97
Miklaholts	28	102	110	212	209	213	186	223
Staðastaðar	51	155	165	320	326	341	564	578
Búða	27	64	74	138	190	196		
Knarar								
Laugarbrekku . . . }	22	55	73	128	196	190	216	339
Einarslóns								
Íngjaldshóls	78	180	212	392	425	476	600	554
Fróðár	65	152	170	322	362	406	464	339
Setbergs	64	163	176	339	384	380	382	468
Bjarnarhafnar . . .	11	44	47	91	83	86	94	93
Helgafells (Stykkish.)	110	242	326	568	481	429	426	332
Narfeyrar	30	75	117	192	202	197	163	164
Breiðabólstaðar . .	21	75	79	154	150	168	121	107
Samtals	569	1503	1769	3272	3399	3480	3557	3535
Dalasýsla.								
Snóksdals sókn . . .	36	112	132	244	262	272	218	178
Sauðafells }	41	144	191	335	336	369	307	257
Kvennabrekku								
Vatnshorns	26	100	120	220	172	156	120	95
Hjarðarholts	43	180	185	365	320	326	228	180
Hvammss og Sælingsdals	25	92	103	195	188	173	167	147
Ásgarðs	5	22	25	47	49	51	45	41
Staðarfells	38	118	119	237	213	229	189	160
Skarðs og Búðardals	22	93	115	208	194	195	215	239
Dagverðarness . . .	26	91	106	197	168	171	102	64
Staðarhóls	22	98	108	206	199	173	141	149
Hvols	11	45	58	103	89	108	97	82
Samtals	295	1095	1262	2357	2190	2223	1829	1592
Barðastrandarsýsla.								
Staðar sókn	18	54	66	120	125	135	105	89
Garpsdals	18	64	98	162	123	140	125	111
Reykhóla	26	102	122	224	206	204	167	167
Gufudals	30	118	131	249	236	240	200	206
Múla	22	62	80	142	133	125	117	140
Flateyjar	55	167	209	376	392	349	340	302
Haga	29	104	120	224	218	222	374	353
Brjámslækjar	17	66	75	141	124	148		
Saurbæjar	17	65	87	152	140	127	131	137
Breiðavíkur	12	49	68	117	114	104	93	89
Selárdals	23	122	143	265	252	265	209	278

(Framhald af töflunni A).

Barðastrandarsýsla (framhald).	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Laugardals sókn . . .	26	120	125	245	238	258	191	255
Otrardals	14	87	94	181	182	206	155	147
Sauðlauksdals	28	120	139	259	216	204	175	220
Samtals	335	1300	1557	2857	2699	2727	2382	2494
Ísafjarðarsýsla.								
Álptamýrar sókn . . .	4	37	48	85	70	112	82	74
Rafnseyrar	17	93	97	190	202	200	185	199
Sanda	33	145	180	325	269	286	199	385
Hrauns	10	45	48	93	71	82	103	
Mýra	22	108	127	235	256	255	223	248
Núps	12	58	73	131	158	164	137	141
Sæbóls	12	50	64	114	126	135	109	143
Holts	49	199	241	440	419	363	361	398
Kirkjubóls í Valþjófsdal	8	39	46	85	85	105	81	90
Staðar í Súgandafirði	19	84	93	177	155	165	171	164
Eyrar í Skutulsfirði	164	420	463	883	569	505	294	270
Hóls	47	160	186	346	301	325	267	244
Eyrar í Seyðisfirði . .	58	176	205	381	381	326	273	253
Ögurs	42	175	188	363	314	297	278	226
Vatnsfjarðar	35	130	172	302	315	295	246	203
Kirkjubóls í Langadal	43	192	221	413	364	400	300	231
Staðar á Snæfjallastr.	39	129	128	257	203	228	154	130
Staðar í Grunnavík	43	166	176	342	297	268	228	244
Staðar í Aðalvík . . .	52	179	210	389	340	349	296	252
Samtals	709	2585	2966	5551	4895	4860	3987	3895
Strandasýsla.								
Árness sókn	42	222	233	455	392	405	278	220
Kaldrananess	41	171	181	352	297	277	227	172
Staðar í Steingrímsf.	31	112	133	245	205	218	175	151
Fells	22	104	117	221	193	195	142	127
Tröllatungu	18	86	85	171	164	148	109	112
Óspakseyrar	27	91	99	190	198	196	141	96
Prestsbakka	31	110	117	227	204	179	143	104
Samtals	212	896	965	1861	1653	1618	1215	982
Í öllu vesturamntinu	2420	8480	9746	18226	17001	16960	14665	13976
Norður- og austur- amtið.								
Húnavatnssýsla.								
Staðar sókn	43	131	146	277	263	221	181	144
Staðarbakka	33	98	127	225	233	236	185	139
Efranúps	29	108	132	240	243	237	149	109
Melstaðar	36	167	154	321	277	240	213	147

(Framhald af töflunni A).

Húnavatnssýsla (framhald).	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Kirkjuhvamms sókn	33	94	100	194	195	167	138	100
Tjarnar	26	110	92	202	180	194	135	92
Vesturhópshóla . . .	21	69	86	155	149	155	125	102
Breiðabólssstaðar . .	22	87	119	206	216	226	197	128
Víðidalstungu	46	164	188	352	345	326	263	169
Grimstungna	14	60	75	135	150	148	121	86
Undirfells	19	110	128	238	237	224	195	168
Þingeyra	38	162	196	358	403	381	291	223
Hjaltabakka	20	124	108	232	116	128	118	85
Auðkúlu	13	63	74	137	153	135	116	80
Svínavatns	18	74	105	179	178	186	143	121
Blöndudalshóla . . .	14	55	68	123	141	115	101	102
Holtastaða	40	134	150	284	253	243	216	161
Bergsstaða	26	71	89	160	150	163	136	98
Bólstaðarhlíðar . . .	22	82	83	165	176	183	171	136
Höskuldsstaða	74	176	189	365	378	394	294	226
Hofs	38	118	126	244	283	262	205	} 234
Spákonufells	31	111	125	236	187	158	116	
Samtals	656	2368	2660	5028	4906	4722	3809	2850
Skagafjarðarsýsla.								
Hvamms sókn	21	79	105	184	201	187	139	130
Ketu	11	43	49	92	108	72	72	57
Fagraness	23	85	100	185	205	185	170	} 142
Sjáfarborgar	22	72	81	153	75	76	56	
Reynistaðar	26	94	127	221	218	211	179	163
Glaumbæjar	29	103	144	247	239	247	240	180
Víðimýrar	22	98	100	198	209	208	178	146
Mælifells	17	64	72	136	166	149	139	111
Reykja	26	85	101	186	181	187	170	134
Goðdala	27	107	125	232	257	243	195	} 197
Ábæjar	3	17	20	37	38	39	34	
Flugumýrar	22	77	96	173	176	174	162	120
Miklabæjar í Blönduhl.	33	75	103	178	210	213	182	150
Hofsstaða	16	64	79	143	127	128	127	101
Silfrastaða	19	71	78	149	130	139	145	106
Hóla	30	122	140	262	268	254	209	166
Víðvíkur	11	52	60	112	106	99	94	74
Hofs	60	177	178	355	334	336	297	} 315
Miklabæjar í Ósl.hlíð	15	52	68	120	110	100	99	
Fells	31	88	105	193	197	178	155	122
Höfða	20	55	45	100	90	77	78	60
Barðs	48	165	186	351	351	314	283	213
Holts	28	129	138	267	271	269	260	234
Knappstaða	17	61	68	129	144	129	128	116
Rípur	21	91	105	196	163	165	147	109
Samtals	598	2126	2473	4599	4574	4379	3938	3146

(Framhald af töflunni A).

Eyjafjarðarsýsla.	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólksfjöldi 1870.	Fólksfjöldi 1860.	Fólksfjöldi 1840.	Fólksfjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Hvanneyrar sókn	42	153	156	309	312	272	190	155
Kvíabekks	39	136	143	279	267	262	219	200
Stærta-Árskógs	42	162	162	324	295	253	198	148
Upsa	23	88	92	180	157	136	122	96
Möðruvalla klausturs	82	263	304	567	574	478	434	356
Tjarnar	20	68	88	156	161	136	145	117
Urða	30	121	130	251	244	223	224	182
Valla	37	137	147	284	270	246	217	176
Myrkár	33	96	107	203	210	204	195	170
Bakka	34	82	90	172	187	162	180	159
Bægisár	16	61	70	131	112	142	134	137
Glæsibæjar	24	78	94	172	163	156	149	96
Lögmannshlíðar	43	110	136	246	214	190	175	159
Akureyrar	120	327	386	713	582	592	340	263
Munkaþverár	45	119	155	274	238	213	205	186
Kaupangs	29	82	94	176	174	150	161	135
Grundar	21	73	80	153	160	144	156	120
Möðruvalla	29	99	96	195	221	192	189	136
Saurbæjar	20	63	75	138	145	140	128	106
Miklagarðs	13	63	80	143	165	129	126	108
Hóla	27	76	87	163	172	168	139	111
Miðgarða í Grímsey	17	47	49	96	85	59	66	54
Samtals	786	2504	2821	5325	5108	4647	4092	3366
Þingeyjarsýsla.								
Svalbarðs sókn á Svalbarðsströnd	27	96	127	223	219	173	149	107
Laufáss	24	105	135	240	208	197	183	154
Höfða	15	68	62	130	116	112	99	87
Grytubakka	19	70	71	141	147	139	99	91
Þaunglabakka	16	61	61	122	108	108	90	73
Flateyjar	18	60	59	119	112	118	93	96
Háls	18	92	84	176	184	167	157	130
Illugastaða	19	69	88	157	185	166	136	137
Draflastaða	20	89	109	198	196	159	149	119
Þóróddsstaða	26	91	100	191	208	191	182	139
Ljósavatns	21	79	87	166	196	209	135	117
Lundarbrekku	29	116	127	243	316	274	231	112
Reykjahlíðar	15	67	73	140	142	139	92	83
Skútustaða	25	115	122	237	264	232	171	130
Grenjaðarstaðar	19	81	104	185	193	188	229	182
Þverár	12	43	62	105	121	104		
Ness	21	90	92	182	221	177	147	112
Múla	18	56	72	128	152	132	114	90
Helgastaða	46	159	154	313	79	76	65	57
Einarsstaða					273	269	190	200
Húsavíkur	59	183	186	369	475	429	299	213

(Framhald af töflunni A).

Þingeyjarsýsla (framhald).	Tala heimila 1880.	Fólksfjöldi 1880.			Fólks- fjöldi 1870.	Fólks- fjöldi 1860.	Fólks- fjöldi 1840.	Fólks- fjöldi 1801.
		Karlar.	Konur.	Samtals.				
Garðs sókn í Kelduhverfi	40	122	150	272	} 274	320	229	152
Víðirhóls	10	47	46	93				
Skinnastaða	29	106	101	207	318	330	195	162
Presthóla	26	95	99	194	216	226	} 225	134
Ásmundarstaða	19	66	73	139	99	98		
Svalbarðs í pistilfirði	45	152	160	312	339	375	265	103
Sauðaness	61	181	173	354	385	389	240	139
Samtals	697	2559	2777	5336	5746	5497	4164	3119
Norðurmúlasýsla.								
Skeggjastaðar sókn	38	130	118	248	250	289	193	77
Hofs í Vopnafirði	110	416	427	843	921	989	646	306
Kirkjubæjar	66	277	289	566	596	688	489	295
Hofteigs og Möðru- dals	18	105	103	208	402	457	282	157
Áss	29	140	140	280	290	293	256	147
Valþjófsstaðar	29	139	158	297	351	391	287	234
Hjaltastaðar	45	158	169	327	332	364	289	196
Desjarmýrar	35	126	130	256	261	259	220	82
Njarðvíkur	5	17	18	35	38	37	30	19
Klyppstaðar	10	47	44	91	121	143	102	57
Húsavíkur	6	26	31	57	48	59	44	22
Dvergasteins.	94	346	271	617	275	214	155	103
Samtals	485	1927	1898	3825	3885	4183	2993	1695
Suðurmúlasýsla.								
Fjarðar sókn í Mjóafirði	33	113	120	233	208	175	156	105
Eyða	36	146	147	293	271	280	242	170
Vallaness	31	139	167	306	297	315	269	187
Hallormsstaðar	14	56	62	118	142	148	94	72
Þingmúla	18	87	85	172	166	149	130	103
Skorrastaðar	54	194	198	392	339	340	279	190
Hólma	70	280	278	558	489	485	400	225
Kolfreyjustaðar	47	176	186	362	318	315	288	206
Stöðvar	23	91	68	159	154	149	116	70
Heydala	47	210	217	427	422	419	306	214
Beruness	22	73	72	145	191	196	118	92
Berufjarðar	8	35	35	70	78	111	79	52
Háls	31	96	106	202	233	179	111	115
Hofs í Álptafirði	20	75	91	166	172	201	168	127
Samtals	454	1771	1832	3603	3480	3462	2756	1928
Í öllu norður- og aust- uramtinu	3676	13255	14461	27716	27699	26890	21752	16104
Á öllu Íslandi	9796	34150	38295	72445	69763	66987	57094	47240

B. Fólksfjöldi á Íslandi 1880, eftir aldri, kynferði og hjúskaparskjött (og eftir sýslum).

Skaftafellssýsla.										Vestmannaeyjasýsla.									
Karlar.					Konur.					Karlar.					Konur.				
Ökventlir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sinni.	Samtals.	Ógíftar.	Ekkiur.	Skildar frá manni sínum.	Samtals.	Karlar og konur samtals	Ökventlir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sinni.	Samtals.	Ógíftar.	Ekkiur.	Skildar frá manni sínum.	Samtals.	Karlar og konur samtals		
44	»	»	44	51	»	»	51	95	6	»	»	»	6	»	»	»	7	13	
100	»	»	100	82	»	»	82	182	10	»	»	10	17	»	»	»	17	27	
48	»	»	84	88	»	»	88	172	9	»	»	9	10	»	»	»	10	19	
176	»	»	176	188	»	»	188	364	29	»	»	29	26	»	»	»	26	55	
166	»	»	166	167	»	»	167	333	25	»	»	25	30	»	»	»	30	55	
212	»	»	212	225	2	»	227	439	29	»	»	29	36	»	»	»	36	65	
141	»	»	143	148	12	»	160	303	31	2	»	33	28	1	»	»	29	62	
87	22	»	109	113	34	1	149	258	19	5	»	24	17	2	»	»	19	43	
49	59	1	109	49	48	3	100	209	6	5	»	11	6	3	»	»	9	20	
20	56	1	79	50	66	3	119	198	6	8	»	14	9	12	»	»	21	35	
12	53	3	69	29	58	8	95	164	2	12	1	16	4	8	1	»	13	29	
5	85	5	96	33	69	22	128	224	1	10	3	15	5	14	9	3	31	46	
11	44	13	1	69	22	48	2	94	3	7	»	12	7	6	5	1	19	31	
5	44	5	1	55	18	39	25	84	4	2	2	1	2	7	2	16	23		
5	22	7	1	35	10	17	21	48	»	1	»	1	2	1	4	7	8	7	
2	9	7	2	20	8	7	18	33	2	2	»	2	1	1	3	5	5	6	
5	3	9	»	17	9	9	17	37	»	»	1	1	1	1	3	6	8	5	
2	2	7	1	12	6	1	17	25	»	»	1	2	»	»	4	5	5	5	
»	2	7	1	10	4	»	8	12	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	
»	1	1	2	2	1	3	3	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	2	»	»	1	»	»	»	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»										

(Framhald af töflunni B).

Reykjavíkur kaupstaður.																			
Gullbringu- og Kjósarsýsla (að frásíldri Reykjavík).																			
	Karlar.				Konur.				Karlar.				Konur.						
	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklilar.	Skilidir frá konu sinni.	Samtals.	Ógíptar.	Gíptar.	Ekklilar.	Skilidir frá manni sínum.	Samtals.	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklilar.	Gíptar.	Samtals.				
Á 1. ári.	71	»	»	»	71	82	»	»	»	82	30	41	»	»	30	41	71		
1 árs til 3 ára	124	»	»	»	124	137	»	»	»	137	56	59	»	»	56	59	115		
3 ára — 5 —	125	»	»	»	125	144	»	»	»	144	46	67	»	»	46	67	113		
5 — 10 —	264	»	»	»	264	263	»	»	»	263	102	114	»	»	102	114	216		
10 — 15 —	270	»	»	»	270	257	»	»	»	257	114	89	»	»	114	89	203		
15 — 20 —	277	»	»	»	277	280	1	»	»	281	153	111	»	»	153	111	264		
20 — 25 —	256	2	»	»	258	258	15	»	»	273	156	3	»	»	159	138	308		
25 — 30 —	222	45	2	»	269	203	69	3	»	275	99	32	»	»	131	88	276		
30 — 35 —	106	73	»	»	179	80	84	4	»	168	33	44	»	»	77	55	188		
35 — 40 —	77	110	5	3	195	79	101	13	1	194	23	49	4	»	76	44	178		
40 — 45 —	40	87	9	1	137	53	85	19	»	157	12	46	4	1	63	33	130		
45 — 50 —	63	118	11	1	193	44	115	39	»	198	11	40	2	3	56	27	151		
50 — 55 —	29	86	14	3	132	24	75	39	1	139	6	29	8	1	44	25	114		
55 — 60 —	18	65	23	1	107	16	64	30	»	110	5	25	2	»	32	15	81		
60 — 65 —	7	48	16	4	75	7	37	31	»	75	2	17	2	1	22	10	69		
65 — 70 —	5	24	13	4	42	6	12	22	»	40	1	12	2	1	16	3	40		
70 — 75 —	5	12	11	1	29	6	9	35	1	51	1	3	3	»	7	3	20		
75 — 80 —	1	4	4	»	9	5	5	24	1	35	1	2	»	»	3	1	15		
80 — 85 —	»	2	2	»	4	5	»	10	»	15	1	»	1	»	2	3	12		
85 — 90 —	»	1	1	»	2	»	»	1	»	1	»	»	1	»	1	»	1		
90 — 95 —	»	»	2	»	2	»	»	»	»	2	»	»	2	»	2	»	2		
95 — 100 —	»	»	»	»	»	»	1	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»		
100 ára og eldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		
Á óvissum aldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»		
Samtals 1880	1960	677	113	142764	1949	673	270	4	2896	5660	851	301	33	926	310	130	9	1375	2567
— 1870	1829	653	105	132600	1773	659	259	11	2702	5302	692	226	34	722	221	116	10	1069	2024
— 1860	1641	695	108	142458	1572	696	261	14	2543	5001	457	192	16	501	197	76	3	777	1444

[illegible]

(Framhald af töflunni B).

Mýrasýsla.										Snæfellsness- og Hnappadalssýsla.									
Karlur.					Konur.					Karlur.					Konur.				
Ókvenntir.	Kvenntir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sínni.	Samtals.	Ógiltar.	Giltar.	Ekkyur.	Skildar frá manni sínum.	Samtals.	Ókvenntir.	Kvenntir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sínni.	Samtals.	Ógiltar.	Giltar.	Ekkyur.	Skildar frá manni sínum.	Samtals.
Á 1. ári . . .	32	»	»	32	26	»	»	»	26	42	»	»	»	42	45	»	»	»	45
1 árs til . . .	54	»	»	54	46	»	»	»	46	79	»	»	»	79	89	»	»	»	89
3 ára — . . .	56	»	»	56	61	»	»	»	61	65	»	»	»	65	89	»	»	»	89
5 — — — . . .	136	»	»	136	120	»	»	»	120	176	»	»	»	176	166	»	»	»	166
10 — — — . . .	137	»	»	137	132	»	»	»	132	158	»	»	»	158	164	»	»	»	164
15 — — — . . .	108	»	»	108	140	1	»	»	141	149	»	»	»	149	156	1	»	»	157
20 — — — . . .	124	3	»	127	111	10	»	»	121	248	159	11	»	170	148	19	1	»	168
25 — — — . . .	62	21	»	83	65	30	»	»	95	178	77	38	1	116	103	57	2	»	162
30 — — — . . .	31	36	1	68	20	38	1	1	60	128	27	59	2	88	44	45	4	»	93
35 — — — . . .	8	39	3	50	18	45	4	»	67	117	19	58	6	83	33	70	7	»	110
40 — — — . . .	7	38	»	45	18	35	6	»	59	104	15	45	3	63	35	53	13	»	101
45 — — — . . .	8	40	4	52	16	57	10	2	85	137	17	78	7	103	22	65	25	1	113
50 — — — . . .	1	51	4	56	8	38	15	1	62	118	6	43	13	63	16	42	22	1	81
55 — — — . . .	1	34	5	42	11	28	17	3	59	101	7	47	10	64	19	37	28	2	86
60 — — — . . .	2	17	6	26	4	11	13	»	28	54	2	19	9	31	6	16	24	1	47
65 — — — . . .	»	9	2	11	6	7	5	»	18	29	1	15	5	21	1	11	20	1	33
70 — — — . . .	»	»	4	6	4	4	14	»	22	28	»	5	7	13	5	3	16	»	24
75 — — — . . .	1	3	3	7	6	1	5	»	12	19	2	2	6	10	3	19	»	»	37
80 — — — . . .	1	»	2	3	2	1	7	»	10	13	»	6	»	6	2	3	8	»	22
85 — — — . . .	1	»	1	2	»	»	3	»	3	5	»	1	1	2	1	1	1	»	13
90 — — — . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	3	»	3
95 — — — . . .	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
100 ára og eldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Á óvissum aldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals 1880	770	295	33	31101	814	306	100	71227	2328	1001	421	77	41503	1144	426	193	1800 ¹⁾	61769	3272
— — — 1870	—	—	—	1047 ¹⁾	—	—	—	1118 ¹⁾	2165	—	—	—	1599 ¹⁾	—	—	—	1839 ¹⁾	—	3399
— — — 1860	—	—	—	973 ¹⁾	—	—	—	1079 ¹⁾	2052	—	—	—	1641 ¹⁾	—	—	—	—	—	3480

1) í skýrslum um fólktöluna 1860 og 1870 var Hnappadalssýsla talin með Mýrasýslu, en nú er hún talin með Snæfellsnessýslu. Fyrir tvö hin fyrstnefndu ár þekktist því aðeins aðaltala karla og kvenna í hvorri sýslunni útaf fyrir sig, Mýrasýslu og Hnappadalssýslu en ekki talan í hverjum einstökum hjúskaparflokki.

Dalasýsla.												Barðastrandarsýsla.											
Karlur.						Konur.						Karlur.						Konur.					
Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklar.	Skildir frá konu sinnl.	Samtals.		Ógíftar.	Gíftar.	Ekktur.	Skildir frá manni sínum.	Samtals.		Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklar.	Skildir frá konu sinnl.	Samtals.	Ógíftar.	Gíftar.	Ekktur.	Skildir frá manni sínum.	Samtals.		
Á 1. ári . . .	36	»	»	»	36	26	»	»	»	26	62	30	»	»	»	30	36	»	»	»	36	66	
1 árs til . . .	55	»	»	»	55	50	»	»	»	50	105	62	»	»	»	62	56	»	»	»	56	118	
3 ára — 5 —	59	»	»	»	59	54	»	»	»	54	113	62	»	»	»	62	62	»	»	»	62	116	
5 — 10 —	117	»	»	»	117	108	»	»	»	108	225	133	»	»	»	133	145	»	»	»	145	278	
10 — 15 —	114	»	»	»	114	113	»	»	»	113	227	149	»	»	»	149	148	»	»	»	148	297	
15 — 20 —	117	»	»	»	117	134	»	»	»	134	251	156	»	»	»	156	155	»	»	»	155	311	
20 — 25 —	118	7	»	»	125	113	13	1	»	127	252	114	4	»	»	118	141	17	»	»	158	276	
25 — 30 —	59	26	1	»	86	91	33	1	»	125	211	77	27	»	»	104	86	36	2	»	124	228	
30 — 35 —	21	36	»	»	57	35	33	2	»	70	127	43	38	1	»	82	52	51	2	»	105	187	
35 — 40 —	18	34	3	»	55	19	43	3	»	65	120	21	53	2	»	76	37	51	5	1	94	170	
40 — 45 —	7	40	2	1	50	10	40	4	1	55	105	17	53	3	2	75	38	40	10	1	89	164	
45 — 50 —	5	54	1	1	61	20	60	10	3	93	154	14	44	5	4	67	22	53	18	1	94	161	
50 — 55 —	4	42	2	1	49	11	42	9	1	63	112	4	56	5	2	67	23	33	16	1	73	140	
55 — 60 —	3	34	4	1	42	12	25	15	»	52	94	4	31	8	1	44	9	36	26	2	73	117	
60 — 65 —	1	23	2	»	26	10	19	18	1	48	74	5	21	4	2	32	7	23	17	1	48	80	
65 — 70 —	2	10	3	1	16	7	8	20	»	35	51	2	11	5	2	18	6	9	12	1	28	46	
70 — 75 —	2	6	5	1	14	5	5	3	»	13	27	1	5	6	»	8	8	4	20	»	32	40	
75 — 80 —	1	3	4	»	6	1	1	10	»	12	18	1	2	6	»	12	1	2	12	1	16	28	
80 — 85 —	1	1	5	»	8	6	»	10	»	16	24	1	2	6	»	9	2	1	13	»	16	25	
85 — 90 —	»	»	»	»	2	1	»	2	»	3	5	»	»	3	»	3	2	»	2	»	4	7	
90 — 95 —	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	1	»	»	»	»	1	1	
95 — 100 —	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	1	
100 ára og eldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Á óvissum aldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	
Samtals 1880	739	317	33	6	1095	826	322	108	6	1262	2357	887	349	53	11	1300	1036	356	156	9	1557	2857	
— 1870	676	307	41	5	1029	748	306	98	9	1161	2190	863	333	56	7	1259	957	337	142	4	1440	2699	
— 1860	660	327	44	6	1037	738	334	107	7	1186	2223	833	373	62	8	1276	938	374	135	4	1451	2727	

• (Framhald af töfunni B).

A l. ári	Ísafjarðarsýsla.										Strandasýsla.					
	Karlar.					Konur.					Karlar.			Konur.		
	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sinnl.	Samtals.	Ógítar.	Gítar.	Ekklur.	Skildir frá manni sinnl.	Samtals.	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sinnl.	Samtals.	Karlar og konur samtals.
1 árs til 3 ára	75	»	»	»	75	92	»	»	»	92	28	»	»	»	28	25
3 ára — 5 —	146	»	»	»	146	142	»	»	»	142	40	»	»	»	40	48
5 — 10 —	139	»	»	»	139	150	»	»	»	150	42	»	»	»	42	45
10 — 15 —	261	»	»	»	261	278	»	»	»	278	95	»	»	»	95	97
15 — 20 —	221	»	»	»	221	263	»	»	»	263	97	»	»	»	97	192
20 — 25 —	272	1	»	»	273	259	2	»	»	261	88	»	»	»	88	85
25 — 30 —	208	3	1	»	212	236	24	1	»	261	82	6	»	»	88	94
30 — 35 —	181	79	2	»	263	172	111	1	»	284	69	17	2	»	88	90
35 — 40 —	91	105	4	»	200	87	104	9	1	201	22	35	1	»	58	178
40 — 45 —	47	132	8	»	187	57	112	12	»	181	12	35	2	»	49	168
45 — 50 —	31	106	6	»	126	58	98	23	1	180	12	20	1	»	33	95
50 — 55 —	17	74	11	3	105	31	80	27	3	172	10	46	3	»	61	84
55 — 60 —	8	66	17	»	91	22	54	37	3	139	8	30	4	»	42	137
60 — 65 —	5	37	11	2	55	11	30	33	2	116	5	24	4	»	33	89
65 — 70 —	8	19	9	»	36	11	10	38	»	76	3	14	6	»	23	69
70 — 75 —	3	6	11	»	20	12	7	35	»	59	1	5	2	»	8	52
75 — 80 —	»	»	6	»	12	8	1	17	»	54	»	5	7	»	12	20
80 — 85 —	»	»	6	»	8	3	1	11	»	28	»	1	6	»	1	31
85 — 90 —	»	»	4	»	5	2	»	11	»	15	2	1	1	»	9	4
90 — 95 —	»	»	1	»	1	»	»	1	»	13	»	»	1	»	1	4
95 — 100 —	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»
100 ára og eldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
A óvissum aldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals 1880	1738	728	106	13	2585	1939	730	284	13	2966	5551	616	239	39	896	1861
— 1870	1549	606	99	8	2262	1748	604	273	8	2633	4895	548	204	31	786	1653
— 1860	1474	695	76	3	2248	1664	691	248	9	2612	4860	523	229	14	771	1618

Eyjafjarðarsýsla.																				Þingeyjarsýsla.																			
Karlar.										Konur.										Karlar.										Konur.									
Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklar.	Skilðir frá konu sinni.	Samtals.	Ógiltar.	Giltar.	Ekklur.	Skilðir frá manni sinnu.	Samtals.	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklar.	Skilðir frá konu sinni.	Samtals.	Ógiltar.	Giltar.	Ekklur.	Skilðir frá manni sinnu.	Samtals.	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklar.	Skilðir frá konu sinni.	Samtals.															
80	80	»	»	80	82	»	»	»	82	162	144	»	»	70	70	»	»	»	70	140	144	146	»	»	70														
129	129	»	»	129	158	»	»	»	158	287	144	»	»	144	146	»	»	»	146	290	144	146	»	»	146														
137	137	»	»	137	149	»	»	»	149	286	144	»	»	144	113	»	»	»	113	257	144	113	»	»	113														
261	261	»	»	261	257	»	»	»	257	518	264	»	»	264	295	»	»	»	295	559	264	295	»	»	295														
285	285	»	»	285	287	»	»	»	287	572	305	»	»	305	284	»	»	»	284	589	305	284	»	»	284														
291	291	»	»	291	277	3	»	»	280	571	289	»	»	289	278	5	»	»	283	572	289	278	»	»	283														
204	204	17	»	221	211	39	1	»	251	472	205	15	»	220	222	51	»	»	273	493	220	222	»	»	273														
107	107	103	2	1	213	126	119	2	1	461	133	87	3	»	223	120	98	1	219	442	223	120	98	1	219														
38	38	93	1	»	132	68	120	7	2	327	55	82	2	»	139	55	106	7	170	309	139	55	106	7	170														
20	20	114	6	»	140	50	95	7	2	294	27	99	4	2	132	54	120	10	188	320	132	54	120	10	188														
17	17	102	5	1	125	30	115	20	2	292	25	116	9	1	151	31	90	11	134	285	151	31	90	11	134														
20	20	126	9	3	158	34	101	36	5	334	11	144	7	1	163	31	111	35	180	343	163	31	111	35	180														
8	8	77	11	4	100	19	83	31	1	234	8	72	9	4	93	22	66	41	129	222	93	22	66	41	129														
10	10	56	6	»	72	11	42	38	1	164	7	54	14	»	75	13	41	31	86	161	75	13	41	31	86														
3	3	33	14	2	52	6	27	26	»	111	4	34	10	1	49	6	24	26	56	105	49	6	24	26	56														
4	4	22	7	1	34	7	17	19	»	77	2	17	9	1	29	3	21	24	49	78	29	3	21	24	49														
»	»	15	9	»	24	8	7	16	»	55	1	15	12	»	28	6	13	25	44	72	28	6	13	25	44														
1	1	10	15	1	27	9	4	18	»	58	2	8	5	»	15	1	5	23	29	44	15	1	5	23	29														
3	3	4	9	»	16	3	4	12	»	35	1	5	12	»	18	1	1	21	23	41	18	1	1	21	23														
»	»	»	5	»	5	»	2	4	»	11	»	1	5	»	6	1	1	2	4	10	6	1	1	2	4														
»	»	1	1	»	2	»	»	2	»	4	»	»	2	»	2	»	1	1	2	»	2	»	»	1	1														
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»														
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»														
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»														
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»														
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»														
Samtals 1880	1618	773	100	13	2504	1792	778	239	12	2821	5325	1697	749	103	10	2559	1752	754	258	13	2777	5336	1752	754	258	13													
1870	1608	730	97	5	2440	1686	732	238	12	2668	5108	1844	800	121	8	2773	1921	799	239	14	2973	5746	1921	799	239	14													
1860	1407	747	77	5	2236	1485	742	175	9	2411	4647	1710	870	97	9	2686	1727	873	203	8	2811	5497	1727	873	203	8													

Samtals 1880

1870

1860

Norðurmúlasýsla.

Suðurmúlasýsla.

Á 1. ári	Karlar.					Konur.					Karlar.					Konur.					Karlar og konur samtals	
	Ökventr.	Kventr.	Ekkilr.	Skildir frá konu sinnl.	Samtals.	Ögptar.	Giptar.	Ekkjur.	Skildir frá manni sinnl.	Samtals.	Ökventr.	Kventr.	Ekkilr.	Skildir frá konu sinnl.	Samtals.	Ögptar.	Giptar.	Ekkjur.	Skildir frá manni sinnl.	Samtals.		
65	»	»	»	»	65	52	»	»	»	52	117	38	»	»	38	48	»	»	»	»	48	86
109	»	»	»	»	109	83	»	»	»	83	192	86	»	»	86	83	»	»	»	»	83	169
81	»	»	»	»	81	85	»	»	»	85	166	96	»	»	96	82	»	»	»	»	82	178
179	»	»	»	»	179	188	»	»	»	188	367	203	»	»	203	186	»	»	»	»	186	389
160	»	»	»	»	160	158	»	»	»	158	318	174	»	»	174	161	»	»	»	»	161	335
194	»	»	»	»	194	194	2	»	»	196	390	190	»	»	190	181	6	»	»	»	187	377
179	8	»	»	»	187	158	31	»	»	189	376	149	8	»	157	120	27	»	»	»	147	304
133	56	1	»	»	190	105	63	4	»	172	362	109	52	»	161	97	63	2	»	»	162	323
62	77	5	»	»	144	51	71	3	»	125	269	43	72	3	118	64	88	2	»	»	154	272
41	68	8	1	»	118	33	72	8	»	113	231	37	76	5	119	28	72	14	1	»	115	234
38	59	9	»	»	106	25	70	17	»	112	218	15	65	4	84	24	62	14	1	»	101	185
28	107	7	»	»	142	30	69	28	1	128	270	15	67	8	91	19	56	15	1	»	91	182
16	64	13	»	»	93	20	50	21	1	92	185	15	69	13	97	22	52	29	1	»	104	201
3	38	12	»	»	53	8	27	26	3	64	117	8	32	13	53	9	29	23	1	»	62	115
4	25	11	1	»	41	9	12	25	»	46	87	5	27	10	43	16	21	28	1	»	66	109
2	11	5	»	»	18	3	4	14	»	21	39	2	10	14	26	3	11	13	»	»	27	53
6	6	7	»	»	19	8	7	12	»	27	46	1	6	7	14	6	4	13	»	»	23	37
1	3	9	1	»	14	6	3	14	»	23	37	2	6	6	14	1	3	14	»	»	18	32
3	1	3	»	»	7	1	2	12	»	15	22	2	2	3	5	2	»	9	»	»	11	16
1	»	»	»	»	1	2	»	5	»	7	8	»	2	»	2	1	»	2	»	»	3	5
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	1	1
»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
5	»	»	»	»	5	2	»	»	»	2	7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals 1880	1310	524	90	3	1927	1221	483	189	5	1898	3825	1188	494	86	3	1771	1153	494	179	6	1832	3603
— 1870	1314	492	89	5	1900	1294	499	183	9	1985	3885	1177	444	69	12	1702	1137	437	193	11	1778	3480
— 1860	1409	572	68	2	2051	1389	575	162	6	2132	4183	1146	476	56	5	1683	1170	475	129	5	1779	3462

(Framhald af töfunni C).

Í norður- og austuramtinu.

	Karlar.				Konur.				Karlar og konur samtals.		
	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekklilar.	Skildir frá konu sinni.	Samtals.	Ógiptar.	Giptar.	Ekktur.		Skildir frá manni sínum.	Samtals.
Á 1. ári.	382	»	»	»	382	402	»	»	»	402	784
1 árs til 3 ára	703	»	»	»	703	706	»	»	»	706	1409
3 ára — 5 —	679	»	»	»	679	664	»	»	»	664	1343
5 — — 10 —	1356	»	»	»	1356	1393	»	»	»	1393	2749
10 — — 15 —	1440	»	»	»	1440	1395	»	»	»	1395	2835
15 — — 20 —	1468	»	»	»	1468	1445	22	»	»	1467	2935
20 — — 25 —	1144	82	»	»	1226	1100	202	2	1	1305	2531
25 — — 30 —	748	420	9	2	1179	745	500	14	2	1261	2440
30 — — 35 —	309	460	14	1	784	384	537	28	2	951	1735
35 — — 40 —	201	544	29	5	779	287	524	62	8	881	1660
40 — — 45 —	143	517	39	5	704	203	503	101	10	817	1521
45 — — 50 —	127	630	60	12	829	206	535	178	18	937	1766
50 — — 55 —	78	426	65	12	581	138	385	191	8	722	1303
55 — — 60 —	43	267	59	6	375	69	204	169	13	455	830
60 — — 65 —	27	176	73	10	286	67	137	172	5	381	667
65 — — 70 —	14	89	52	6	161	31	69	141	3	244	405
70 — — 75 —	9	61	51	2	123	38	42	117	2	199	322
75 — — 80 —	11	40	44	2	97	26	22	100	»	148	245
80 — — 85 —	8	18	40	»	66	16	8	70	»	94	160
85 — — 90 —	1	5	13	»	19	6	3	18	»	27	46
90 — — 95 —	»	1	8	»	9	1	1	6	»	8	17
95 — — 100 —	»	2	»	»	2	»	»	1	»	1	3
100 ára og eldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Á óvissum aldri	6	»	»	1	7	3	»	»	»	3	10
Samtals 1880	8897	3738	556	64	13255	9325	3694	1370	72	14461	27716
— 1870	9006	3662	565	53	13286	9364	3646	1326	77	14413	27699
— 1860	8541	3960	460	39	13000	8820	3960	1050	60	13890	26890

A öllu Íslandi.

Á l. ári	Karlar.					Konur.					Karlar og konur samtals.		
	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekkilar.	Skildir frá konu sinni.	Samtals.	Ógiltar.	Giltar.	Ekkjur.	Skildir frá manni sínum.	Samtals.	1880.	1870.	1860.
1 árs til 3 ára	949	»	»	»	949	992	»	»	»	992	1941	1578	1867
3 ára — 5 —	1767	»	»	»	1767	1783	»	»	»	1783	3550	6712	3832
5 — 10 —	1700	»	»	»	1700	1763	»	»	»	1763	3463	6712	3433
10 — 15 —	3547	»	»	»	3547	3621	»	»	»	3621	7168	9759	8233
15 — 20 —	3630	»	»	»	3630	3569	»	»	»	3569	7199	7428	5645
20 — 25 —	3808	1	»	»	3809	3802	34	»	»	3836	7645	7441	6064
25 — 30 —	3156	134	1	»	3291	3146	362	7	1	3516	6807	5187	5693
30 — 35 —	2141	795	17	4	2957	2272	1070	31	6	3379	6336	5253	6570
35 — 40 —	966	1097	27	1	2091	1115	1172	58	5	2350	4441	4677	4991
40 — 45 —	586	1329	73	13	2001	865	1356	134	14	2369	4370	5672	3963
45 — 50 —	398	1213	86	12	1709	671	1208	225	19	2123	3832	3868	3020
50 — 55 —	375	1533	130	36	2074	634	1449	422	45	2550	4624	3239	2446
55 — 60 —	216	1103	158	28	1505	447	974	446	22	1889	3394	2222	2705
60 — 65 —	116	792	166	17	1091	294	653	447	31	1425	2516	1728	2725
65 — 70 —	79	496	161	24	760	194	405	419	11	1029	1789	1606	2433
70 — 75 —	49	250	125	13	437	112	180	376	8	676	1113	1612	1635
75 — 80 —	36	160	151	9	356	121	138	348	7	614	970	988	964
80 — 85 —	25	90	113	4	232	79	52	279	6	416	648	523	310
85 — 90 —	18	42	103	3	166	60	28	193	1	282	448	214	275
90 — 95 —	2	12	36	1	51	19	8	55	1	83	134	40	128
95 — 100 —	»	1	17	»	18	2	1	18	»	21	39	10	37
100 ára og eldri	»	2	»	»	2	»	1	4	»	5	7	6	12
Á óvissum aldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals 1880	23570	9050	1364	166	34150	25564	9091	3463	177	38295	72445		
— 1870	22740	8882	1361	120	33103	24306	8881	3313	160	36660		69763	
— 1860	21033	9553	1155	126	31867	22525	9571	2882	142	35120			66987

D. Fólksfjöldi á Íslandi 1880, eftir atvinnuvegum, í hverri sýslu og hverju anti.

	Andlegar stjettar embættis- menn og kennarar.						Veraldlegar stjettar embættis- og sýslunarmenn.						Peir sem lifa á eptirlaunum eða eigum sínum.					
	A.)			B.)			A.			B.			A.			B.		
	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.
Suðurland.																		
Skaptafellssýsla	9	1	14	19	30	34	1	»	3	2	3	3	10	9	1	8	3	3
Vestmannaeyjasýsla	1	»	1	7	3	3	2	2	5	4	1	4	3	1	»	1	»	»
Rangárvallasýsla	8	»	14	27	20	27	2	2	2	7	9	11	11	14	4	4	5	3
Arnessýsla	12	3	25	51	38	49	3	4	3	4	4	4	30	41	11	26	4	9
Gullbr.- og Kjósars. að frátaltri Reykjavík	7	2	12	25	26	27	3	1	»	3	2	2	4	6	»	»	»	»
Reykjavíkur kaupstaður	{ 12	»	37	34	1	20	16	»	34	50	2	35	7	19	20	40	2	23
Gullbr.- og Kjósars. að með taltri Reykjavík	19	2	49	59	27	47	19	1	34	53	4	37	11	25	20	40	2	23
Borgarfjardarsýsla	6	»	8	10	14	20	1	»	1	1	2	4	2	3	»	2	»	»
Samtals	55	6	111	173	132	180	28	7	48	71	23	63	67	93	36	81	14	38
Vesturland.																		
Mýrasýsla	5	»	6	13	14	15	2	»	3	5	5	5	2	6	»	»	»	»
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	7	»	8	15	11	20	5	»	2	7	3	6	2	4	»	2	»	1
Dalassýsla	5	»	18	16	13	20	1	»	»	»	»	»	6	8	1	2	»	2
Bardastrandarsýsla	6	»	4	14	10	15	3	»	2	10	11	11	5	6	2	7	8	10
Ísafjardarsýsla	9	»	18	36	29	26	2	»	3	10	1	6	16	17	8	27	1	3
Strandasýsla	3	1	3	8	7	8	1	»	2	3	2	6	1	1	1	1	»	1
Samtals	35	1	57	102	84	104	14	»	12	35	22	34	32	42	12	39	9	17
Norðurland.																		
Húnavatnssýsla	12	1	19	46	32	44	3	»	6	12	10	13	6	10	3	2	»	1
Skagafjardarsýsla	11	2	17	37	36	40	3	»	9	10	8	14	10	14	3	8	4	3
Eyjafjardarsýsla	15	»	22	36	20	26	10	»	11	22	20	23	14	12	6	18	2	9
Þingeyjarsýsla	13	1	23	33	21	30	1	2	»	1	6	7	3	7	4	6	»	»
Norðurlandssýsla	9	»	15	25	36	35	3	»	3	8	10	10	3	7	4	3	»	»
Suðurlandssýsla	8	»	9	15	21	21	2	»	5	7	2	3	5	5	1	7	»	1
Samtals	68	4	105	192	166	196	22	4	34	60	56	70	41	55	21	44	6	14
Á öllum Íslandi																		
	158	11	273	467	382	480	64	11	94	166	101	167	140	190	69	164	29	69

1) „A“ merkir þá, sem standa sjálfir fyrir atvinnuvegum. „B“ merkir þá, sem eru á framfæri A-flokksins. „a“ merkir þá af B-flokknum, sem eigi eru vinnuhjú. „b“ merkir þá af B-flokknum, sem eru vinnuhjú.

(Framhald af töflunni D).

	Embættislausir vísindamenn.						Þeir sem lifa á jarðrækt.						Þeir sem lifa á sjáfaræfla.					
	A.			B.			A.			B.			A.			B.		
	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.
Suðuramtíð.																		
Skaptafellssýsla	»	»	»	»	»	»	389	104	769	1158	314	477	»	8	74	151	»	»
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	57	2	37	63	»	46
Rangárvallasýsla	»	»	»	»	»	»	584	53	1125	1746	445	758	21	2	37	63	32	47
Árnessýsla	»	»	»	»	»	»	624	52	1159	1709	604	897	57	5	81	158	62	69
Gullbr.- og Kjósars. að frítaldrí Reykjavík	1	»	»	»	»	»	162	20	294	480	177	218	632	56	709	1247	428	439
Reykjavíkur kaupstaður	1	»	»	»	»	»	1	»	46	3	»	»	196	10	230	401	79	133
Gullbr.- og Kjósars. að með taldri Reykjavík	2	»	»	»	»	»	163	20	340	483	177	218	828	66	939	1648	507	572
Borgarfjarðarsýsla	»	»	»	»	»	»	202	28	386	636	209	249	101	11	133	192	44	64
Samtals	2	»	»	»	»	»	1962	257	3779	5732	1749	2599	1064	92	1264	2212	691	811
Vesturamtíð.																		
Mýrasýsla	»	»	»	»	»	»	266	24	467	749	219	286	6	»	9	16	»	»
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	»	»	»	»	»	»	335	33	502	873	219	297	113	11	76	162	14	35
Dalassýsla	1	»	»	»	»	»	244	17	425	692	280	381	3	»	3	7	»	»
Bardastrandarsýsla	»	»	»	»	»	»	253	19	471	774	327	470	25	»	29	43	10	12
Ísafjarðarsýsla	2	»	»	»	»	»	385	42	720	1217	573	728	219	1	203	389	77	100
Strandasýsla	»	»	»	»	»	»	186	56	343	479	242	317	2	»	3	3	»	»
Samtals	3	»	»	»	»	»	1669	191	2928	4784	1860	2479	368	12	323	620	101	147
Norður- og austuramtíð.																		
Húnavátnssýsla	»	»	»	»	»	»	538	86	904	1461	544	659	22	»	12	30	2	3
Skagafjarðarsýsla	1	»	»	»	»	»	519	53	798	1381	522	676	12	»	5	15	4	4
Eyjafljörðarsýsla	2	»	»	»	»	»	541	66	889	1463	504	623	57	1	43	91	9	13
Þingeyjarsýsla	»	»	»	»	»	»	593	94	1188	1769	515	602	30	4	33	65	17	17
Norðurlandssýsla	»	»	»	»	»	»	353	47	630	957	478	513	74	1	63	107	67	30
Suðurlandssýsla	»	»	»	»	»	»	361	34	687	1044	473	490	39	3	31	55	9	15
Samtals	3	»	»	»	»	»	2905	380	5096	8075	3036	3563	234	9	187	363	108	82
Á öllu Íslandi	8	»	»	»	»	»	26536	828	11803	18591	6645	8641	1666	113	1774	3195	900	1040

	Bakarar.				Beykirar.				Gull- og silfursmiðir.			
	A.		B.		A.		B.		A.		B.	
	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.
Suðurantið.												
Skaptafellssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rangárvallasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Arnessýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Gullbr.- og Kjósars. að frátalri Reykjavík	1	2	1	2	»	»	»	»	»	»	»	»
Reykjavíkur kaupstaður	2	5	6	2	2	1	»	»	8	10	11	3
Gullbr.- og Kjósars. að með taldri Reykjavík	3	7	7	3	2	1	»	»	9	11	11	6
Borgarfjarðarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals	3	1	7	3	5	2	1	»	11	14	17	8
Vesturantið.												
Mýrasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	2	»	»	»
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	3	2	5	2
Dalassýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»
Barðastrandarsýsla	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»
Ísafjarðarsýsla	1	»	4	3	4	3	9	1	7	6	4	3
Strandasýsla	»	»	»	»	1	»	»	»	1	1	1	1
Samtals	1	»	1	4	6	3	9	1	13	10	10	7
Norður- og austurantið.												
Húnavatnssýsla	»	»	»	»	1	»	»	»	3	3	9	3
Skagafjarðarsýsla	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»
Eyjafjarðarsýsla	1	1	2	7	2	»	»	»	3	2	3	2
Þingeyjarsýsla	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»
Norðurmúlasýsla	2	»	»	2	»	»	»	»	1	»	»	»
Suðurmúlasýsla	»	»	»	»	3	4	4	»	»	»	»	»
Samtals	3	1	2	9	8	4	6	18	7	5	12	5
Á öllu Íslandi	7	2	10	20	19	9	16	19	31	29	39	20

Á öllu Íslandi

Iðnaðarmenn (framh).

[illegible]

(Framhald af töflum D).

Íðnaðarmenn (framh.).

	Skipasmiðir.						Skóórar.						Skráddarar.					
	A.			B.			A.			B.			A.			B.		
	Kvk.	Kvk.	Kk.	a.	b.	Kvk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kk.	Kvk.	Kvk.	Kk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kk.
Suðurantið.																		
Skaptafellssýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Vestmannaeyjasýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Rangárvallasýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Árnessýsla	1	2	6	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	3	2	1	3	1
Gullbr.- og Kjósars. að frátaldrí Reykjavík	4	1	5	2	2	1	6	9	6	1	1	1	3	2	2	1	1	1
Reykjavíkurb. kaupstaður	1	1	3	"	"	7	7	11	7	1	"	"	2	3	2	1	1	1
Gullbr.- og Kjósars. að meðtaldrí Reykjavík	5	2	8	2	2	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Borgarfjarðarsýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Samtals	6	"	14	4	2	7	7	11	7	1	"	"	2	3	2	"	1	1
Vesturantið.																		
Mýrasýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Snaefellsness- og Hnappadalssýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Dalassýsla	1	"	"	"	"	2	2	3	7	"	1	"	"	"	"	"	"	"
Bárðastrandarsýsla	1	1	4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Ísafjarðarsýsla	6	"	4	9	4	7	2	"	2	1	"	"	"	"	"	"	"	"
Strandasýsla	1	"	1	2	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Samtals	9	"	6	15	4	8	4	3	7	2	"	"	"	"	"	"	"	"
Norður- og austurantið.																		
Húnavatnssýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Skagafjarðarsýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Eyjafjarðarsýsla	3	1	2	3	3	2	2	"	1	"	1	"	"	"	1	"	"	"
Þingeyjarsýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Norðurmúlasýsla	"	"	"	"	"	2	2	1	4	3	"	"	"	"	"	"	"	"
Suðurmúlasýsla	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Samtals	3	"	1	2	3	5	5	1	5	3	1	"	"	"	1	"	"	"
Á öllum Íslandi	18	"	11	31	11	13	16	"	15	19	6	3	"	2	3	3	"	1

(Framhald af töflunni D).

Íðnaðarmenn. (framh.)

	Járnsmiðir.						Snikkarar.						Húsasmiðir.					
	A.			B.			A.			B.			A.			B.		
	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.
Suðuramtíð.	1	»	1	2	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Skaptafellssýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	»	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Rangárvallasýsla	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Árnessýsla	»	»	3	7	1	2	11	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Gullbr.- og Kjósars. að frátaltri Reykjavíkur	{ 7	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Reykjavíkur kaupstaður	{ 8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Gullbr.- og Kjósars. að með taltri Reykjavíkur	15	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Borgarfjarðarsýsla	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals	19	»	21	25	»	»	45	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Vesturamtíð.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Mýrasýsla	1	»	»	2	»	»	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Dalassýsla	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Barðastrandarsýsla	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Ísafjarðarsýsla	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Strandassýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Norður- og austuramtíð.	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Húnavatnssýsla	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Skagafjarðarsýsla	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Eyjafjarðarsýsla	6	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Pingeyjarsýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Norðurmúlasýsla	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Suðurmúlasýsla	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals	13	2	10	21	»	»	48	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Á öllu Íslandi	42	2	36	61	13	18	129	1	96	162	20	44	19	»	19	28	16	11

Íðnaðarmenn (framh.).

	Íðnaðarmenn samtals						Verzlunarmenn og gestgjafar.						Daglaunamenn.					
	A.			B.			A.			B.			A.			B.		
	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kvk.	Kk.	Kk.	Kvk.	Kk.
Suðuramtíð.																		
Skaptafellssýsla	6	"	1	2	"	"	2	"	1	17	13	17	"	3	"	"	"	"
Vestmannaeyjasýsla	4	"	1	"	3	3	6	"	14	17	"	17	"	2	"	"	"	"
Rangárvallasýsla	7	"	"	"	1	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	1	"	"
Arnessýsla	23	"	16	42	11	13	5	"	5	11	8	4	18	4	10	1	2	"
Gullbr.- og Kjósars. að frátalri Reykjavíkur	32	4	30	34	11	14	19	"	25	54	14	20	24	13	13	30	"	4
Reykjavíkur kaupstaður	75	4	147	153	13	44	22	"	54	74	8	39	27	33	56	114	3	10
Gullbr.- og Kjósars. að með taltri Reykjavíkur	107	8	177	187	24	58	41	"	79	128	22	59	41	46	69	144	3	14
Borgarfjarðarsýsla	3	"	3	4	2	2	2	"	6	4	"	4	21	17	3	12	2	"
Samtals	150	8	198	235	41	76	56	"	104	161	43	85	98	76	78	167	6	16
Vesturamtíð.																		
Mýrasýsla	8	"	1	5	3	2	4	"	"	"	"	2	20	8	5	19	"	"
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	18	3	8	22	1	9	13	"	9	34	13	23	38	31	22	39	1	5
Dalassýsla	6	"	6	9	"	2	"	"	"	"	"	"	23	21	9	13	2	6
Barðastrandarsýsla	11	"	7	19	1	4	7	"	4	22	12	13	11	3	3	13	"	1
Isafjarðarsýsla	55	18	47	78	22	31	14	"	18	41	33	36	41	4	23	42	1	6
Strandassýsla	10	"	2	7	"	2	5	2	11	10	12	12	14	4	2	6	"	"
Samtals	108	21	71	140	27	50	43	2	42	108	70	86	147	68	64	132	4	18
Norður- og austuramtíð.																		
Húnavatnssýsla	28	"	16	34	4	3	8	"	15	17	19	14	34	20	16	13	"	"
Skagafjarðarsýsla	16	"	6	14	2	4	5	"	4	8	6	8	18	10	6	19	"	1
Eyjafjarðarsýsla	37	3	15	58	21	17	17	1	18	39	29	29	71	26	56	118	1	17
Pingeyjarsýsla	10	1	3	6	1	2	2	"	8	4	5	3	7	"	3	11	"	"
Norðurmúlasýsla	19	"	10	19	29	5	25	"	10	31	26	26	5	3	6	2	"	"
Suðurmúlasýsla	12	"	8	11	2	3	5	"	5	9	10	7	9	3	16	37	"	"
Samtals	122	4	58	142	59	34	62	1	60	108	95	87	144	59	103	200	1	18
Á öllu Íslandi	380	33	327	517	127	160	161	3	206	377	208	258	389	203	245	499	11	52

Athugasemdir.

Af töflum þeim, sem að framan eru prentaðar, sýnir:

- A. fólksfjöldann á Íslandi 1880, 1870, 1860, 1840 og 1801,
 B. fólksfjöldann í hverri sýslu á Íslandi 1880 eptir aldri, kynferði og hjúskaparstjett og 1870 og 1860 eptir kynferði og hjúskaparstjett,
 C. fólksfjöldann í hverju amti á Íslandi 1880 eptir aldri, kynferði og hjúskaparstjett og 1870 og 1860 eptir kynferði og hjúskaparstjett,
 D. fólksfjöldann í hverri sýslu og hverju amti á Íslandi 1880 eptir atvinnuvegum.

Skal nú með hliðsjón af töflum þessum skýrt frá því helzta, sem þetta síðasta fólkstal 1880 hefur leitt í ljós, þegar það er borið saman við hin eldri fólkstöl og sjerstaklega það, sem haldið var 1870.

Eptirfylgjandi yfirlit sýnir fólksfjöldann í hverri sýslu og hverju amti á Íslandi 1880, 1870, 1860, 1840 og 1801 svo og fólksfjölgunina frá 1870 til 1880, frá 1860 til 1870, frá 1840 til 1880 og frá 1801 til 1840.

Ömt og sýslur.	Fólksfjöldi 1880.	Fólksfjöldi 1870.	Fólksfjöldi 1860.	Fólksfjöldi 1840.	Fólksfjöldi 1801.	Fólksfjölgun frá 1870 til 1880.	Fólksfjölgun frá 1860 til 1870.	Fólksfjölgun frá 1840 til 1880.	Fólksfjölgun frá 1801 til 1840.
<i>Suðuramtið.</i>	Menn	Menn	Menn	Menn	Menn	hundur. hverju	hundur. hverju	hundur. hverju	hundur. hverju
Skaptafellssýsla	3504	3484	3499	3198	2450	0,6	÷0,4	9,6	30,5
Vestmannaeyjasýsla	557	571	499	354	173	÷2,5	14,4	57,3	104,6
Rángárvallasýsla	5360	5201	5034	4589	4030	3,1	3,3	16,8	13,9
Árnessýsla	6257	5891	5409	5001	4625	6,3	8,9	25,1	8,1
Gullbringu- og Kjósarsýsla (að meðtaldri Reykjavík)	8227	7326	6445	5380	4005	12,3	13,7	52,9	34,3
Borgarfjarðarsýsla	2598	2590	2251	2155	1877	0,3	15,1	20,6	14,8
Samtals	26503	25063	23137	20677	17160	5,7	8,3	28,2	20,5
<i>Vesturamtið.</i>									
Mýrasýsla	2328	2165	2052	1695	1478	7,5	5,5	37,3	14,7
Snæfellsness- og Hnappadalss. Dalasýsla	3272	3399	3480	3557	3535	÷3,7	÷2,3	÷8,0	0,6
Bardastrandarsýsla	2357	2190	2223	1829	1592	7,6	÷1,5	28,9	14,9
Ísafjarðarsýsla (að meðtöldum Ísafjardarkaupstað)	2857	2699	2727	2382	2494	5,9	÷1,0	19,9	÷4,4
Strandasýsla	5551	4895	4860	3987	3895	13,4	0,7	39,2	2,4
	1861	1653	1618	1215	982	12,6	2,2	53,2	23,7
Samtals	18226	17001	16960	14665	13976	7,2	0,2	24,3	4,9

Ömt og sýslur.	Fólksföldi 1880.	Fólksföldi 1870.	Fólksföldi 1860.	Fólksföldi 1840.	Fólksföldi 1801.	Fólksfjöldun frá 1870 til 1880.	Fólksfjöldun frá 1860 til 1870.	Fólksfjöldun frá 1840 til 1880.	Fólksfjöldun frá 1801 til 1840.
	Menn	Menn	Menn	Menn	Menn	Á hundr. hverju	Á hundr. hverju	Á hundr. hverju	Á hundr. hverju
<i>Norður- og austuramtið.</i>									
Húnavatnssýsla	5028	4906	4722	3809	2850	2,5	3,9	32,0	33,6
Skagafjarðarsýsla	4599	4574	4379	3938	3146	0,5	4,5	16,8	25,2
Eyjafjarðarsýsla (að meðtaldri Akureyri)	5325	5108	4647	4092	3366	4,2	9,9	30,1	21,6
Þingeyjarsýsla	5336	5746	5497	4164	3119	÷7,1	4,5	28,1	33,5
Norðurmúlasýsla	3825	3885	4183	2993	1695	÷1,5	÷7,1	27,8	76,6
Suðurmúlasýsla	3603	3480	3462	2756	1928	3,5	0,5	30,7	42,9
Samtals	27716	27699	26890	21752	16104	0,1	3,0	27,4	35,1
<i>Á öllu Íslandi</i>	72445	69763	66987	57094	47240	3,8	4,1	26,9	20,9

Frá því er talið var fólkið 1870 og til þess er talið var 1880 hefur samkvæmt þessu fólkinu fækkað í 4 af 18 sýslum landsins, nefnilega í Vestmannaeyja, Snæfellsness- og Hnappadals, Þingeyjar og Norðurmúlasýslum. Mest hefur fækkunin orðið frá 1870 til 1880 í Þingeyjarsýslu (7,1 p. c.), en mest fjölgun á sama tíma í Ísafjarðarsýslu 13,4 p. c. Að því er kemur til amtanna hefur fólki fjölgað mest á þessum árum í vesturamtinu (7,2 p. c.) en minnst í norður- og austuramtinu (0,1 p. c.).

Frá 1860 til 1870 fækkaði þar á móti fólkinu í 5 sýslum, nefnilega Skaptafells, Snæfellsness- og Hnappadals, Dala, Barðastrandar og Norðurmúlasýslum. Mest var fækkunin frá 1860 til 1870 í Norðurmúlasýslu (7,1 p. c.) en mest fjölgun á sama tíma í Borgarfjarðarsýslu (15,1 p. c.). Af ömtunum var fjölgunin mest á þessu tímabili í suðuramtinu (8,3 p. c.) en minnst í vesturamtinu (0,2 p. c.).

Frá 1840 til 1880 eða á seinni 40 árunum, sem liðin eru síðan fólkið var fyrst talið á þessari öld, hefur fólkinu fækkað aðeins í einni sýslu, Snæfellsness- og Hnappadalsýslu (8,0 p. c.). Á sama tímabili var fólksfjöldunin mest í Vestmannaeyjasýslu (57,3 p. c.). Í ömtunum hefur fjölgunin verið hjerumbil jöfn í þeim öllum þremur (24—28 p. c.).

Frá 1801 til 1840 eða á fyrstu 40 árunum af þessari öld fækkaði sömuleiðis fólki aðeins í einni sýslu, Barðastrandarsýslu, og var fækkunin þar 4,4 p. c. Á sama tímabili var fjölgunin mest í Vestmannaeyjasýslu (104,6 p. c.). Af ömtunum var fjölgunin frá 1801 til 1840 mest í norður- og austuramtinu (35,1 p. c.) og minnst í vesturamtinu (4,9 p. c.).

Að því er snertir fólksfjöldann á öllu Íslandi má sjá það á yfirlitinu, að fjölgunin frá 1840 til 1880 var nokkuð meiri en frá 1801 til 1840, (á hinu fyrnefnda tímabili 26,9 p. c. en á hinu síðarnefnda 20,9 p. c.) og að fjölgunin frá 1870 til 1880 var nokkuð minni en frá 1860 til 1870 (nefnilega 3,8 p. c. móti 4,1 p. c.). Í norður- og austuramtinu

einu var fjölgunin meiri frá 1801 til 1840 en frá 1840 til 1880 og í vesturamtinu einu var fjölgunin meiri frá 1870 til 1880 en frá 1860 til 1870.

Eptirfylgjandi tafla sýnir nú stærð hvernar sýslu og hvers amts á Íslandi og það hversu þjettbyggt það var 1880, 1870 og 1860.

Ömt og sýslur.	Stærð Íslands í □ mílum ¹ .			Fólkstala á hverri □ mílu af byggðu landi.		
	Byggt.	Óbyggt.	Samtals.	1880.	1870	1860.
<i>Suðuramtið.</i>	□ míl.	□ míl.	□ míl.	Menn	Menn	Menn
Skaptafellssýsla	45	213	258	77,9	77,4	77,8
Vestmannaeyjasýsla	0,3	»	0,3	1856,7	1903,3	1663,3
Rángárvallasýsla	46	117	163	116,5	113,1	109,4
Arnessýsla	60	96	156	104,8	98,2	90,1
Gullbringu- og Kjósarsýsla (að meðtaldri Reykjavík)	23	13	36	357,7	318,5	280,2
Borgarfjarðarsýsla	18	14	32	144,3	143,9	125,1
Samtals	192,3	453	645,3	137,8	130,3	120,3
<i>Vesturamtið.</i>						
Mýrasýsla	48 ²⁾	40 ²⁾	88 ²⁾	116,7 ²⁾	115,9 ²⁾	115,2 ²⁾
Snæfellsness- og Hnappadalss.	25	13	38	94,3	87,6	88,9
Dalassýsla	24	25	49	119,0	112,6	113,6
Bárðastrandarsýsla						
Ísafjarðarsýsla (að meðtöldum Ísafjarðarkaupstað)	35	37	72	158,6	139,9	138,9
Strandasýsla	16	35	51	116,3	103,3	101,1
Samtals	148	150	298	123,1	114,9	114,6
<i>Norður- og austuramtið.</i>						
Húnavatnssýsla	49	92	141	102,6	100,1	96,4
Skagafjarðarsýsla	38	56	94	121,0	120,4	115,2
Eyjafjarðarsýsla (að meðtaldri Akureyri)	48	48	96	110,9	106,4	96,8
Þingeyjarsýsla	133	180	313	40,1	43,2	41,3
Norðurmúlasýsla	101	107	208	37,9	38,5	41,4
Suðurmúlasýsla	55	17	72	65,5	63,3	62,9
Samtals	424	500	924	65,4	65,3	63,4
<i>Á öllu Íslandi</i>	764,3	1103	1867,3	94,8	91,3	87,6

- 1) Sbr. „Skýrslur um landshagi á Íslandi, I. 5: Um stærð Íslands, eptir Halldór Guðmundarson, bls. 97—109.
- 2) Eins og skýrt er frá í athugasemdinni á bls. 24 var Hnappadalssýsla talin með Mýrasýslu við fólks-
tölin 1860 og 1870, en við fólkstalið 1880 er hún talin með Snæfellsnessýslu. Enn fremur er stærð
Mýrasýslu og Hnappadalssýslu talin í einu lagi í „Skýrslum um landshagi á Íslandi I. 5: Um stærð
Íslands“. Þess vegna verður hjer aðeins skýrt frá því, hve þjettbyggðar Mýra-, Hnappadals- og
Snæfellsnessýslur eru, einu lagi.

Það sjest af þessu, að 1880 voru á Íslandi á hverri ferhyrningsmílu af byggðu landi 95 menn. Taki maður *ömtin* fyrir sig, voru í suðuramntinu 138 menn á ferhyrningsmílu og í vesturamntinu 123 en í norður- og austuramntinu aptur aðeins 65, eða með öðrum orðum, það er helmingi strjálbyggðara en hin ömtin. Skoði maður *sýslurnar* út af fyrir sig, kemur það fram, sem áður hefur átt sjer stað og sýnt hefur verið, að byggðin er þjettust í þeim sýslum þarsem beztar eru veiðistöðurnar. Þannig er þjettbyggðast í Vestmannaeyjasýslu, og þarnaest í Gullbringu- og Kjósarsýslu og Isafjarðarsýslu. Aptur er strjálbyggðin mest í Þingeyjarsýslu og Norðurmúlasýslu, þarsem jarðrækt er aðalatvinnuvegur manna, og er fólksfjöldinn í sýslum þessum langt fyrir neðan meðaltalið á öllu landinu.

Tölu heimila í hverju amti 1880, 1870 og 1860 og það, hve margir menn hafi að meðaltali verið á heimili hverju, má sjá af þessu yfirliti:

	Tala heimila.			Meðaltal manna á heimili hverju.		
	1880.	1870.	1860.	1880.	1870.	1860.
	Heimili.	Heimili.	Heimili.	Heimilis-menn.	Heimilis-menn.	Heimilis-menn.
Suðuramtið	3700	3568	3633	7,2	7,0	6,4
Vesturamtið . . .	2420	2150	2303	7,5	7,9	7,4
Norður- og austuramtið	3676	3588	3671	7,5	7,7	7,3
Á öllu Íslandi	9796	9306	9607	7,4	7,5	7,0

Af þessu sjest, að nefnd þrjú ár hafa á öllu Íslandi verið 700 til 750 menn á hverjum 100 heimilum, og er orsökina til þessarar tiltölulegu stærðar á heimilunum á Íslandi helzt í því fólgin, að sveitarbúskapnum þar er svo háttað, að bændur verða að halda mörg vinnuhjú, og eru þau ekki ósjaldan gipt. Í hinum ýmsu ömtum var hlutfallið nokkuð öðruvísi. Þannig voru heimilin í vesturamntinu og norður- og austuramntinu, þarsem jarðrækt er aðalatvinnuvegurinn, að meðaltali fjölmennari heldur en í suðuramntinu, þarsem menn stunda meira aðra atvinnuvegi, sjerílaga fiskiveiðar.

Fólksfjöldinn á öllu Íslandi eins og hann taldist 1. okt. 1880, 1870 og 1860 og fólksfjöldunin frá 1870 til 1880 og frá 1860 til 1870 sjest af eftirfylgjandi yfirliti:

	Fólksfjöldi.			Fólksfjöldun	
	1880.	1870.	1860.	frá 1870 til 1880.	frá 1860 til 1870.
	Menn	Menn	Menn	Menn	Menn
Karlar	34150	33103	31867	1047	1236
Konur	38295	36660	35120	1635	1540
Samtals	72445	69763	66987	2682	2776

Á 10 ára bilinu frá 1. okt. 1860 til 1. okt. 1870 var tala fæddra 25701¹ og tala dáiinna 22872¹ eða 2829 fleiri fæddir en dánir. Og leggi maður þessa 2829 við fólksöluna 1. okt. 1860 (66987) kemur út sá fólksfjöldi, sem hefði átt að vera á Íslandi 1. okt. 1870, nefnilega 69816 eða að eins 53 — ekki einu sinni 0. 1 p. c. — fleiri en fólkið taldist vera við fólksstalið 1870 (69763).

Ennfremur var tala fæddra á 10 ára bilinu frá 1. okt. 1870 til 31. des. 1880² 24093³ en dáiinna 18137³ eða 5956 fleiri fæddir en dánir; og ef þessi tala væri lögð við fólksöluna 1. okt. 1870 (69763) kæmi fram sem fólksfjöldi 1. okt. 1880 75719 eða 3274 mönnum — meira en 4½ p. c. — fleiri en landsmenn töldust vera við fólksstalið 1880 (72445). Hjer kemur því fram eigi alllítill munur á fólksfjöldanum eins og hann hefur talist við fólksstalið og eins og hann hefði átt að vera eptir skýrslunum um fædda og dána, og mun þó sú talan, sem fram kom við fólksstalið, vera sú áreiðanlegri. Mismunurinn getur nefnilega sumpart átt rót sína í því, að, eins og tekið er fram í annari athugasemdinni hjer að neðan, voru fæddir og dánir í október hálfmissiri 1880 teknir með við útreikning fólksfjöldans 1880, og ef til vill einnig — þó það hafi minni þýðingu — í því, að sumra sem deyja verður eigi, eptir því sem á stendur á Íslandi, getið í kirkjubókunum, en einkanlega mun mismunurinn þó orsakast af útflutningum og innflutningum manna á árunum 1870—1880, en til þeirra hefur ekki verið tekið neitt tillit við útreikninginn. Innflutningar manna eru þó mjög þýðingarlitlir og komast eigi í neinn samjöfnuð við útflutningana, sem einmitt hafa verið miklu meiri á 10 ára bili því, sem hjer ræðir um, en áður. Árin 1878—80⁴ fluttu sig þannig af landi burt 741 eptir skýrslu landshöfðingja til ráðgjafans fyrir Ísland.

1) Tala fæddra og dáiinna frá 1860—1870 skiptist þannig niður á hin einstöku ár:

		Fæddir Dánir				Fæddir Dánir	
Frá 1. okt.—31. des. 1860		630	778	1866		2662	3122
1861		2525	2391	1867		2743	1770
1862		2693	2874	1868		2439	1970
1863		2648	2115	1869		2177	2404
1864		2760	2001	Frá 1. jan.—30 sept 1870		1657	1347
1865		2757	2100	Samtals		25701	22872

2) Hjer er hálfmissirið frá 1. okt.—31. des. 1880 tekið með, af því að ennþá vantar skýrslur um fædda og dána í mánuði hverjum það ár.

3) Tala fæddra og dáiinna frá 1870—1880 skiptist þannig niður á hin einstöku ár:

		Fæddir Dánir				Fæddir Dánir	
Frá 1. okt.—31. des. 1870		619	351	1876		2430	1618
1871		2276	1890	1877		2262	1483
1872		2262	2479	1878		2437	1631
1873		2437	1907	1879		2328	1878
1874		2346	1610	1880		2350	1591
1875		2346	1749	Samtals		24093	18137

4) Fyrir eldri ár, hefur engin opinber skýrsla komið um tölu útfara.

Frá skipting fólksföldans á Íslandi eptir *aldri*, *kynferði* og *hjúskaparstjett* er skýrt í töflunni B í sýslu hverri, en í töflunni C. í hverju amti og á öllu landinu.

Af fólkstölunni 1880 voru 34150 karlmenn og 38295 kvennmenn. Þannig var fyrir hverja 1000 karlmenn 1121 kvennmaður. Hlutfallið milli tölu karla og kvenna á Íslandi, þegar fólkstal hefur áður verið tekið, hefur verið þannig, að fyrir hverja 1000 karlmenn var tala kvenna:

árið 1801	1192	árið 1855	1098
— 1835	1113	— 1860	1102
— 1840	1106	— 1870	1107
— 1845	1099	— 1880	1121
— 1850	1095		

Almenn reynsla er fyrir því, að konur eru fleiri en karlar, og á þessum mismun ber mjög mikið á Íslandi. Reyndar sjest það, að frá byrjun aldarinnar til hennar miðrar hefur mismunurinn farið smáminnkandi, en af fólkstölunum 1860, 1870 og 1880 sjest, að hann aptur fer smávaxandi og þegar lítið er til síðasta fólkstalsins þá vex tala kvenna mjög í samanburði við tölu karla. Ástæða til þessa mismunar er einkum sú, að sökum hættulegra atvinnuvega farast margir karlmenn á ári hverju af tjónum og slysförum. Að tala kvenna eptir hinu síðasta fólkstali vex svo mjög í samanburði við tölu karla, kemur einnig sjálfsagt nokkuð af því, að allmargir, einkum karlmenn, hafa farið af landi burt á hinu síðasta 10 ára bili.

Skóði menn nú hina ýmsu aldursflokka eptir fólkstalinu 1880, þá eru konur á öllum aldri fleiri en karlar, þegar 10—15 ára aldurinn er undantekinn, en einkum ber á muninum eptir 25 ára aldurinn og fer hann enn meir vaxandi, þó hlutfallið sje nokkuð breytilegt í hinum einstöku aldursflokkum, eptir fertugsaldurinn. Fólkstölin 1870 og 1860 sýna einnig, að minna ber á mun þessum á yngri árunum og meira á hinum eldri. En við þessi þrjú fólkstöl er þó eigi lítill munur í ýmsum aldursflokkum á hlutfallinu milli karla og kvenna.

Fyrir hverja 1000 karlmenn var tala kvenna:

	1880.	1870.	1860.
Á 1. ári	1045	970	1021
1 árs til 3 ára	1009	} 1007 {	1001
3 ára — 5 —	1037		1040
5 — — 10 —	1021	991	1002
10 — — 15 —	983	1001	1001
15 — — 20 —	1007	1013	1037
20 — — 25 —	1068	1059	1072
25 — — 30 —	1143	1129	1093
30 — — 35 —	1124	1223	1087
35 — — 40 —	1184	1155	1097
40 — — 45 —	1242	1138	1073
45 — — 50 —	1230	1225	1323
50 — — 55 —	1255	1263	1324
55 — — 60 —	1306	1472	1307
60 — — 65 —	1354	1467	1267
65 — — 70 —	1547	1600	1376
70 — — 75 —	1725	1495	1472
75 — — 80 —	1793	1527	1583
80 ára og eldri	1650	1547	2324

Hlutfallið milli tölu karla og kvenna á hverju *tíu* ára aldurs skeiði var fyrir hvert kynferði útaf fyrir sig og bæði saman þannig:

Aldursflokkar.	1880.			1870.			1860.	1840.	1801.
	Af hverjum 1000 karlmönnum voru:	Af hverjum 1000 kvenmönnum voru:	Af hverju 1000 af allri fólks tölu voru af báðum kynferðum samtals:	Af hverjum 1000 karlmönnum voru:	Af hverjum 1000 kvenmönnum voru:	Af hverju 1000 af allri fólks tölu voru af báðum kynferðum samtals:	Af hverju 1000 af allri fólks tölu voru af báðum kynferðum samtals:	Af hverju 1000 af allri fólks tölu voru af báðum kynferðum samtals:	Af hverju 1000 af allri fólks tölu voru af báðum kynferðum samtals:
Yngri en 10 ára	233	213	223	273	246	259	259	250	266
10 til 20 ára	218	193	205	224	203	213	175	193	137
20 — 30 —	183	180	181	151	149	150	183	129	157
30 — 40 —	120	123	122	143	153	148	134	140	150
40 — 50 —	111	122	117	99	105	102	82	132	91
50 — 60 —	76	87	82	51	62	57	81	61	89
60 — 70 —	35	45	40	38	53	46	61	55	64
70 — 80 —	17	27	22	18	25	22	19	33	36
80 — 90 —	6	10	8	3	4	4	6	7	9
90 — 100 —	1	1	1	—	—	—	1	1	1
100 ára og eldri	»	»	»	»	»	»	»	—	»
Yngri en 20 ára	451	406	427	497	449	472	434	443	404
20 til 60 ára	490	512	501	443	469	456	479	462	487
60 ára og eldri	59	82	71	60	82	72	87	95	109
70 ára og eldri	24	37	31	21	29	26	26	41	46

Má þannig yfir höfuð álíta, að fólksfjöldinn á Íslandi sje svo saman settur, að heppilegt sje fyrir framfarir landsins, þar sem meir en helmingur fólksfjöldans við fólks talið 1880 var á því aldurs skeiði milli 20 og 60 ára, þá menn eru með fullu fjöri og vinnufærir, og hafði þessu eigi lítið farið fram síðan fólk var talið 1870 (frá 45,₆ af hundraði til 50,₁ af hundraði). Þeim, er voru fyrir innan 20 ár, hafði þar á móti á árunum 1870—1880 fækkað frá 47,₂ af hundraði til 42,₇ af hundraði, en þeir, er eldri voru en 60 ára, voru hjerumbil eins við bæði fólkstölin (1870 7,₂ af hundraði og 1880 7,₁ af hundraði).

Ef menn bera *gipta* og *ógipta* menn saman við allan fólksfjöldann eptir fólks tölunum 1880, 1870, 1860, 1840 og 1841, fæst þetta út:

	Af hverjum 1000 karlmönnum voru:				Af hverjum 1000 kvenmönnum voru:			
	Giptir.	Ógiptir.	Ekkil.	Skildir frá konu.	Giptar.	Ógiptar.	Ekkjur.	Skildir frá manni.
árið 1801 . . .	608	356	36		600	298	102	
— 1840 . . .	648	307	45		635	276	89	
— 1860 . . .	660	300	36	4	641	273	82	4
— 1870 . . .	687	268	41	4	663	242	90	4
— 1880 . . .	690	265	40	5	668	237	90	5

Nákvæmara verður hlutfallið ef einungis er borið saman við töluna á því fólki sem er á giptingaraldri, eða eldra en 20 ára. Þetta hefur verið á þessa leið:

	Af hverjum 1000 karlmönnum yfir 20 ára voru:				Af hverjum 1000 kv. mönnum yfir 20 ára voru:			
	Ógiptir	Giptir	Ekkilar	Skildir frá konu.	Ógiptar	Giptar	Ekkjur	Skildir frá manni.
árið 1801	300	637	63		366	473	161	
— 1840	340	575	85		371	476	153	
— 1860	379	548	66	7	387	465	141	7
— 1870	378	533	82	7	390	438	164	8
— 1880	436	483	73	9	441	398	152	8

Síðan í byrjun aldarinnar hefur þannig tala ógiptra karla og kvenna að tiltölu farið vaxandi, þó karla meira en kvenna. (Vöxturinn frá 1801 til 1880 er þannig rúmir 45 af hundraði og 20 af hundraði). Aftur á móti hefur tala hinna giptu farið smá-minnkandi og á þetta sjer einkum stað hjá karlmönnum, en minna hjá kvenmönnum. (Minnkunin frá 1801 til 1880 er nefnilega allt að 25 af hundraði og 15 af hundraði). Ekkilum sýnist að hafa fjölgað nokkuð að tiltölu, en ekkjum aftur á móti fækkað nokkuð.

Fólkstalan *eptir atvinnuvegum* er talin í töflunni D og er hvort kynferði þar talið út af fyrir sig í hverjum einstökum flokki. Í A-flokknum eru þeir taldir, sem sjálfir standa fyrir atvinnuvegum, í B-flokknum þeir, sem eru á framfæri A-flokksins og eru þeir annaðhvort *a.* eigi vinnuhjú (konur, börn, ættingjar o. s. frv.) eða *b.* vinnuhjú.

Yfirlitið á næstu blaðsíðu sýnir nú í stuttu máli hve margir alls og hve margir af hverju þúsundi landsmanna stunduðu hina ýmsu atvinnuvegi 1880 og til samanburðar við það, hvernig þessu var varið 1870 og 1860.

Af flokkum þeim, er landsmönnum er skipt í í yfirliti þessu, er flokkur þeirra, sem standa fyrir atvinnuvegum eða fyrir öðrum eiga að sjá, fámennastur. Þeir voru 1880, þegar sveitarómagar og fangar ekki eru meðtaldir, 157,6 af hverjum 1000 landsmönnum, og þó voru þeir enn færri að tiltölu þegar talið var 1870 og 1860; þá voru þeir, sem stóðu fyrir atvinnuvegum og ekki págu sveitarstyrk eða voru fangar 145,9 fyrri árið og 156,, síðara árið af hverjum 1000 landsmönnum. Að ótöldum sveitarómögum og föngum voru árið 1880 af þeim 11426, sem fyrir öðrum áttu að sjá, 9697 karlar og 1729 konur. Það er því miklu sjaldnar að konur standi fyrir atvinnuvegum en karlar, og á það sjer helzt stað í flokkunum «óákveðinn atvinnuvegur», «þeir, sem lifa á eptirlaunum», og nokkuð í flokknum «daglaunamenn». Í flokknum «þeir, sem lifa á jarðrækt» var $\frac{1}{5}$ af þeim, sem fyrir öðrum átti að sjá, konur, í flokknum «iðnaðarmenn» nálægt $\frac{1}{12}$, í flokknum «þeir sem lifa á sjáfarafía» ekki fullur $\frac{1}{15}$, og í flokknum «verzlunarmenn» voru konur ekki fyrir atvinnuvegum svo að teljandi væri.

Fjölmennastur er þar á móti flokkur þeirra, sem eru á framfæri annara, en þó eigi vinnuhjú (svo sem konur, börn, ættingjar o. fl.). Af hverju 1000 landsbúa

Atvinnuvegur og stjett.

Atvinnuvegar og stjett.	1880.				1870.				1860.						
	A.		B. (þeir sem eru á framfæri)		Samtals.	A.		B. (þeir sem eru á framfæri)		Samtals.	A.		B. (þeir sem eru á framfæri)		Samtals.
	(þeir sem standa fyrir atvinnuvegum).		(þeir sem standa fyrir atvinnuvegum).			(þeir sem standa fyrir atvinnuvegum).		(þeir sem standa fyrir atvinnuvegum).							
	a. (Konur, börn, ættingjar o.s.fr.v.)	b. (Vinnuhjú)	a. (Konur, börn, ættingjar o.s.fr.v.)	b. (Vinnuhjú)		a. (Konur, börn, ættingjar o.s.fr.v.)	b. (Vinnuhjú)	a. (Konur, börn, ættingjar o.s.fr.v.)	b. (Vinnuhjú)						
Andl. stjettar embættism. og kennarar	169	740	862	1771	165	895	1007	2067	186	968	1044	2198			
Verald. stjettar emb.m. og systunarm.	75	260	268	603	55	195	232	482	48	203	226	477			
Þeir sem lifa á eptirl. og eigum sínum	330	233	98	661	233	246	119	598	207	197	123	527			
Embættislausir vísindamenn	8	28	2	38	34	23	35	92	18	22	20	60			
Þeir sem lifa á jarðrækt	7364	30394	15286	53044	7219	30978	14166	52363	7851	31179	13926	52956			
Þeir sem lifa á sjáfaralla	1779	4969	1940	8688	1324	4032	1508	6864	1256	3624	1320	6200			
Íðnaðarmenn	413	844	287	1544	219	407	147	773	206	391	164	761			
Verzlunarmenn og gestgjafar	164	583	466	1213	114	459	308	881	98	383	264	745			
Daglaunamenn	592	744	63	1399	472	490	32	994	296	258	19	573			
Þeir sem ektu hafa ákveðinn atvinnuveg	532	448	68	1048	336	368	44	748	288	289	86	663			
Sveitarómegar	2424	»	»	2424	3896	»	»	3896	1823	»	»	1823			
Þeir sem eru í varðhaldi	12	»	»	12	5	»	»	5	4	»	»	4			
Samtals	13862	39243	19340	72445	14072	38093	17598	69763	12281	37514	17192	66987			
Andl. stjettar embættism. og kennarar	2,3	10,2	11,9	24,4	2,4	12,8	14,5	29,7	2,8	14,1	15,6	32,8			
Verald. stjettar emb.m. og systunarm.	1,0	3,6	3,7	8,3	0,8	2,8	3,3	6,9	0,7	3,0	3,4	7,1			
Þeir sem lifa á eptirl. og eigum sínum	4,5	3,2	1,4	9,1	3,4	3,5	1,7	8,6	3,1	3,0	1,8	7,9			
Embættislausir vísindamenn	0,1	0,1	0,0	0,5	0,5	0,3	0,5	1,3	0,3	0,3	0,3	0,9			
Þeir sem lifa á jarðrækt	101,6	419,5	211,0	732,1	103,5	444,0	203,1	750,6	117,2	465,4	207,9	790,5			
Þeir sem lifa á sjáfaralla	24,6	68,6	26,3	120,0	19,0	57,8	21,6	98,4	18,8	54,1	19,7	92,6			
Íðnaðarmenn	5,7	11,7	4,0	21,1	3,1	5,9	2,1	11,1	3,1	5,9	2,4	11,4			
Verzlunarmenn og gestgjafar	2,3	8,0	6,4	16,7	1,6	6,6	4,4	12,6	1,4	5,7	4,0	11,1			
Daglaunamenn	8,2	10,3	0,9	19,4	6,8	7,0	0,5	14,3	4,4	3,9	0,3	8,6			
Þeir sem ektu hafa ákveðinn atvinnuveg	7,3	6,2	0,9	14,4	4,8	5,3	0,6	10,7	4,3	4,3	1,3	9,9			
Sveitarómegar	33,5	»	»	33,5	55,8	»	»	55,8	27,2	»	»	27,2			
Þeir sem eru í varðhaldi	0,2	»	»	0,2	0,0	»	»	0,0	0,0	»	»	0,0			
Samtals	191,3	541,7	267,0	1000,0	201,7	546,0	252,3	1000,0	183,3	560,0	256,7	1000,0			

töldust árið 1880 til þessa flokks 541,7, og er það þó að tiltölu færri en við fólksstólin 1870 og 1860; þá voru í þessum flokki 546,0 hið fyrnefnda ár og 560,0 hið síðarnefnda fyrir hvert þúsund landsmanna. Alls töldust til þessa flokks 1880 39243, og voru aðeins 14986 þaraf karlmenn en aptur 24257 kvennmenn.

Vinnuhjú eru óvenjulega mörg á Íslandi þegar borið er saman við tölu landsbúa. Árið 1880 voru 267,0 af hverju 1000 landsbúa vinnuhjú, og hefur þeim jafnvel fjölgað að tiltölu síðan 1870 og 1860, því þá töldust í vinnuhjúaflokki aðeins 252,3 hið fyrnefnda ár og 256,7 hið síðarnefnda af hverju 1000 landsbúa. Alls töldust 1880 í þessum flokki 19340 manns, og voru 8424 karlar en 10916 konur.

Líti maður á atvinnuvegina sjálfa, má sjá á yfirlitinu, að *jarðrækt* eða kvikfjár-rækt var 1880 eins og að undanfögnu helzti atvinnuvegur landsbúa, og aðal-atvinnuvegur í öllum sýslum öðrum en Gullbringu- og Kjósarsýslu og Vestmannaeyjasýslu. Í Gullbringu- og Kjósarsýslu voru þeir, sem lifðu aðeins eða að mestu leyti á jarðrækt ekki priðjungur á móts við hina, sem lifðu á sjáfarafla, og á Vestmannaeyjum lifði jafnvel enginn eingöngu eða að mestu leyti á jarðrækt. Þeir, sem lifðu á jarðrækt og stóðu sjálfir fyrir búi, voru árið 1880 samtals 7364; þar af voru 6536 karlar en 828 konur.

Annar atvinnuvegur, en miklu yfirgripsminni en jarðrækt, er *fiskiveiðar*. Þær voru að kalla eina atvinna manna í Vestmannaeyjasýslu, og í Gullbringu- og Kjósarsýslu lögðu miklu fleiri stund á þær en jarðrækt; þar að auki höfðu margir atvinnu við fiskiveiðar í Borgarfjarðar- Snæfellsness- og Hnappadals og Ísafjarðarsýslum. Árið 1880 lifðu á fiskiveiðum 1779 búendur, og voru af þeim 1666 karlar en 113 konur.

Þess ber þó að geta, að á Íslandi lifir opt sami maður bæði á jarðrækt og fiskiveiðum, en skýrslurnar skýra aðeins frá, hver hafi verið helzti atvinnuvegur hvers eins fyrir sig. Hin 5 síðustu fólkestöl sýna, að af öllum landsmönnum samantöldum lifðu:

	á jarðrækt	á fiskiveiðum
1850	82,0 af hundraði . . .	6,9 af hundraði.
1855	81,2 — — — . . .	7,8 — — —
1860	79,1 — — — . . .	9,3 — — —
1870	75,1 — — — . . .	9,8 — — —
1880	73,2 — — — . . .	12,0 — — —

Tala þeirra sem lifa á jarðrækt hefur eptir þessu farið smáminnkandi, og þeim sem lifa á fiskiveiðum þar á móti fjölgað að sama skapi. Þó er ekki alveg óhætt að treysta tölunum í þessu efni, því að það getur vel verið, eptir því sem áður hefur sagt verið, að eigi hafi ávallt sömu reglunni verið fylgt við heimfærsluna til þessara atvinnuvega á þeim, sem hafa stundað þá báða.

Embættismanna flokkurinn var allfjöldmennur borinn saman við tölu landsbúa. Alls töldust til þessa flokks, við fólkestalið 1880, 3,3 af hverju hundraði landsbúa. Árið 1870 töldust 3,7 af hverju hundraði til þessa flokks, árið 1860 4,0 af hundraði, árið 1855 4,4 af hundraði, og 1850 jafnvel 4,6 af hundraði. Þessi flokkur hefur þannig fækkað við hvert fólkestal. Fækkunin hefur einkum átt sjer stað hjá andlegar stjettar embættismönnum og kennurum og þeirra fólki; þar á móti hafa embættismenn veraldlegrar stjettar og fólki þeirra haldið nálega sömu hlutfallstölu, og voru að tiltölu eins margir 1880 og 1850. Af öllum landsbúum voru:

Embættism. andlegar stjettar og þeirra fólki.	Embættism. veraldlegrar stjettar og þeirra fólki.
1850 3,8 af hundraði landsbúa.	1850 0,8 af hundraði landsbúa.
1855 3,7 — — — — —	1855 0,7 — — — — —
1860 3,8 — — — — —	1860 0,7 — — — — —
1870 3,0 — — — — —	1870 0,7 — — — — —
1880 2,5 — — — — —	1880 0,8 — — — — —

Alls gengdu embættum eða öðrum opinberum sýslunum í almennings þarfir árið 1880 244 manns, og voru af þeim 222 karlar en 22 konur.

Þeir sem lifðu á *eptirlaunum* eða *eigum* sínum og áttu fyrir öðrum að sjá voru árið 1880 samtals 330; af þeim voru 140 karlar en 190 konur. En að meðtöldum þeim sem voru á framfæri annara, töldust til þessa flokks 1880 0,9 af hverju hundraði landsbúa (1870 0,9 af hundraði og 1860 0,8 af hundraði).

Iðnaðarmenn voru 1880 2,1 af hverju hundraði landsmanna, en við fyrri fólks-töl hjer um bil 1 af hundraði. Þessi flokkur hefur því vaxið á 10 ára tímabilinu frá 1870 til 1880. Iðnaðarmenn sjálfir, að ótöldu fólki þeirra og vinnuhjúum, voru árið 1880 413 að tölu (1870 einungis 219); af þeim voru 380 karlar og 33 konur. Snikkara-flokkurinn var fjölmennastur (1880 voru á landinu 130 snikkarar, en 1870 aðeins 56); þarnaest voru járnsmiðir og gull- og silfursmiðir (1880 samtals 75, en 1870 aðeins 52).

Verzlunarmönnum hefur einnig fjölgað að tiltölu á seinni árum. Árið 1880 voru 1½ af hverju hundraði landsmanna verzlunarmenn, en við fyrri fólks-töl aðeins hjer-umbil 1 af hverju hundraði. Verzlunarmenn sjálfir voru árið 1880 164 (1870 þar á móti aðeins 114); af þeim voru 161 karlar, og 3 konur.

Iðnaðarmenn og verzlunarmenn voru, eins og eðlilegt er, flestir í Reykjavík og Gullbringu- og Kjósarsýslu, en þarnaest í Ísafjarðar- og Eyjafjarðarsýslum, þar sem kaupstaðirnir Ísafjörður og Akureyri eru.

Tala *daglaunamanna* og þeirra, er hafa *óákveðinn atvinnuveg*, hefur að tiltölu farið sífellt vaxandi síðan 1850. Þannig voru

	daglaunamenn	þeir sem höfðu óákveðinn atvinnuveg
1850 . . .	0,7 af hverju hundraði landsmanna	0,6 af hverju hundraði landsmanna.
1855 . . .	0,8 — — — — —	0,9 — — — — —
1860 . . .	0,9 — — — — —	1,0 — — — — —
1870 . . .	1,4 — — — — —	1,1 — — — — —
1880 . . .	1,9 — — — — —	1,4 — — — — —

Árið 1880 voru í daglaunamannaflokki 592 vinnandi menn; af þeim voru 389 karlar en 203 konur, og þeir sem höfðu óákveðinn atvinnuveg og voru húsbændur eða sjálfum sjer ráðandi voru 1880 samtals 532 og af þeim 195 karlar en 337 konur.

Ölmusumenn voru árið 1860 2,7 af hverju hundraði landsmanna; árið 1870 voru þeir orðnir 5,6 af hundraði, en 1880 voru þeir aptur færri, nefnilega 3,3 af hundraði. Alls voru ölmusumenn árið 1880 2424, og af þeim 1035 karlar en 1389 konur.

Í *varðhaldi* voru, þegar fólksstal fór fram 1880, alls 12 menn; af þeim voru 8 karlar en 4 konur.

1880 áttu heima á Íslandi 71 manns, sem *fæddir* voru *erlendis*. Af þeim voru 69 fæddir í Danmörku, 1 í Svíþjóð og 1 í Prússlandi. Þessir menn skiptust þannig á ömtin og sýslurnar;

<i>Suðuramtíð.</i>	Karlar.	Konur.	Samtals.
Skaptafellssýsla	1	1	2
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»
Rangárvallasýsla	»	»	»
Arnessýsla	1	»	1
Gullbr.- og Kjósars. (að meðtaldri Reykjavík)	18	12	30
Borgarfjarðarsýsla	»	»	»
Samtals	20	13	33

<i>Vesturamtið.</i>	Karlar.	Konur.	Samtals.
Mýrasýsla	»	»	»
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla	1	»	1
Dalassýsla	»	»	»
Barðastrandarsýsla	»	»	»
Ísafjarðarsýsla og Ísafjarðarkaupstaður . .	5	7	12
Strandasýsla	2	»	2
Samtals	8	7	15

<i>Norður- og austuramtið.</i>			
Húnavatnssýsla	3	2	5
Skagafjarðarsýsla	»	1	1
Eyjafjarðarsýsla og Akureyri	2	1	3
Þingeyjarsýsla	1	»	1
Norðurmúlasýsla	4	1	5
Suðurmúlasýsla	6	2	8
Samtals	16	7	23
Á öllu Íslandi	44	27	71

Af hverju hundraði landsmanna voru fæddir erlendis:

	1880	1870	1860
Í suðuramtinu	0,12	0,29	0,26
- vesturamtinu	0,98	0,15	0,08
- norður- og austuramtinu	0,08	0,16	0,12
Á öllu landinu	0,10	0,20	0,16

Útlendingar eru því að tiltölu jafnmargir í vesturamtinu og norður- og austuramtinu, en langflestir eru þeir í suðuramtinu, sem Reykjavík telst til. Annars bera skýrslurnar með sjer, að útlendingar eru ekki margir á Íslandi eptir því sem annarstaðar er títt (á tímabilinu frá 1870 til 1880 hafa þeir jafnvel fækkað) og að þeir einungis eiga heima í þeim sýslum, þar sem eru verzlunarstaðir.

Allir landsbúar hafa árið 1880 talið sig til hinnar *evangelísku lúthersku kirkju* nema 1 methodisti, 1 páfatrúarmaður, 4 únitariar (allir karlmenn), 3 mormónar (1 karlmaður og 2 konur) og 3 karlmenn, sem ekki játuðu trú sína. Þegar talið var 1870 og 1860 voru allir lútherstrúar nema 1 karlmaður hið fyrnefnda ár og 2 hið síðara; þeir voru páfatrúar.

Árið 1880 voru á öllu landinu 192 menn *blindir* og 59 *heyrnar- og málleysingjar*, og má sjá skipting þeirra á sýslurnar eptir kynferði og aldri af töflum þeim sem bráðum koma.

Við manntalið 1880 töldust 2,7 af hverju þúsundi landsbúa að vera blindir (1870 2,6 af 1000), og voru þeir að tiltölu fæstir í norður- og austuramtinu og í vesturamtinu nefnilega 2,5 af 1000 í hverju amtinu fyrir sig (1870 2,1 af 1000 í norður- og austuramtinu og 2,6 í vesturamtinu); í suðuramtinu voru blindir menn aptur á móti 2,9 af 1000 (1870 3,1 af 1000). Heyrnar- og málleysingjar voru 1880 einungis 0,8 (1870 einnig 0,9) af hverjum 1000 landsbúum. Í suðuramtinu voru þeir 1,1 af hverju 1000, í vest-

uramtinu 1,0 og í norður- og austuramtinu 0,4 (1870 voru þeir 1,0 í suðuramtinu, 0,9 í vesturamtinu og 0,5 í norður- og austuramtinu).

Sje tekið tillit til kynferðisins, þá voru fleiri karlar bæði blindir og heyrnar- og mállausir en konur. Af körlum voru þannig árið 1880 3,4 af hverju þúsundi blindir og 1,0 af hverju þúsundi heyrnar- og málleysingjar (1870 voru þeir 3,5 og 1,0 af hverju þúsundi); af konum voru 1880 aptur á móti eigi nema 2,0 af hverju þúsundi blindar og 0,6 heyrnar- og málleysingjar (1870 voru þær 1,8 og 0,6 af hverju þúsundi).

Þegar um aldurinn er að ræða, voru flestir blindir meðal þeirra, sem voru 60 ára eða eldri, þar sem aptur heyrnar- og málleysingjar fækka, eins og eðlilegt er, eptir því sem kemur á hærra aldursskeið.

Heyrnarlausir voru árið 1880 6 manns á öllu landinu; af þeim var einn karlmaður og 5 konur. Allir voru þeir 40 ára gamlir eða eldri; 3 áttu heima í suðuramtinu, hinir 3 í norður- og austuramtinu.

Fábjánar voru árið 1880 á öllu landinu 88, og vitfirringar 81. Þeir skiptust eptir kynferði og aldri á sýslurnar eins og sjá má á eptirfarandi yfirliti (sjá töfluna á bls. 58).

Tala fábjana var 1880 á öllu landinu 1,2 af hverju 1000 landsmanna. Að til- tölu voru þeir fæstir í vesturamtinu eða að eins 0,8 af hverju 1000, nokkuð fleiri í suðuramtinu eða 1,2 af 1000, en flestir í norður- og austuramtinu; þar voru fábjánar jafnvel 1,6 af 1000. Vitfirringar voru 1880 1,1 af hverju 1000 allra landsmanna, 1,4 af hverju þúsundi í vesturamtinu, 1,2 í norður- og austuramtinu og 0,9 í suðuramtinu.

Að kynferðinu til voru fleiri fábjánar af körlum en konum, en aptur voru vitfirringar fleiri af konum en körlum. 1880 voru þannig af hverju 1000 karla 1,4 fábjánar og aðeins 0,6 vitfirringar, en sama ár af hverju 1000 kvenna 1,0 fábjánar og vitfirringar 1,5.

Hvað aldurinn snertir, voru flestir fábjánar fyrir innan fertugsaldur, en vitfirringar aptur yfir þann aldur.

Á Íslandi eru 3 kaupstaðir, *Reykjavík*, *Akureyri* og *Ísafjörður*, og er Reykjavík þeirra langstærstur. Hann fjekk «kaupstaðarrjettindi og frelsi» með opnu brjefi 18. ágúst 1786 og tilskipun 17. nóvember s. á. og síðan, þegar íbúatalan var vaxin nokkuð, varð hann lögsagnarumdæmi útaf fyrir sig samkvæmt konungsráskurði 15. apríl 1803 og nokkru síðar eða með konungsráskurði 24. febrúar 1835 var umdæmi hans stækkað nokkuð. Með opnu brjefi 28. desember 1836, 1. gr., var síðan kveðið svo á, að «sá mismunur, sem hingaðtil hefur verið milli kaupstaða og autoriseraðra útliggjarastaða á Íslandi, skal framvegis aftekinn vera; þó skal Reykjavík í suðuramtinu, er samkvæmt tilskipuninni af 17. nóvember 1786, § 18, hefur hlotið sjerlega lögsögn, framvegis nefnast kaupstaður. Aðrir hingaðtil svokallaðir kaupstaðir ásamt með þeim autoriseruðu útliggjarastöðum skulu framvegis nefnast «autoriseraðir höndlunarstaðir». Af þessum «autoriseruðu höndlunarstöðum» urðu síðan Akureyri og Ísafjörður kaupstaðir, hinn fyrnefndi með tilskipun 29. ágúst 1862, þarsem svo er ákveðið í 1. gr., að verzlunarstaðurinn Akureyri með takmörkum þeim, sem þá sjeu', skuli þaðan í frá vera bæjarfjelag og

1) Samkvæmt heimild þeirri, er þartil var veitt hlutaðeigandi stjórnarráði í ofönnefndri lagagrein, var Oddeyri síðan með auglýsingu 12. maí 1866 lögð undir kaupstaðinn Akureyri.

Ömt og sjálfur.

	Karlar.					Konur.					Karlar og konur samtals.				
	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
Suðuramtið.															
Skaptafellssýsla	»	»	1	8	9	2	1	1	1	5	2	1	2	9	14
Vestmannaeyjasýsla	»	»	»	1	1	»	»	»	»	1	»	»	»	2	2
Rangárvallasýsla	2	1	3	7	13	1	1	2	6	10	3	2	5	13	23
Árnessýsla	1	»	1	11	13	»	1	»	7	8	1	1	1	18	21
Gullbr.- og Kjósars. og Reykjavík Borgarfarðarsýsla	»	1	»	8	8	»	1	2	4	7	»	1	2	12	15
Samtals	3	2	5	36	46	3	4	5	20	32	6	6	10	56	78
Vesturamtið.															
Mýrasýsla	»	1	»	2	3	»	»	»	2	2	»	1	»	4	5
Snefellssness- og Hnappadalssýsla	»	»	»	5	5	»	»	»	3	3	»	»	»	8	8
Dalassýsla	»	»	»	3	3	»	»	»	1	1	»	»	»	4	4
Barðastrandarsýsla	»	1	»	4	5	»	»	»	3	3	»	1	»	7	8
Ísafjarðarsýsla og kaupstaður	»	»	1	10	10	»	»	»	7	7	»	»	1	17	17
Strandassýsla	»	»	1	2	3	»	»	»	»	»	»	2	»	2	3
Samtals	»	2	1	26	29	»	»	»	16	16	»	2	1	42	45
Norður- og austuramtið.															
Húnavatnssýsla	»	»	»	3	3	1	1	1	4	7	1	1	1	7	10
Skagafjarðarsýsla	»	»	2	2	4	»	»	»	2	2	»	»	2	4	6
Eyjafjarðarsýsla og Akureyri	»	2	1	9	12	1	1	2	4	8	1	3	3	13	20
Þingeyjarsýsla	»	1	3	9	13	1	»	»	6	7	1	1	3	15	20
Norðurnúassýsla	1	»	»	5	6	»	1	1	2	4	1	»	1	7	10
Snóurnúassýsla	»	»	»	2	2	»	»	»	1	1	»	»	»	3	3
Samtals	1	3	6	30	40	3	3	4	19	29	4	6	10	49	69
Á öllum Íslandi	4	7	12	92	115	6	7	9	55	77	10	14	21	147	192

1) Af þeim, sem hjer eru taldir, voru 3 einnig fáljónar (1 karlmáður og 2 kvenmenn) og 1 sem einnig var heyrnarlaus (kvennmaður):

Heyrnar- og málleysingjar¹⁾.

Ömt og systur.

Suðuramtö.

Skaftafellssýsla
Vestmannaeyjasýsla
Rangárvallasýsla
Árnessýsla
Gullbr.- og Kjósarsýsla og Rvík .
Borgarfjarðarsýsla

Samtals

Vesturamtö,

Mýrasýsla
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla
Dalasýsla
Barðastrandarsýsla
Ísafjarðarsýsla og kaupstaður .
Strandasýsla

Samtals

Norður- og austuramtö.

Húnavatnssýsla
Skagafjarðarsýsla
Eyjafjarðarsýsla
Þingeyjarsýsla
Norðurlandssýsla
Suðurlandssýsla

Samtals

Á öllu Íslandi.

Karlar.					Konur.					Karlar og konur samtals.				
Yngri en 20 ára.	Frá 20—30 ára	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
2	2	» 1	»	4	»	1	»	»	1	2	3	» 1	»	6
» 4	» 1	» 2	»	1 7	»	»	» 1	»	1 1	» 4	» 1	» 3	»	1 8
» 2	» 2	»	1 2	5	» 1	» 2	»	»	1 3	» 3	» 2	» 1	»	6
»	»	»	» 2	3	» 1	» 1	»	»	2	» 1	» 1	» 1	»	6
8	6	3	3	20	2	4	2	»	8	10	10	5	3	28
1	1	1	»	3	1	»	»	1	2	2	1	1	»	5
» 1	» 1	»	»	1 1	» 2	»	»	»	3	2	2	»	»	4
» 1	» 1	»	»	1 1	» 1	»	»	»	1 1	» 1	2	»	»	2
» 3	» 3	»	»	3	» 1	»	» 1	»	2 1	» 1	3	» 1	»	5
1	»	»	»	1	»	»	»	»	1	1	»	»	»	2
4	5	1	»	10	3	3	1	2	9	7	8	2	2	19
» 1	»	1	»	2	»	1	»	»	1 3	1	1	1	»	3
» 1	»	»	»	»	» 3	»	»	»	3	3	»	»	»	3
» 1	»	»	»	»	» 1	»	»	»	1 1	» 1	» 1	» 1	»	1
» 2	» 2	»	»	2	»	»	»	»	2	» 2	» 2	» 1	»	2
»	1	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
1	3	1	»	5	3	3	1	»	7	4	6	2	»	12
13	14	5	3	35	8	10	4	2	24	21	24	9	5	59

1) Af þeim sem hjér eru taldir voru 2 einnig fábjarar (1 karlmaður og 1 kvenmaður) og 1 sem einnig var blindur (karlmaður).

F á b j á n a r.

Ömt og systur.

Suðrantíð.

Skaptafellsýsla
Vestmannaeyjasýsla
Rangárvallasýsla
Arnessýsla
Guðbr.- og Kjósars. og Reykjavík
Borgarfjarðarsýsla

Karlar.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	1	»	»	»	1
	4	»	»	»	»
	5	1	»	»	4
	2	2	»	1	5
	»	»	»	»	»
Samtals	12	3	»	1	16

Vesturantið.

Mýrasýsla
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla
Dalasýsla
Bardastrandarsýsla
Ísafjarðarsýsla og kaupstaður
Strandasýsla

Karlar.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	»	»	»	»	»
	2	»	»	»	2
	»	»	»	»	»
	1	1	1	»	3
	1	»	»	»	1
	»	»	»	»	»
Samtals	4	1	1	»	6

Norður- og austurantið.

Húnavatnssýsla
Skagafjarðarsýsla
Eyrarfjarðarsýsla og Akureyri
Þingeyjasýsla
Norðurlandssýsla
Suðurlandssýsla

Karlar.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	»	»	»	»	»
	2	»	1	»	»
	1	1	2	»	4
	4	4	3	»	11
	3	»	»	1	4
	1	1	»	»	2
Samtals	11	9	6	1	27

Á öllu Íslandi

Samtals	11	9	6	1	27
	27	13	7	2	49

Konur.

Konur.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	1	»	»	»	1
	»	»	»	»	»
	»	1	2	»	1
	»	1	1	2	2
	7	»	»	»	11
	»	»	»	»	»
Samtals	8	2	3	2	15

Karlar og konur samtals.

Karlar og konur samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	2	»	»	»	2
	4	1	»	»	5
	5	1	2	»	8
	9	3	1	3	16
	»	»	»	»	»
Samtals	20	5	3	3	31

Karlar og konur samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	»	1	1	»	2
	3	1	1	»	4
	1	»	»	»	1
	1	1	1	»	3
	2	1	»	»	3
	1	1	»	»	3
	»	»	»	»	»
Samtals	7	4	3	»	14

Karlar og konur samtals.	Yngri en 20 ára.	Frá 20—40 ára.	Frá 40—60 ára.	60 ára og eldri.	Samtals.
	2	1	1	»	4
	2	3	1	»	6
	1	2	3	1	7
	6	7	3	»	16
	4	1	1	1	7
	1	2	»	»	3
	»	»	»	»	»
Samtals	16	16	9	2	43

Viltfirringar.

Ónt og systur.

Stórumantíð.

Skaptafellssýsla
Vestmannaeyjasýsla
Rangárvallasýsla
Arnessýsla
Gullbr.- og Kjósars. og Reykjavík
Borgarfjarðarsýsla

Samtals

Vesturmantíð.

Mýrasýsla
Snæfellsness- og Hnappadalssýsla
Dalassýsla
Bardastrandarsýsla
Ísafjarðarsýsla og kaupstaður . .
Strandasýsla

Samtals

Norður- og austurmantíð.

Húnavatnssýsla
Skagafjarðarsýsla
Eyjafjarðarsýsla og Akureyri . .
Þingeyjarsýsla
Norðurlandssýsla
Sudurnurlandssýsla

Samtals

A öllu Íslandi

Karlar.

Konur.

Karlar og konur samtals.

Yngri en 20
ára.
Frá 20—40 ára.
Frá 40—60 ára.
60 ára og
eldri.
Samtals.

Yngri en 20
ára.
Frá 20—40 ára
Frá 40—60 ára.
60 ára og
eldri.
Samtals.

Yngri en 20
ára.
Frá 20—40 ára.
Frá 40—60 ára.
60 ára og
eldri.
Samtals.

»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»
»

lögsagnarumdæmi sjer og nefnast kaupstaður, og hinn síðarnefndi með tilskipun 26. janúar 1866, sem í 1. gr. ákveður sama, sem nú var sagt, um verzlunarstaðinn Ísafjörð „þar með talin öll Skutulsfjarðareyri og prestssetrið, sem á eyrinni stendur“.

Tala karla og kvenna í Reykjavík, hvorra fyrir sig og samantalinna¹, hefur verið þessi:

	Karlar	Konur	Samtals
1880 . . .	1192	1375	2567
1870 . . .	955	1069	2024
1860 . . .	667	777	1444
1840 . . .	419	471	890
1801 . . .	142	165	307

en íbúafjölgunin í Reykjavík þessi:

Frá 1870—1880 . . .	26,8 af hundraði.
— 1860—1870 . . .	40,2 — —
— 1840—1880 . . .	188,4 — —
— 1801—1840 . . .	189,9 — —

Af fyrra yfirlitinu má sjá *hlutfallið milli tölu karla og kvenna í Reykjavík*, og var það þannig, að fyrir hvert 1000 karlmanna voru:

árið 1801 . . .	1162 kvennmenn
— 1840 . . .	1124 —
— 1860 . . .	1165 —
— 1870 . . .	1119 —
— 1880 . . .	1154 —

Ennfremur sjest af fyrra yfirlitinu, að *íbúatalan* í Reykjavík 1880 var næstum þrisvar sinnum stærri en 1840 og meira en 8 sinnum stærri en 1801.

Síðara yfirlitið sýnir *íbúafjölgunina*. Hefur hún verið að tiltölu jafnmikil frá 1801 til 1840 og frá 1840 til 1880, en aptur á móti talsvert meiri að tiltölu frá 1860 til 1870 heldur en frá 1870 til 1880.

Tala heimila í Reykjavíkurbúkaupstað og meðaltal manna á heimili hverju þar 1880, 1870 og 1860 sjest af þessu yfirliti:

	Tala heimila.	Meðaltal manna á heimili.
1880	442	5,8
1870	356	5,7
1860	274	5,3

Á heimili hverju í Reykjavík hafa þannig nefnd 3 ár verið að meðaltali 5 til 6 menn, og er það töluvert færri en á öllu landinu, þegar það er tekið sem ein heild, því að þá koma hin sömu 3 ár 7 til 8 menn á hvert heimili.

Skipting Reykjavíkurbúa *eptir atvinnuvegum* 1880 sjest af töflunni D. Er það augljóst af henni, að einsog áður hefur átt sjer stað voru þeir 1880 að tiltölu flestir í Reykjavík sem lögðu stund á *siglingar og fiskiveiðar*. Árin 1880, 1870 og 1860 höfðu þannig 40 af hverju hundraði Reykvíkinga atvinnu af sjónum. Þeir í þessum flokki, sem unnu fyrir sjer sjálfir, voru 1880 206 (1870 149 og 1860 121); þaraf voru 196 karlar en 10 konur.

1) Nákvæmari skýrslu um íbúa Reykjavíkur 1880 eptir aldri, kynferði og hjúskaparstjett og 1870 eptir kynferði og hjúskaparstjett er annars að finna hjer að framan í töflunni B á bls. 22.

Iðnaðarmenn voru 1880 hjerumbil 20 af hundraði; 1870 og 1860 aptur á móti aðeins milli 10 og 15 af hundraði. Af öllum iðnaðarmönnum voru 79 sem áttu með sig sjálfir (1870 og 1860 aðeins 69 fyrri árið og 54 hið síðara); þaraf voru 75 karlar en 4 konur. En þegar litið er á hina einstöku iðnaðarmannaflokka, þá voru flestir af snikkurum sjálfum sjer ráðandi (1880 22).

Verzlunarmenn voru 1880 ekki einusinni 10 af hundraði; 1870 og 1860 voru þeir aptur nokkuð fleiri að tiltölu. 1880 voru 22 af verzlunarmönnum sem áttu með sig sjálfir, og allir karlmenn (1870 voru þeir 36, 1860 28).

Daglaunamannaflokkurinn hefur aukizt ekki lítið síðan 1870. Því að þá og 1860 voru daglaunamenn aðeins 4–5 af hundraði, en 1880 voru þeir orðnir 9½ af hundraði.

Aptur hefur þeim, sem hafa óákveðinn atvinnuveg, fækkað. Þeir voru 1860 allt að 10 af hundraði og 1870 jafnvel allt að 13 af hundraði, en 1880 voru þeir orðnir aðeins 6 af hundraði.

Af *daglaunamönnum* voru 1880 60 sem fyrir öðrum áttu að sjá (1870 og 1860 voru þeir þar á móti aðeins 28 og 23); þar af voru 27 karlar en 33 konur.

Af þeim sem höfðu óákveðinn atvinnuveg voru 1880 36 sem fyrir öðrum áttu að sjá (1860 þar á móti 53 og 1870 jafnvel 106); þaraf voru 8 karlar og 28 konur.

Tala *ölmusumanna* var 1860 aðeins 15, en 1870 45 og 1880 jafnvel 58; þaraf voru 26 karlar en 32 konur.

Af Reykjavíkurbúum voru 1880 25 sem fæddir voru erlendis (1870 voru þeir aptur á móti 50); þaraf voru 15 karlar en 10 konur.

Bæði 1880 og 1870 töldust allir Reykjavíkurbúar til hinnar *evangelisku lútherzku kirkju* nema 2 kvennmenn 1880 sem voru mormónar, og 1 karlmaður 1870 sem var páfatrúar.

Blindir menn og *heyrnar- og málleysingjar* voru í Reykjavík 1880, 1870 og 1860 svo sem hjer segir:

	Blindir			Heyrnar- og málleysingjar		
	Karlar	Konur	Samtals	Karlar	Konur	Samtals
1880	1	1	2	2	1	3
1870	4	2	6	1	„	1
1860	1	„	1	„	„	„

Fábjánar og *vitfirringar* voru í Reykjavík 1880 þessir:

Fábjánar			Vitfirringar		
Karlar	Konur	Samtals	Karlar	Konur	Samtals
1	5	6	1	4	5

Íbúatalan í kaupstöðunum *Akureyri* og *Ísafirði* 1880 eptir aldri, kynferði og hjúskaparstjett og 1870 eptir kynferði og hjúskaparstjett sjest af eptirfylgjandi skýrslu:

Akureyri.											
Karlar.						Konur.					Karlar og konur samtals.
Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekkilar.	Skildir frá konu sinni.	Samtals.	Ógiptar.	Giptar.	Ekkjur.	Skildir frá manni sínum.	Samtals.		
Yngri en 20 ára	75	»	»	»	75	87	»	»	»	87	162
Frá 20—40 ára	67	37	2	»	106	73	26	3	»	104	210
Frá 40—60 ára	9	46	5	3	63	18	36	6	3	63	126
60 ára og eldri	»	15	1	»	16	3	8	7	»	18	34
Á óákveðnum aldri	5	4	1	»	10	3	»	»	»	3	13
Samtals 1880	156	102	9	3	270	184	70	16	5	275	545
Samtals 1870	90	47	3	2	142	115	46	6	5	172	314

	Ísafjörður.										
	Karlar.					Konur.					Karlar og konur samtals.
	Ókvæntir.	Kvæntir.	Ekkilar.	Skildir frá konu sinni.	Samtals.	Ógiptar.	Giptar.	Ekkjur.	Skildir frá manni sínum.	Samtals.	
Yngri en 20 ára	91	»	»	»	91	98	»	»	»	98	189
Frá 20—40 ára	68	33	»	»	101	65	38	3	1	107	208
Frá 40—60 ára	5	36	4	1	46	11	29	9	1	50	96
60 ára og eldri	1	6	1	»	8	1	3	11	2	17	25
Á óákveðnum aldri	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtals 1880	165	75	5	1	246	175	70	23	4	272	518
Samtals 1870	85	35	»	2	122	100	35	17	1	153	275

Íbúatalan á Akureyri, sem 1870 var 314, var eptir þessu orðin 545, þegar talið var 1880, og íbúatalan á Ísafirði, sem 1870 var 275, var 1880 orðin 518. Fjöldgunin frá 1870 til 1880 hefur því í kaupstöðum þessum verið nálægt 75 og 90 af hundraði. Í samanburði við fólkestölu alls landsins eru kaupstaðarþúar þó ekki margir. 1880 voru þeir sem áttu heima í kaupstöðunum Reykjavík, Akureyri og Ísafirði aðeins 50 af hverju þúsundi allra landsmanna. Af íbúum Akureyrar voru 270 karlmenn en 275 kvennmenn og hlutfallið milli karla og kvenna þar þessvegna einsog 1000 á móti 1019. Af íbúum á Ísafirði voru 246 karlmenn en 272 kvennmenn og hlutfallið milli karla og kvenna þar einsog 1000 á móti 1106. Að konur eru svo litlu fleiri á Akureyri en karlar kemur til af því, að ýmsir sveitamenn, sem eiga heimili utan kaupstaðar, fá vinnu á Akureyri og hafa 1880 verið taldir með íbúum þar, enda telja líka fólkestalsskýrslurnar 102 gipta menn á Akureyri, en aðeins 70 giptar konur.

Að því er snertir *atvinnuvegi* manna í kaupstöðunum Akureyri og Ísafirði skal

Þess enn fremur getið, að eftir því sem fram kom við fólkstalið 1880 lifðu af allri íbúatölunni

	á Akureyri	á Ísafirði
af jarðrækt	8,4 af hundraði . . .	7,0 af hundraði
— siglingum og fiskiveiðum	8,8 — — . . .	26,4 — —
— iðnaði	33,4 — — . . .	21,4 — —
— verzlun	12,1 — — . . .	15,4 — —
— daglaunavinnu . . .	23,5 — — . . .	21,4 — —

Af mönnum sem *págu sveitarstýrki* voru 1880 1 á Akureyri og enginn á Ísafirði (1870 aptur á móti 3 á Akureyri og 1 á Ísafirði).

Allir íbúar á Akureyri og Ísafirði voru 1880 taldir heyra til hinnar *evangelísku luthersku kirkju* nema 1 karlmaður á Akureyri, sem var páfatrúar, og 1 karlmaður á Ísafirði, sem var methódisti.

Blindir voru á Akureyri 2 karlmenn 1880 (1870 1 karlmaður) og 1 karlmaður á Ísafirði (1870 enginn).

(Skýrslur þær og athugasemdir um fólkstöluna á Íslandi 1. október 1880, sem að framan eru prentaðar, eru hjerumbil orðrjett íslenskr þýðing af ritgjörð hagfræðisstofunnar dönsku í „Statistische Meddelelser“ 3dje Række, VI, Juni 1883).

Skýrsla um búnaðarástand í fardögum 1880 og 1881.

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

<i>Sýslur og hreppar.</i>	Nautpeningur.		Sandfjænaður.*		Hross.		Kálgarðar, ferhyrningsfæðmar.		Vatnsveitinga- skurðir grafnir, fæðmar.		Túngarðar hlaðnir, fæðmar.		Púfnasjæftun, ferhyrningsfæðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
Skaptafellssýsla.														
Bæjarhreppur . . .	72	78	2344	2069	125	133	»	»	»	»	»	»	»	»
Nesjahreppur . . .	105	138	2515	2748	177	200	602	2640	»	»	»	1040	»	»
Mýrahreppur . . .	80	94	1561	1495	133	138	568	»	»	»	»	»	»	»
Borgarhafnarhreppur.	116	110	2380	2086	131	159	4430	1810	»	»	»	»	»	18
Hofshreppur . . .	96	131	2030	2260	195	214	1650	2424	»	»	20	»	»	»
Kleifahreppur . . .	264	255	9777	10034	638	669	3920	6070	»	»	»	»	»	»
Leiðvallahreppur . .	291	263	6940	6982	665	680	16980	»	»	»	»	»	»	»
Dyrhólahreppur . .	433	413	6416	6413	686	716	702	»	»	»	94	221	»	70
Alls í sýslunni	1457	1482	33963	34057	2750	2909	28852	12944	»	420	114	1261	»	88
Rangárvallasýsla.														
Holtamannahreppur .	464	477	7906	7064	1107	1221	»	»	»	»	»	»	»	»
Landmannahreppur .	110	102	3694	3530	315	322	»	353	»	»	»	»	»	1275
Rangárvallahreppur .	225	208	6469	5671	654	632	10088	10590	»	»	»	»	»	»
Hvólahreppur . . .	155	152	2502	2646	353	307	»	»	»	»	»	»	41	»
Fljótshlíðarhreppur .	330	311	5217	4967	545	507	10296	10296	780	560	554	»	160	»
Vestur-Landeyjahr.	214	216	3286	3096	464	460	»	»	»	»	»	»	»	»
Austur-Landeyjahr.	203	202	2754	2781	459	491	»	»	»	»	»	»	»	»
Vestur-Eyafjallahr.	339	304	3805	4337	491	528	8549	13324	105	150	150	180	122	591
Austur-Eyafjallahr.	221	229	2694	2719	374	407	»	1174	»	1160	»	»	»	»
Alls í sýslunni	2261	2201	38327	36811	4762	4875	28933	35737	885	1870	704	180	323	1866
Vestmannaeyjar . .	45	42	935	918	39	42	8304	7626	»	»	»	37	20	404

*) Með sandfjænaði er hjer talið geitfje; en af geitum voru í fardögum 1880 185 í Þingeyjarsýslu og 121 í Skaptafellssýslu og í fardögum 1881 4 í Gullbringu- og Kjósarsýslu, 2 í Skagafjarðarsýslu og 163 í Þingeyjarsýslu.

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

Sýslur og hreppar.	Nautpeningur.		Sauðfjánaður.		Hross.		Kálfgarðar, ferhyrningsfjánaður.		Vatnsveitinga- skurðir grafnir, fjánaður.		Túngarðar hláðir, fjánaður.		Þúfnasjettun, ferhyrnings- fjánaður.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
Árnessýsla.														
Selvgöshreppur . . .	24	30	477	572	59	67	3400	4962	»	»	»	100	»	»
Ólveshreppur . . .	356	366	4280	4323	476	507	14040	13520	»	»	130	330	2106	505
Grafingshreppur . . .	64	72	1943	1768	101	115	2180	2420	»	»	»	150	480	200
Þingvallahreppur . . .	44	45	2050	2013	109	105	1602	1671	»	»	180	124	24	691
Grímsnesahreppur . . .	319	306	8768	8008	549	523	11190	11245	»	»	»	»	646	180
Biskupstungnahreppur . . .	275	267	7629	6982	578	586	6907	8719	175	160	600	230	1230	100
Hrunamannahreppur . . .	216	228	6741	5754	516	492	7840	»	550	»	572	»	2214	»
Gnúpverjahreppur . . .	112	109	3154	3117	289	282	2010	4672	»	800	»	40	»	520
Skeiðahreppur . . .	195	185	3707	3013	356	344	6090	6985	»	110	»	338	»	1204
Villingaholtshreppur . . .	218	225	2600	2405	345	332	»	»	»	»	»	»	»	»
Hraungerðishreppur . . .	227	224	2455	2278	317	301	9003	8983	»	»	»	30	2682	1014
Gaulverjabæjahreppur . . .	206	224	1213	1413	306	263	7848	»	»	»	»	»	»	75
Stokkseyrarhreppur . . .	199	191	1255	1394	381	369	10646	10556	»	»	»	»	300	»
Sandvíkurhreppur . . .	155	151	1615	1621	243	312	»	»	»	»	»	»	»	»
Alls í sýslunni	2610	2623	47887	44661	4625	4598	74908	81581	725	1070	1482	1342	9682	4489
Kjósar og Gullbr.-sýsla.														
Kjósarhreppur . . .	259	263	3044	2997	370	378	1789	3708	180	30	80	»	2578	606
Kjalarneshreppur . . .	158	180	1849	1847	255	274	»	2550	»	»	»	»	»	233
Mosfellssveit . . .	171	141	2306	2141	263	203	2894	4790	300	»	»	68	1530	1365
Seltjarnarneshreppur . . .	113	113	1082	1116	156	152	400	»	»	»	»	»	68	»
Bessastaðahreppur . . .	101	101	121	117	124	137	»	4760	»	»	»	»	»	»
Garðahreppur . . .	82	81	1143	1145	131	129	»	6560	»	»	»	»	»	»
Vatnsleysustrandarhr. . .	113	112	1848	733	194	155	»	»	»	»	»	»	»	»
Rosmálaneshreppur . . .	141	132	976	881	213	231	»	9622	»	»	»	343	798	150
Hafnahreppur . . .	16	13	»	143	20	10	2031	1648	»	»	310	»	»	»
Grindavíkurhreppur . . .	55	60	1329	1131	182	168	2168	4852	»	»	166	8	30	714
Alls í sýslunni	1209	1196	13698	12251	1908	1837	9282	38490	480	30	556	419	5004	3068
Reykjavík	79	71	111	174	304	240	»	»	»	»	»	»	»	»

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

<i>Sýslur og hreppar.</i>	Nautpeningur.		Sandfjénadur.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrnings- fæðmar.		Vatnsveitinga- skurðir grafmír, fæðmar.		Tungarðar hlaðmír, fæðmar.		Pófnaslettun, ferhyrnings- fæðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
Borgarfjarðarsýsla.														
Hálsahreppur . . .	49	52	1458	1516	135	143	549	514	640	1470	25	141	1359	800
Reykholtsdalshreppur	112	110	2511	2616	265	275	2442	2552	1232	1610	120	800	2855	2165
Andakýshreppur . .	157	156	2233	2308	252	233	»	3850	»	1598	»	»	»	1960
Lundareykjadalsr. .	98	97	2026	2249	187	218	804	3339	»	635	»	»	2104	1179
Korradalshreppur .	87	89	1507	1438	126	114	40	560	»	1812	»	»	»	260
Strandarhreppur . .	126	132	1476	1518	184	179	5154	4800	130	»	60	62	2911	3148
Leirár- og Melahr. .	141	148	1903	2231	239	291	5990	6190	400	200	»	»	220	98
Skilmannahreppur .	61	60	582	656	81	91	3690	»	300	»	»	»	1644	»
Akraneðshreppur . .	121	130	858	847	224	215	18373	»	812	»	70	»	1424	»
Alls í sýslunni	952	974	14554	15379	1693	1759	37042	21805	3514	7325	275	1003	12517	9610
Mýrasýsla.														
Hvítársíðahreppur .	71	73	2290	2558	167	198	656	797	80	250	133	50	2500	1988
Þverárhliðahreppur .	69	74	1973	2014	171	180	1080	1132	30	»	130	15	1860	810
Norðarárdalshreppur .	91	91	2222	2256	183	194	200	»	290	»	248	»	1157	»
Stafholtstungnahr. .	166	166	3431	3462	373	347	831	2992	150	70	180	10	3291	1940
Borgarhreppur . . .	180	176	4113	4199	380	358	2010	»	700	50	50	30	3134	1185
Alptanesshreppur . .	148	142	3147	3274	230	253	316	»	100	»	115	»	680	260
Hraunhreppur . . .	161	149	3373	3284	270	261	1208	1441	40	300	70	128	1494	675
Alls í sýslunni	886	871	20549	21047	1774	1791	6301	6362	1390	670	926	233	14116	6858
Snæfellsn.- og Hnappa- dalssýsla.														
Skógarstrandarhr. . .	120	126	3413	2865	190	154	932	1660	320	230	221	192	2814	1868
Helgafellssveit . . .	167	174	3161	3122	238	221	583	462	»	»	»	350	»	120
Eyrarsveit	117	121	1504	1604	157	145	462	700	»	»	»	»	»	»
Neshreppur innri . .	65	68	527	645	96	110	1356	1084	»	74	»	»	160	»
Flyt	469	489	8605	8236	681	630	3333	3906	320	304	221	542	2974	1988

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

Sýslur og hreppar.	Nautpeningur.		Sandfjennadur.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrnings-faðmar.		Vatnsveitinga-skurðir grafnir, faðmar.		Túngarðar, blaðnr, faðmar.		Þúfnasjettun, ferhyrnings-faðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
Snæf.- og Hnappadalss.														
Flutt	469	489	8605	8236	681	630	3333	3906	320	304	221	542	2974	1988
Neshreppur ytri . .	49	42	535	499	72	65	1492	1783	»	»	20	25	»	14
Breiðvíkurhreppur . .	82	66	672	582	119	72	»	»	»	»	»	»	»	300
Staðarsveit	153	159	2051	2296	191	219	1150	1078	200	56	»	»	»	130
Miklaholtshreppur . .	93	90	2528	1950	127	170	752	1080	»	»	40	»	406	436
Eyjahreppur	48	48	1104	979	109	106	584	459	150	305	»	53	»	290
Kolbeinsstaðahreppur	93	90	2603	2174	234	226	»	»	»	»	»	»	»	»
Alls í sýslunni	987	984	18098	16716	1533	1488	7311	8306	670	665	281	620	3380	3158
Dalásýsla.														
Hörundalshreppur . .	87	93	2300	2365	160	187	1000	1500	40	»	170	70	3679	2030
Middalahreppur . .	163	142	4183	3997	302	270	1527	1283	132	30	130	100	3494	2075
Haukadalshreppur . .	66	80	2142	2429	138	137	250	180	210	»	40	20	910	170
Laxárdalshreppur . .	96	95	3943	3904	258	265	72	179	»	»	120	610	2630	1630
Hvammshreppur . . .	87	79	2912	2685	180	161	975	30	»	»	400	210	5050	280
Fellsstrandarhreppur .	79	83	2301	2045	141	134	1616	1388	»	»	»	480	168	600
Skarðstrandarhreppur	125	121	3092	2890	174	174	»	647	»	600	»	150	2040	»
Saurbæjarhreppur . .	98	76	2877	2625	164	160	408	»	320	555	487	522	2268	3146
Alls í sýslunni	801	769	23750	22940	1517	1488	5848	5207	702	1185	1347	2162	18199	11971
Barðastrandarsýsla.														
Geiradalshreppur . .	39	37	1102	1029	90	86	»	100	»	300	26	30	180	610
Reykholahreppur . .	73	80	2701	2580	164	157	420	705	720	»	80	120	330	672
Gufudalshreppur . .	62	52	2188	1818	112	116	106	124	»	»	»	28	»	»
Múlahreppur	49	43	937	751	68	61	»	155	4	62	10	4	»	18
Flateyjarhreppur . . .	64	65	964	1191	»	»	4565	3273	»	»	»	»	30	94
Barðastrandarhreppur	87	90	2324	1824	122	113	3964	4193	636	200	»	»	12	52
Rauðasandshreppur . .	136	143	2546	2178	113	110	4050	2802	123	102	20	»	525	40
Tálknafjarðarhreppur	73	78	999	980	32	35	642	808	123	206	30	»	1048	»
Dalahreppur	77	65	1229	784	54	43	172	157	»	823	16	»	»	3714
Suðurfjarðahreppur . .	50	48	1031	688	37	32	»	1021	»	77	»	»	»	100
Alls í sýslunni	710	701	16021	13823	792	753	13919	13338	1483	1770	182	239	2125	5300

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

<i>Sýslur og hreppar.</i>	Nautpeningur.		Sauðfjendur.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrnings-faðmar.		Vatnsveitinga-skurðir grafnir, faðmar.		Túngarðar blaðnr, faðmar.		Þúnaslættun, ferhyrnings-faðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
<i>Ísafjarðarsýsla og kaupstaður.</i>														
Andkúluhreppur . . .	82	48	1266	743	45	32	»	»	»	»	»	»	»	»
Þingeyrarhreppur . .	87	84	1295	1186	71	69	1220	1287	801	937	»	»	»	65
Mýrahreppur . . .	118	107	2072	1768	98	93	1190	2520	620	580	20	»	582	»
Mosvallahreppur . .	132	121	1927	1125	105	115	660	920	»	»	»	»	»	»
Suðureyrahreppur . .	39	36	721	647	31	27	»	»	»	»	»	»	»	»
Hólshreppur . . .	66	70	809	791	50	51	711	729	590	100	»	12	10	120
Eyrarhreppur . . .	63	55	1113	1196	56	47	704	993	200	70	296	35	»	80
Súðavíkurhreppur . .	71	64	1237	1327	64	52	358	498	»	»	900	50	50	305
Ögurhreppur . . .	72	68	1884	1820	85	78	796	806	20	140	200	50	»	150
Reykjarfjarðahreppur	73	66	1914	1836	103	96	347	471	»	160	12	»	54	140
Nauteyrarhreppur . .	74	69	3039	2694	156	146	264	284	500	100	380	145	1370	432
Snæfjallahreppur . .	39	34	1101	1049	34	34	172	180	»	»	80	97	»	»
Grunnavíkurhreppur .	58	60	807	1025	61	55	»	»	»	»	»	»	»	»
Sljettuhreppur . . .	70	70	898	882	55	56	33	»	»	30	»	»	»	»
Ísafjarðar kaupstaður .	17	16	52	85	7	6	599	330	»	»	»	»	»	»
Alls í undæminu	1061	968	20135	18174	1021	957	7054	9018	2731	2117	1888	339	2066	1292
<i>Strandasýsla.</i>														
Bæjarhreppur . . .	72	71	3037	3167	270	266	607	540	512	»	660	150	550	540
Broddaneshreppur . .	66	76	2008	2276	141	164	»	»	»	»	550	330	90	263
Kirkjubólshreppur . .	46	52	1513	1626	107	106	49	»	»	»	490	420	912	590
Hrófbergshreppur . .	50	55	1832	1814	155	157	»	»	90	»	»	»	»	»
Kaldranesshreppur . .	52	51	1618	1935	125	112	»	»	»	»	130	»	30	»
Arnesshreppur . . .	80	81	1695	1837	104	113	»	»	»	207	150	60	»	156
Alls í sýslunni	366	386	11703	12655	902	918	656	540	602	207	1980	960	1582	1549
<i>Húnavatnassýsla.</i>														
Vindhælishreppur . .	218	206	5812	6063	494	494	1302	1146	»	340	»	50	1305	1445
Engihlíðahreppur . .	95	97	2906	3027	260	277	553	613	»	100	»	96	1315	»
Bólstaðarhlíðarhr. . .	189	195	5786	6564	479	545	400	315	»	480	80	50	1450	780
Flyt	502	498	14504	15654	1233	1316	2255	2074	»	920	80	196	4070	2225

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

Sýslur og hreppar.	Nautpeningur.		Sauðfjænaður.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrnings-faðmar.		Vatnsveitinga-skurðir grafnir, faðmar.		Túngarðar hláðir, faðmar.		Þúfnasljettun, ferhyrnings-faðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
Húnavatnssýsla.														
Flutt														
Svínavatnshreppur . . .	502	498	14504	15654	1233	1316	2255	2074	»	920	80	196	4070	2225
Torfalekjarhreppur . .	142	141	5729	6307	366	418	»	694	»	»	»	20	»	4962
Sveinsstaðahreppur . .	83	76	3452	3682	259	282	780	770	500	100	78	»	1305	1213
Ásshreppur	107	109	3874	3919	309	266	366	60	1424	»	40	»	1920	485
Þorkelshólsahreppur . .	120	117	4697	5047	402	425	1158	1286	350	320	343	46	1627	2133
Þverárhreppur	125	117	5342	5579	413	424	160	491	490	600	129	»	3512	2269
Kirkjuhvammsh.	112	131	4607	4886	303	351	241	370	980	300	»	350	2357	1152
Fremni-Torfastaðahr. . .	140	139	3777	3809	327	343	952	1117	810	360	580	70	5608	2578
Ytri-Torfastaðahr. . . .	119	101	4381	3987	347	319	250	60	200	340	1440	»	2554	2360
Staðarhreppur	101	113	3413	4747	287	356	»	250	»	»	474	»	1813	2220
	60	52	2055	1914	178	176	24	74	356	230	234	60	220	460
Alls í sýslunni	1611	1594	55831	59531	4424	4676	6186	7246	5110	3170	3398	742	24986	22057
Skagafjarðarsýsla.														
Holtshreppur	260	235	3764	4210	266*	282	400	390	100	1840	80	160	»	450
Fellshreppur	63	57	1333	1486	73	74	»	70	300	300	»	100	»	»
Hofshreppur	174	175	3399	3682	236	262	230	237	275	440	»	»	36	80
Hólahreppur	122	116	2924	3084	195	197	1268	1059	»	250	»	»	»	100
Víðvíkurhreppur	81	79	2600	2633	188	187	»	»	140	160	»	»	280	168
Akrahreppur	247	249	6809	6701	616	642	735	560	»	700	500	»	260	60
Lýtingstaðahreppur . . .	223	206	7296	7425	643	667	»	»	»	»	90	30	2093	1070
Seiuhreppur	154	166	3858	4301	374	395	424	340	180	50	490	70	1175	354
Staðarhreppur	108	107	2998	3009	326	267	290	465	200	»	»	10	208	324
Sauðárhreppur	110	95	2904	3033	177	204	910	200	»	»	»	»	280	»
Skelfisstaðahreppur . . .	79	78	2918	3003	204	197	»	111	40	816	90	100	960	80
Rípurhreppur	77	72	2044	2009	169	144	395	579	364	230	»	»	265	572
Alls í sýslunni	1698	1635	42847	44576	3467	3518	4652	4011	1599	4786	1250	470	5557	3258

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

<i>Sýslur og hreppar.</i>	Nautpeningur.		Sautfjænaður.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrningsaðmar.		Vatnsveitinga- skurbir gramir, fadmar.		Túngarðar, hlæðir, fadmar.		Þúfnasjettun, ferhyrnings- fadmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
<i>Eyjafjarðarsýsla og Akureyri.</i>														
Öngulstaðahreppur .	162	156	3937	4320	307	304	3500	2930	3229	1424	»	»	»	200
Saubæjarhreppur .	246	237	5881	6202	375	352	»	»	»	560	»	»	»	»
Hrafnagilshreppur .	144	130	3619	3666	220	225	130	330	322	»	»	70	»	»
Glæsibæjarhreppur .	150	151	4500	4604	239	233	970	260	150	600	190	20	1059	439
Skriðuhreppur .	170	147	4643	3888	306	308	»	»	200	»	»	»	360	»
Arnarneshreppur .	169	168	3978	4277	221	219	280	209	495	»	»	»	36	350
Vallahreppur .	289	310	4308	4557	282	300	2284	2824	1790	770	140	330	314	250
Þóróddstaðahreppur .	91	88	1319	1496	91	107	80	80	130	»	»	»	»	»
Hvanneyrarhreppur .	53	50	1465	1532	47	45	»	»	»	»	»	»	»	100
Grimseyjarhreppur .	»	»	312	340	»	»	»	»	90	»	143	143	»	»
Akureyri	37	38	104	162	37	47	14113	15288	»	»	»	»	»	»
Alls í umdæminu	1511	1475	34066	35034	2125	2140	21357	21921	6406	3354	473	563	1769	1339
<i>Þingeyjarsýsla.</i>														
Saudaneshreppur .	54	61	3001	3472	99	107	»	»	»	»	180	70	»	100
Svalbarðshreppur .	54	59	2866	3140	105	112	»	»	»	»	»	»	»	»
Presthólahreppur .	43	40	2303	2514	83	88	»	»	»	»	»	»	»	»
Skinnaðahreppur .	49	47	3507	3523	131	141	»	»	»	»	»	»	»	»
Kelduneshreppur .	52	59	2589	2636	88	86	»	»	»	»	»	»	»	»
Húsavíkurhreppur .	98	91	3243	3617	114	115	70	»	530	»	350	»	»	»
Helgastadahreppur .	209	222	6620	7468	301	324	1104	1054	550	658	240	179	»	20
Skútustadahreppur .	81	81	3928	4550	196	190	280	240	»	»	»	»	»	»
Ljósavatnshreppur .	135	155	5442	5939	231	256	962	620	560	2550	30	75	»	»
Halshreppur . . .	158	150	5613	5763	225	203	100	90	4060	1250	370	480	»	50
Grýtubakkahreppur .	119	110	3391	3515	160	145	935	1067	1350	480	221	280	220	669
Svalbarðstrandarhr.	47	48	1328	1592	60	67	740	1130	»	»	100	100	»	260
Alls í sýslunni	1099	1123	43832	47729	1793	1834	4191	4201	7050	4938	1491	1184	220	1099

A. Skýrslur úr hinum einstöku hreppum.

Sýslur og hreppar.	Nautpeningur.		Sauðfjénadur.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrnings-faðmar.		Vatnsveitinga-skurðir grafir, faðmar.		Túncarðar hláðir, faðmar.		Þúfnasjettun, ferhyrnings-faðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
Norðurmúlasýsla.														
Fíljótsdalshreppur . . .	72	86	7393	7555	200	189	2220	2856	"	450	30	50	"	"
Fellnahreppur . . .	61	69	4703	5102	135	139	330	550	500	1070	"	985	"	"
Tunguhreppur . . .	84	82	4408	4494	150	160	24	"	110	"	"	"	"	"
Jökulsd. og Hlíðarhr.	125	139	7421	8610	263	288	"	"	"	"	"	"	"	"
Vopnafjarðarhreppur	173	203	7344	9019	258	309	"	"	"	"	"	"	"	"
Skeggjastaðahreppur	43	44	1795	2368	84	82	"	"	"	"	"	"	"	"
Hjaltastadahreppur .	112	113	4584	5001	169	193	"	"	"	"	"	"	"	"
Borgarfjarðarhreppur	88	101	2783	3181	86	103	"	"	"	"	"	"	"	"
Loðmundarfjarðarhr.	43	38	865	1070	27	27	"	"	"	40	"	"	60	130
Seyðisfjarðarhreppur .	52	66	1353	1862	40	57	"	"	"	"	"	"	"	"
Alls í sýslunni	853	941	42649	48262	1412	1547	2574	3406	610	1560	30	1035	60	130
Suðurmúlasýsla.														
Geithellnahreppur . .	76	78	4305	4579	150	150	134	328	"	50	"	60	"	"
Beruneshreppur . . .	54	67	2524	2414	69	72	"	240	150	"	230	"	1000	"
Breiðdalshreppur . .	129	154	6986	7748	227	231	231	116	36	196	120	"	120	6
Fáskrúðsfjarðarhr.	78	75	2354	2693	77	85	96	241	26	"	"	"	150	"
Reiðarfjarðarhreppur	107	109	3877	4337	109	132	"	207	40	218	150	240	424	2131
Norðfjarðarhreppur .	87	103	2384	2725	90	112	"	"	"	"	"	"	"	"
Mjóafjarðarhreppur .	52	45	1181	1395	25	18	"	"	"	"	"	"	"	80
Eyðahreppur . . .	74	81	3558	3496	128	132	400	312	"	"	"	"	"	"
Vallnahreppur . . .	85	95	6169	6847	184	192	"	"	"	"	"	"	"	"
Skriðdalshreppur . .	68	80	3376	3617	122	133	"	938	"	340	"	"	"	145
Alls í sýslunni	810	887	36714	39851	1181	1257	861	2382	252	804	500	300	1694	2362

B. Skýrslur úr hverju undæmi og sýslu.

Undæmi og sýslur.	Nautpeningur.		Saudfjænaður.		Hross.		Kálgarðar, ferhyrnings-faðmar.		Vatnsveitinga-skurðir grafnir, faðmar.		Túngarðar hlaðnir, faðmar.		Púfnasljettun, ferhyrnings-faðmar.	
	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.	1880.	1881.
I. Suðurlundæmið .	8613	8589	149475	144278	16078	16260	187321	198183	5604	10715	3131	4242	27546	19525
II. Vesturlundæmið .	4811	4679	95837	105355	7539	7395	41089	42771	7578	6614	6599	4553	41468	30128
III. Norður- og austurlundæmið	7582	7655	255939	274883	14402	14972	39821	43167	21027	18612	7142	4294	34286	30245
A öllu landinu	21006	20923	501251	524516	38019	38627	268231	284121	34209	35941	16872	13089	103300	79898
Skaptafellssýsla . .	1457	1482	33963	34084	2750	2909	28852	12944	"	420	114	1261	"	88
Rangárvallasýsla . .	2261	2201	38327	36811	4762	4875	28933	35737	885	1870	704	180	323	1866
Vestmannaeyjar . .	45	42	935	918	36	42	8304	7626	"	"	"	37	20	404
Arnessýsla	2610	2623	47887	44661	4625	4598	74908	81581	725	1070	1482	1342	9682	4489
Kjósar- og Gullbr.sýsla	1209	1196	13698	12251	1908	1837	9282	38490	480	30	556	419	5004	3068
Reykjavík	79	71	111	174	304	240	"	"	"	"	"	"	"	"
Borgarfjarðarsýsla . .	952	974	14554	15379	1693	1759	37042	21805	3514	7325	275	1003	12517	9610
Mýrasýsla	886	871	20549	21047	1774	1791	6301	6362	1390	670	926	233	14116	6858
Snæf.- og Hnappadalss.	987	984	18098	16716	1533	1488	7311	8306	670	665	281	620	3380	3158
Dalassýsla	801	769	23750	22940	1517	1488	5848	5207	702	1185	1347	2162	18199	11971
Barðastrandarsýsla . .	710	701	1602	13823	792	753	13919	13338	1483	1770	182	239	2125	5300
Ísafjarðars. og kaupst.	1061	968	20135	18174	1021	957	7054	9018	2731	2117	1883	339	2066	1292
Strandasýsla	366	386	11703	12655	902	918	656	540	602	207	1980	960	1582	1549
Húnavatnssýsla . .	1611	1594	55831	59531	4424	4676	6186	7246	5110	3170	3398	742	24986	22057
Skagafjarðarsýsla . .	1698	1635	42847	44576	3467	3518	4652	4011	1599	4786	1250	470	5557	3258
Eyjafj.sýsla og Akureyri	1511	1475	34066	34934	2125	2140	21357	21921	6406	3354	473	563	1769	1339
Þingeyjarsýsla . . .	1099	1123	43832	47799	1793	1834	4191	4201	7050	4938	1491	1184	220	1099
Norðurmúlasýsla . .	853	941	42649	48262	1412	1547	2574	3406	610	1560	30	1035	60	130
Suðurmúlasýsla . .	810	887	36714	39851	1181	1257	861	2382	252	804	500	300	1694	2362

Skýrsla um virðingarverð húseigna á Íslandi 1882 og 1883,
eptir Indriða Einarsson.

A. Skýrsla um virðingarverð húseigna á Íslandi 1882.

Kaupstaður, eða hvar húsin eru.	Virðingar- verð.	Þinglýstar veðskuldir.	Skattskyld upphæð	Tala húseigna.
	kr.	kr.	kr.	
Papós	5000	"	5000	1
Vestmannaeyjar	87890	"	80000	33
Eyrarbakki	62825	8800	52500	11
Keflavík	63150	"	62000	7
Hafnarfjörður	91700	"	88000	28
Önnur hús í Gullbringu- og Kjósarsýslu	7400	"	7000	4
Keykjavík	1193315	304228	592000	326
Akranes	18950	6700	11500	10
<i>Samtals í suðuramtinu</i>	1530230	319728	898000	420
Borgarnes	5400	6000	2500	2
Búðir	6800	"	6500	1
Ólafsvík	7835	"	7500	1
Grundarfjörður	862	"	500	1
Stykkishólmur	95670	37650	69000	18
Flatey	9280	"	8000	5
Patreksfjörður	14950	9532	11000	2
Bildudalur	5660	5000	500	1
Þingeyri	15600	15600	"	1
Flateyri	4450	"	4000	1
Ísafjörður	244437	13000	216000	57
Hús í Eyrarhreppi	8697	"	7500	8
Reykjarfjörður	3100	"	3000	1
Borðeyri	21150	"	21000	2
<i>Samtals í vesturamtinu</i>	443891	86782	357000	101
Blönduós	16300	3500	12500	3
Hólanes	10300	10500	"	1
Skagatrönd	7800	"	7500	2
Önnur hús í Húnavatnssýslu	2000	"	2000	4
Sauðárkrókur	32710	"	30500	6
Grafarós	2100	"	2000	1
Hofsós	3500	"	3500	1
Siglufjörður	16800	"	16500	3
Akureyri	149853	"	123500	47
Önnur hús í Eyjafjarðarsýslu	39533	"	9500	10
Húsvík	13700	"	11000	3
Raufarhöfn	7530	"	7500	1
Seyðisfjörður	157610	10500	137500	57
Vopnafjörður	16434	"	15500	4
Eskifjörður	50050	5700	35000	13
Djúpivogur	15400	"	15000	5
Önnur hús í Suðurmúlasýslu	32500	"	30000	19
<i>Samtals í norður- og austuramtinu</i>	575120	30200	459000	180
Á öllu Íslandi	2549241	436710	1714000	701

B. Skýrsla um virðingarverð húseigna á Íslandi 1883.

Kaupstaður, eða hvar húsin eru.	Virðingar- verð.	Þinglýstar veðskuldir.	Skattskyld upphæð.	Tala húseigna.
	kr.	kr.	kr.	
Papós	5000	"	5000	1
Vestmannaeyjar	87890	"	81000	33
Eyrarbakki	62825	8800	52500	11
Keflavík	78410	"	71000	8
Hafnarfjörður	100710	"	96000	32
Önnur hús í Gullbringu- og Kjósarsýslu	7900	"	7500	3
Reykjavík	1263800	379239	728500	310
Akranes	18950	6700	11500	10
<i>Samtals í suðuramtinu</i>	1625485	394739	1053000	408
Borgarnes	5400	6000	2500	2
Búðir	6800	"	6500	1
Ólafsvík	7835	"	7500	1
Grundarfjörður	862	"	500	1
Stykkishólmur	101570	37650	75500	18
Flatey	9280	"	8500	4
Patreksfjörður	15450	9532	11500	2
Bíldudalur	9000	4000	5000	1
Þingeyri	15600	15600	"	1
Flateyri	4450	"	4000	1
Ísafjörður	277712	10900	247000	62
Hús í Eyrarhreppi	8697	"	7500	8
Önnur hús í Ísafjarðarsýslu	1520	"	1500	2
Reykjarfjörður	3100	"	3000	1
Borðeyri	21150	"	21000	2
<i>Samtals í vesturamtinu</i>	488426	83682	401500	107
Blönduós	16300	3500	12500	3
Hólanes	10300	10500	"	1
Skagaströnd	7800	"	7500	2
Önnur hús í Húnavatnssýslu	3000	"	2000	4
Sauðárkrókur	32710	"	30500	6
Grafarós	2100	"	2000	1
Hofsós	3500	"	3500	1
Siglufjörður	19100	"	18500	4
Akureyri	140353	"	123500	46
Önnur hús í Eyjafjarðarsýslu	54383	"	22500	22
Húsavík	13700	"	11000	3
Raufarhöfn	7530	"	7500	1
Vopnafjörður	16436	"	15500	4
Seyðisfjörður	191280	9500	176500	68
Eskifjörður	54200	2150	42000	17
Djúpivogur	15400	712	14500	5
Önnur hús í Suðurmúlasýslu	48482	"	44500	42
<i>Samtals í norður- og austuramtinu</i>	636574	26362	534000	230
Á öllu Íslandi	2750485	504783	1988500	745

Skýrslurnar hjer að framan, sem eiginlega eru hinar sömu og þær sem prentaðar voru í C-deild Stjórnartíð. 1883, bls. 1—10, nema hvað þessar eru fyrir önnur ár, eru aðeins frábrugðnar hinum fyrri á tvennan hátt. Þarsem skýrslurnar 1883 tóku virðingarverð allra opinberra húseigna, og skýrðu frá því í innganginum (á bls. 2 og 3), án þess að leggja það við í skýrslunum sjálfum, eru þessar húseignir nú taldar með í skýrslunum sjálfum. Þessar skýrslur verða því eingöngu af þeirri ástæðu nokkuð hærri árin 1882 og 1883 en skýrslan árið 1881 (sjá C-deild Stj.tíð. 1883, bls. 9 og 10) og er hækkunin í hverjum stað þessi:

í Reykjavík	8	húseignir á	296497	kr.
á Vestmannaeyjum	1	húseign	—	584 —
í Stykkishólmi	1	—	—	7500 —
á Ísafirði	1	—	—	5000 —
á Akureyri	1	—	—	9500 —
Önnur hús í Eyjafjarðarsýslu	1	—	—	27000 —
á Húsavík	1	—	—	2300 —
á Eskifirði	1	—	—	3500 —
Samtals				351881 kr.

Þessi upphæð er hin sama fyrir bæði árin.

Skýrslurnar ná ekki yfir kirkjur; þær ná heldur ekki yfir hús, er fylgja jörðu, sem metin er til dýrleika, svo að þau hús, sem talin eru sem önnur hús í einhverri sýslu, og sem standa fyrir utan kaupstaðina, eru alls ekki hús bænda, heldur t. d. verzlunarhús eða fiskihús, eða fyrir norðan og austan vanalegast sildarhús Norðmanna. Skýrslurnar telja ekki með alþýðuskólahús þau, sem standa í eða fyrir utan kaupstaðina, nema í Reykjavík. Skólahúsin á Vestmannaeyjum, á Eyrarbakka, í Hafnarfirði, á Akranesi, Ísafirði, Akureyri og Eskifirði eru þannig ekki talin með þessum kaupstöðum, enda verður líklega einhverntíma gjörð sjerstök skýrsla um skólana.

Það *íbúðar*hús, sem metin eru minna en 500 kr., eru skattfrjáls, er þeirra ekki getið nema þarsem skýrslur eru til um þau. Úr Reykjavík, Vestmannaeyjum og Suðurmúlasýslu eru skýrslur til yfir hús undir 500 kr., og þessi hús eru þar því talin með í skýrslunum, en annarstaðar ekki. Önnur hús, sem standa sjerstök, eru ávallt metin með aðalhúsinu, eða íbúðarhúsinu, og þannig er það, sem kallað er húseign, opt nokkur aðskilin hús, 2—5 að tölu. Þessi sjerstöku hús eru þannig ávallt metin með aðalhúsinu þegar þau standa í kaupstað. Ef þau standa fyrir utan kaupstaðinn, eru þau þó sumstaðar talin, og er það í Gullbringu- og Kjósarsýslu, Vestmannaeyjum, Reykjavík, Ísafjarðarsýslu og Suðurmúlasýslu. Annarsstaðar eru þau ekki talin, hvort sem það er af því að þau eru ekki til eða ekki. Væri til skýrsla yfir öll þau hús, sem eru undir 500 kr. og ekki eru talin með, mundi virðingarverð kaupstaðanna samt sem áður ekki hækka um neitt verulegt, en tölu húseigna fjölgaði tiltölulega meira.

Eptirfylgjandi tafla sýnir stærð húseigna hjer á Íslandi 1883, og má af henni, eins og samskonar skýrslum um tekjuskattinn (C-deild Stjórnartíð. 1883, bls. 30 og 31), ráða, hve misjafnt eignunum er skipt, og hver stærð á húseignum sje almennust.

Skýrsla um hæð virðingarverðs húseigna á Íslandi 1883.

Kaupstaður, eða hvar húsín eru.	Undir 500 kr.	501—2000 kr.	2001—4000 kr.	4001—6000 kr.	6001—8000 kr.	8001—10000 kr.	10001—15000 kr.	15001—20000 kr.	20001—30000 kr.	30001—40000 kr.	40001—50000 kr.	50001—90000 kr.	90001—100000 kr.	Yfir 100000 kr.	Samtals.
Papós	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Vestmannaeyjar	19	11	»	»	»	1	»	1	»	»	1	»	»	»	33
Eyrarbakki	»	7	2	1	»	»	»	»	»	»	1	»	»	»	11
Keflavík	»	3	1	»	1	»	1	1	1	»	»	»	»	»	8
Hafnarfjörður	»	26	1	»	»	1	3	»	»	1	»	»	»	»	32
Önnur hús í G.- og K.sýslu	»	1	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3
Reykjavík	114	82	38	21	16	9	12	3	9	4	»	1	1	310	
Akranes	»	8	»	1	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	10
<i>Í suðuramtinu</i>	133	138	44	24	18	11	16	5	10	5	2	1	1	408	
Borgarnes	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2
Búðir	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Ólafsvík	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Grundarfjörður	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Stykkishólmur	»	7	3	»	3	1	3	1	»	»	»	»	»	»	18
Flatey	»	1	3	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4
Patreksfjörður	»	»	1	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	2
Bíldudalur	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Þingeyri	»	»	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	1
Flateyri	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Ísafjörður	»	26	15	10	3	3	1	2	1	1	»	»	»	»	62
Hús í Eyrarhreppi	»	8	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	8
Önnur hús í Ísafjardarsýslu	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2
Reykjarfjörður	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Borðeyri	»	»	»	»	»	1	1	»	»	»	»	»	»	»	2
<i>Í vesturamtinu</i>	»	45	25	11	8	6	6	4	1	1	»	»	»	»	107
Blönduós	»	»	2	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	3
Hólanes	»	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	1
Skagaströnd	»	1	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2
Önnur hús í Húnavatnssýslu	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4
Sauðárkrókur	»	4	»	»	»	»	1	1	»	»	»	»	»	»	6
Grafarós	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Hofsós	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Siglufjörður	»	3	»	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	4
Akureyri	»	31	8	1	»	3	»	2	1	»	»	»	»	»	46
Önnur hús í Eyjaf.sýslu	»	17	3	1	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	22
Húsavík	»	1	1	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	3
Raufarhöfn	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1
Vopnafjörður	»	3	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	4
Seyðisfjörður	»	43	13	5	1	3	3	»	»	»	»	»	»	»	68
Eskifjörður	2	8	5	»	»	»	1	1	»	»	»	»	»	»	17
Djúpivogur	»	4	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»	»	»	5
Önnur hús í Suðurmúlas.	15	21	4	1	1	»	»	»	»	»	»	»	»	»	42
<i>Í norður- og austuramtinu</i>	17	140	38	8	4	8	8	5	2	»	»	»	»	»	230
A öllu Íslandi	150	323	107	43	30	25	30	14	13	6	2	1	1	1745	

Af öllum húsum á landinu er eitt einasta sem er virt á meira en 100 þús. kr.; það er alþingishúsið; þarnæst er latínuskólinn með útihúsum sínum. Önnur hús, sem eru yfir 15000 kr., eru annaðhvort opinberar byggingar eða verzlunarhús, og er þess þá að gæta, að öll hús hinnar sömu verzlunar eru talin ein húseign, þegar þau standa í sama kaupstað. Hús annara kaupstaðarbúa ná sjaldnast 15000 kr. Vilji menn sjá af töflunni hverri hættu brunabótafjelag, sem tryggði öll kaupstaðarhús landsins, ætti að mæta, þá er auðsætt, að vanalegast væri sá skaði, sem slíkt fjelag ætti að endurgjalda, húsbrunar undir 6000 kr., eða skaði sem árstekjurnar gætu borið. Skoðuð frá þessu sjónarmiði, sýnir taflan hættuna meiri en hún í raun og veru er á húsum með háu virðingarverði, því húseignir, sem metnar eru yfir 10000 kr., eru sjaldnast eitt hús, heldur fleiri. Verzlunarhús, sem sama verzlunin á, eru vanalega frá 3—6 sjerstök hús, sem naumast brynnu öll í einu, þó kviknaði í einhverju þeirra, svo skaðinn á þeim næmi sjaldnast nema nokkrum hluta virðingarverðsins. Væru kaupstaðarhúsin fyrir utan Reykjavík virt til brunabóta, í staðinn fyrir þá virðingu sem nú er á þeim, lækkaði virðingarverðið dálítið, svo taflan einnig í því tilliti sýnir hættuna lítið eitt meiri en hún er. Aptur á móti sjest ekkert af töflunni viðvíkjandi því, hvort mikil eða lítil líkindi sjeu til þess, að nokkur hluti heils kaupstaðar einsog Reykjavíkur, Akureyrar, Eskifjarðar o. s. frv. geti með vissri veðurátt brunnið í einu; um það verður ekki dæmt nema með kunnugleika til staðarins sjálfs, afstöðu húsanna í bænum o. s. frv.

Útaf hækkun virðingarverðsins á ýmsum stöðum er athugavert: að Vestmannaeyjar hafa hækkað einkum fyrir þá sök, að stærsta verzlunin þar hefur látið byggja upp hús sín, og hækkaði virðingin við það um hjerumbil 35000 kr.; Keflavík og Hafnarfjörður hafa hækkað í verði af byggingum verzlunarhúsa og viðbótum við þau; hækkunin á virðingarverði húsanna í Reykjavík kemur nokkuð af því, að alþingishúsið hefur verið virt upp aptur 1883 og metið 55000 kr. hærra en áður, en hitt stafar af nýjum byggingum íbúðarhúsa; Eskifjörður hefur í skýrslunum 1879—1881 verið talinn stærri en hann var í raun og veru fyrir þá sök, að norsk síldarveiðahús fyrir utan kaupstaðinn hafa verið talin með honum; nú hefur þessum húsum verið sleppt, og þau talin með öðrum húsum í sýslunni, en þrátt fyrir það hefur kaupstaðurinn vaxið, sem kemur af því að einstakir menn hafa byggt.

Hækkunin á virðingarverði húseigna árin 1879—83 hefur víða verið mjög mikil; einna mest hefur hún verið

á Vestmannaeyjum	alls	36189 kr. eða 70 %
í Keflavík	—	41610 — — 110 —
- Reykjavík	—	317129 — — 33 —
á Ísafirði	—	8583 — — 44,6—
- Seyðisfirði	—	127470 — — 199,8—
Á öllu Íslandi	—	825736 — — 42,9—

Veðskuldir fram yfir virðingarverð hins veðsetta voru: í Stykkishólmi 21300 kr., á Patreksfirði 5582 kr., í Borgarnesi 3200 kr.

